

 DIOCHI

Sféra

Energie dní

Cena 27 Kč, 1,33 €/předplatné 24 Kč, 1,18 €/ročník 7

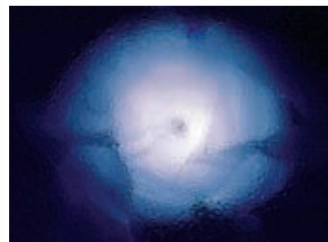

ŠIRŠÍ SOUVISLOSTI

*Nejlepší okolní zdroje
pozitivní energie pro
vztah člověka a jeho
bydlení podle feng shui.*

GERMÁNSKÁ NOVÁ MEDICÍNA

*Podíváme se blíže na
„hit“ v oblasti současné
alternativní medicíny.*

Galerie Cesty ke světlu

Interiér s obrazy a světelnými objekty z krystalů Zdeňka Hajného vlivem světla vytváří unikátní, stále se proměňující Křišťálový vesmír, kde hudba, voda a vůně navozují nejen pocit dalšího prostoru, dimenze, ale i celkovou atmosféru duševní pohody, a nabízí tak prostředí zcela ojedinělé.

Praha 4, Zakouřilova 955/9, 300m od metra C – stanice Chodov, první výstup vlevo, pokladna tel.: 272 950 557

Vybíráme z programu na DUBEN

6. 4. úterý	19 h	Sebeléčení pro každého. Přednáší Dominika Špačková.
8. 4. čtvrtek	19 h	Jak osvobodit svou mysl I. Přednáší Mgr. Alžběta Šorfová , poradce v oblasti rozvoje osobnosti.
10. 4. sobota	19 h	Multispektrální koncert slovenského mystického hudebníka Maoka. Interaktivní spojení hudby a obrazové projekce Vesmírné písně Zdeňka Hajného.
15. 4. čtvrtek	19 h	Zářivé schody k poznání – 8. Informace – energie – hmota. Různé pohledy na podstatu Stvoření. Duchovní podstata hmoty. Mája – mnoho neshod a nepochopení. Proč se nám svět jeví tak, jak se nám jeví? Přednáší Petr Dostál.
21. 4. středa	19 h	Cesta za poznáním – Wild Divine. Ing. Radek Řezáč – seznámení s projekcí úžasné PC hry s 3D grafikou na bázi biofeedbacku sloužící jako výukový program, který kombinuje relaxační, meditační a dechové techniky. Příběhem provází Deepak Chopra.
22. 4. čtvrtek	19 h	Jak vznikají alergie a jak s nimi bojovat pomocí přírodních léků? Které nemoci se řadí do kategorie alergií? Na tyto i jiné otázky odpoví Petr Kasabov , specialista na komplementární medicínu.
24. 4. sobota	19 h	Zení snění. Improvizovaná hudba na etnické nástroje s Janem Bílým , která vybízí k společnému uvolnění ve zpěvu. Vaše nástroje jsou vítané.
28. 4. středa	19 h	Cesty čaje – mysl čaje s Jiřím Boháčem.
29. 4. čtvrtek	19 h	Medicínský kruh. Přednáší Dominika Špačková.
30. 4. pátek	19 h	Duchovní bytosti IV – spolupráce s duchovními bytostmi. Přednáší Ing. Jaroslav Kalousek.

6.–18. 4. Výstava DAF09 vítězných plakátů z mezinárodní studentské soutěže Designem proti kožešinám (Design Against Fur – DAF) pořádané nadací Svoboda zvířat.

OTEVŘENO:

Galerie Cesty ke světlu-Křišťálová čajovna, prodejna: út-ne 14–19 h, večer podle pořadů. Křišťálová čajovna: sobota 19–22 h vstup zdarma. Vstupné do galerie a čajovny 80 Kč, děti a senioři 45 Kč, ZP, ZTP, ZTP-P zdarma. Ceny vstupenek na pořady 50 Kč až 120 Kč v předprodeji v pokladně galerie. Informace: [http:// www.cestykesvetlu.cz](http://www.cestykesvetlu.cz), e-mail: galerie@cestykesvetlu.cz

NADACE
DIVOKÉ
HUSY

OZNÁMENÍ O VEŘEJNÉ SBÍRCE NADACE DIVOKÉ HUSY

Divoké husy létají z místa na místo. Kdyby zůstaly na jednom místě, zpodobnily by a časem by již nebyly schopny uzlétnout.

Sören Kierkegaard

V první polovině dubna poletíme s Divokými husami do Vsetína podpořit tamní Diakonii a její projekt pro seniory. Diakonie Vsetín realizuje přestavbu staré školy na Domov se zvláštním režimem, určeným seniorům trpícím Alzheimerovou chorobou či jiným typem demence. Domov bude nabízet krátkodobé i dlouhodobější pobyty ve stacionáři, celoroční pobyty klientů se službami pro rodinné příslušníky, ale i vzdělávací programy pro veřejnost.

Prostřednictvím Nadace Divoké husy můžete přispět do veřejné sbírky, která probíhá od 3. do 16. 4. 2010 a jejíž výtěžek bude použit na nákup polohovacích křesel pro seniory.

V druhé polovině dubna Divoké Husy zamíří do Liberce podpořit občanské sdružení DRÁK. DRÁK pomáhá dětem s těžkým zdravotním postižením a jejich rodinám. Dětem nabízí rehabilitační plavání, pomoc při osamostatňování se a vzdělávání, pečujícími, kteří bývají často psychicky i fyzicky přetěžováni potom možnost potřebné relaxace a navázání často ztracených sociálních kontaktů.

Prostřednictvím Nadace Divoké husy můžete přispět do veřejné sbírky, která probíhá od 17. do 30. 4. 2010 a jejíž výtěžek bude použit na stavební úpravy příjezdové rampy pro vozíčkáře.

Příspěvky můžete posílat na číslo účtu **27000000/2700**, variabilní symbol 311 pro Diakonii Vsetín a 312 pro DRÁK ve tvaru **DMS HUSY na číslo 87777**. Cena jedné DMS je 30 Kč. Divoké husy obdrží 27 Kč.

Nyní můžete nově přispívat pravidelně každý měsíc po dobu jednoho roku. Stačí odeslat SMS ve tvaru **DMS ROK HUSY na číslo 87777** a každý měsíc vám bude automaticky odečtena částka 30 Kč.

Více informací najdete na www.darcovskasms.cz.

Do pro Dům domácí péče pro seniory v Samopš jste přispěli částkou **25.611 Kč**, za kterou vám, čtenářům časopisu Sféra, upřímně děkujeme.

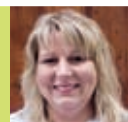

PŘEDNÁŠKY A PORADNY REGENERACE VE SFÉŘE

Marie Šalátová

Hana Grasslová

Leoš Poskočil

Vladimír Ďurina

DUBEN

2. 4. Liberec, Sféra klub Diochi, poradna s oberonem, Hana Grasslová
3. 4. Liberec, Sféra klub Diochi, poradna s oberonem, Hana Grasslová
7. 4. Brno, Sféra klub Diochi, poradna s oberonem, Leoš Poskočil
8. 4. Holešov, Sféra klub Diochi, poradna s oberonem, Leoš Poskočil
- 9.–11. 4. Praha, Veletrh Esoterika, již tradičně s účastí firmy Diochi a jejich lektorů (mj. Vladimír Ďurina, Hana Grasslová)
14. 4. Olomouc, Sféra klub Diochi, poradna s oberonem, Leoš Poskočil
15. 4. Boskovice, Zámecký skleník, 16.00 h diagnostiky a přednáška Vladimíra Ďuriny
17. 4. České Budějovice, Restaurant Symbiosa, U Černé věže 15, 16.30 diagnostiky, 18 h přednáška Františka Novotného (obj. na tel. 775 622 006)
17. 4. Mělník, Sféra klub Diochi, poradna s oberonem, Hana Grasslová
19. 4. Jindřichův Hradec, Oáza klidu, poradna s oberonem, Leoš Poskočil
20. 4. Český Těšín, Hotel Piast, 16 h diagnostiky a přednáška Vladimíra Ďuriny

20. 4. České Budějovice, Restaurant Symbiosa, U Černé věže 15, od 18 h diagnostika zdravotního stavu automatickou kresbou, Marie Šalátová
21. 4. Brno, Sféra klub Diochi, poradna s oberonem, Leoš Poskočil
26. 4. Praha, Sféra klub Diochi, 14–18 h diagnostiky Vladimíra Ďuriny
26. 4. Zlín, poradna Josefa Červienky (na objednání, info: 608 712 655)
27. 4. Praha, Sféra klub Diochi, 10–13 h diagnostiky Vladimíra Ďuriny
29. 4. Hradec Králové, Sféra klub Diochi, poradna s oberonem, Leoš Poskočil

KVĚTEN

3. 5. Jindřichův Hradec, Oáza klidu, poradna s oberonem, Leoš Poskočil
5. 5. Brno, Sféra klub Diochi, poradna s oberonem, Leoš Poskočil
6. 5. Ústí nad Labem, Sféra klub Diochi, poradna s oberonem, Hana Grasslová
7. 5. Ústí nad Labem, Sféra klub Diochi, poradna s oberonem, Hana Grasslová
- 15.–16. 5. Brno, Astro víkend, poradna s oberonem, Leoš Poskočil

AKADÉMIA BIOTERAPIE V TATRÁCH

28. – 30. mája

V dňoch 28. – 30. mája 2010 Vás pozývame na víkend strávený v príjemnom prostredí Nízkych Tatier, v hoteli DRUŽBA (Jasná), obohatený o zaujímavé prednášky z rôznych oblastí prírodnej a alternatívnej medicíny.

Účastnícky poplatok 100,- € - zahŕňa ubytovanie, plnú penziu, prednášky, vstup do bazéna a sauny (* cena platná do 7. mája 2010 – účastnícky poplatok v prípade úhrady po 7. máji je 120€)

PRÍHLÁSTE SAEŠTE DNES:

e-mailom na dicchi@dicchi.sk alebo

telefonicky na číslach +421 33 5516633, +421 915 767 707

Program:

PIATOK 28.5.2010

14:00 – 18:00 Energia prípravkov DIOCHI a jej pôsobenie na ľudský organizmus -VLADIMÍR ĎURINA

18:30 večera

SOBOTA 29.5.2010

8:00 raňajky

09:30 – 13:00 Civilizačné ochorenia z pohľadu tradičnej čínskej medicíny - MUDR. JURAJ GAJDOŠ

13:30 obed

15:00 – 16:30 Civilizačné ochorenia z pohľadu tradičnej čínskej medicíny - MUDR. JURAJ GAJDOŠ

17:00 – 18:30 Riešenie metabolických porúch z pohľadu výživy (diabetes, obezita, anorexia, bulímia a iné) - MVDr. ELENA JANDOVÁ

18:30 večera

NEDEĽA 30.5.2010

8:00 raňajky

09:30 – 11:30 Riešenie metabolických porúch z pohľadu výživy (diabetes, obezita, anorexia, bulímia a iné) - MVDr. ELENA JANDOVÁ

12:00 – 13:30 Osobné konzultácie, diagnostiky - VLADIMÍR ĎURINA

13:30 obed

+ konzultácie na objednávku - Numerológia a zdravá výživa (à 13,-€/391,64Sk) MVDr. ELENA JANDOVÁ

POZN.: zmena programu vyhradená

Viac informácií získate u Vášho regionálneho zástupcu DIOCHI, prípadne na riaditeľstve DIOCHI Slovakia, s.r.o., Ľvitzdeslavova 11, Trnava, e-mail: dicchi@dicchi.sk, tel: +421 33 55 166 33, fax: +421 33 5353 941

www.dicchi.sk

ŘÁDKOVÁ INZERCE

Kurzy Reiki, KarunaKi, filipínského léčení každý měsíc s Velmistrem Dr. L. Hodkem v hotelu Globus, Praha 4. Eva Moravcová – tel.: 721 282 062, 602 957 420, <http://www.reikisk.cz>

Dědku kořenáři B. Novému bude poctou vaše návštěva na www.dedekkorenar.cz.

Automatická kresba pro odvážné začátečníky! Již nyní se můžete hlásit na prožitkový Pastelový víkend I. stupeň

v Praze 12.–13. 6. Osvědčené knihy a CD pro děti a dospělé se zaměřením na spontánní intuitivní kresbu můžete objednat přímo u autorky nebo zakoupit u stánku Pastelový svět – Jarmila Beranová na veletrhu Svět knihy 13.–16. 5. Informace a objednávky: jarmilaberanova@upcmil.cz, <http://proe.cz/beranova>, 606 118 857, 261 226 474.

Kurzy alternativní medicíny. EFT – velmi účinná terapie. Reiki – výuka všech stupňů. Skripta, certifikát. Naučíte se pomáhat

sobě i blízkým. Mgr. Kadlec, naca@naca.cz, www.jiri-kadlec.cz, 604 711 149.

Masáže Praha-východ: www.remina.cz

Navštivte naše stránky a e-shop: www.byliny-caje.cz

Štíhlého muže 38–50 let, se zájmem o přír., zvíř., sil. místa, alt. léč., hledá 40letá štih. tmavovláška. SMS: 773 500 827

OBSAH

6 PRAKTICKÉ ZKUŠENOSTI Z ORDINACE
Vista Clear

8 SVĚT ALCHEMIE A MEDICÍNY
Tycho Brahe: astronom a také alchymista

11 PORADNA VJAČESLAVA KIRJUCHINA
Podpořte své zdraví bezpečnou dietou

12 SLABIKÁŘ TRADIČNÍ ČÍNSKÉ MEDICÍNY
Povaha pěti prvků

13 NEMOCI, JEŽ OTŘÁSLY SVĚTEM
Největší omyl v dějinách (moderní) medicíny

16 TÉMA
Energie dní

20 VĚDA A MEDICÍNA
Zdravotní rizika mravence faraona

22 HERBÁŘ
Ach, ta Achyrocline...

24 FENG SHUI
Širší souvislosti
Nejlepší okolní zdroje pozitivní energie pro bydlení

26 ROZHOVOR
Mám obrovské štěstí v životě...
(MUDr. Jarmila Zipserová)

28 PŘEDSTAVUJEME
Germánská nová medicína – světlo na konci tunelu?

30 Z HISTORIE MEDICÍNY
Minulost lékařství a léčitelství v českých zemích

32 PSYCHOLOGIE
Samota je zlá

34 TRANSFORMACE A ROK 2012
Moudrost indiánského kmene Hopi
a Medicine Wheel

36 MEDICÍNA DÁVNÝCH CIVILIZACÍ
Že by staří Egypťané znali genetiku?

38 NAŠE ZDRAVÍ
Zeleninové a ovocné šťávy
Jarní léčivé nápoje

39 UZDRAVTE SE SAMI
Karty zdraví

40 HOROSKOP
Co vás čeká v dubnu?

41 SOUTĚŽ O HODNOTNÉ CENY
Křížovka, sudoku

42 V PŘÍŠTÍM ČÍSLE SFÉRY, TIRÁŽ

Leopard a den blbec

Zažil to jistě každý. Den, kdy se vám nedaří vůbec nic. Všechno, na co sáhnete, se vám pod rukama doslova rozlomí a co se nerozlomí, uteče. Pesimisté mají pocit, že takové dny zažívají častěji, takřka neustále, optimisté o něco méně, ale ani jim se zcela jistě podobný pocit občas nevyhne. Proč je tomu tak? A proč máme zase naopak někdy pocit, že v ten jeden konkrétní den, i kdybychom všechno totálně zkazili, stejně se vše podaří lépe než Martině Sáblíkové olympijský závod?

Určitou odpověď se pokouší dát astrologie/astrotyp. Některé dny jsou vhodné k jistým rozhodnutím, závažným životním krokům apod. Ty pochopitelně zpravidla nečiníme každý den (pokud nejsme třeba členové vlády), takže je možné se na takové události dopředu připravit. Aby se vám pak nestalo, že si zrovna takový „den blbec“ vyberete třeba jako datum svatby. I když taková pořádně vtípně pokažená svatba může být nakonec dobrým vstupem do společného života, pokud její obě strany přežijí s úsměvem a nadhledem.

Říkáte si možná, že zatím jen nudně plácám, což docela dobře odrazí můj den, kdy píšu tento úvodník. Ale napsat se musí a já jej poměrně dlouho odkládal, až mi vyšel právě na dnešek, den leoparda – nejistý den. Ne, že bych měl něco proti leopardům, naopak, jsou to překrásné šelmy. Sakra, zase mluvím, vlastně píšu, tak nějak od věci. Tak znova. Zkrátka, pokud trochu tihnete k astrologii, zkuste se do energie dní ponořit, zjistit, co se dá, a vyzorovat, zda to pro vás opravdu funguje. Podle toho si pak můžete ušetřit nehody a nedorozumění. Například pokud se chystáte dát výpověď, aby se vám nestalo, že z toho bude mít šéf větší radost než průměrný fotbalista, který právě vstřelil svůj první ligový gól. Možná ale, pokud sportujete, na energie dní se předem neříkejte. Termíny zápasů určuje někdo jiný a vy byste zbytečně mohli předem odhadnout, jak vše dopadne. A to by byla škoda, připravit se o to překvapení.

Mgr. Viktor Černoch
šéfredaktor

Viktor Černoch

VISTA CLEAR

Jedná se o bioinformační přípravek se širokým působením v podobě kapslí k vnitřnímu užívání. Harmonizuje dráhu ledvin, jater, žlučníku, tlustého střeva, plic a zvláštních energetických drah. Obsahuje řadu rostlin: brusnici borůvku, vilín virginský, kaštan koňský, meduňku lékařskou a harpagofyt ležatý. Zmíněné byliny obsahují třísloviny, silice, saponiny, flavonoidy, organické kyseliny, glykosidy, vitamíny a jiné vysoce účinné látky, které mají protizánětlivé, protimikrobiální, protirakovinné, antioxidační, imunostimulační účinky.

VÝBĚR PREPARÁTU

■ **testováním** – vhodný preparát můžeme určit vytestováním na oberonu, EAV, biotenzorem, kineziologicky a podobně

■ **podle cílových orgánů** – Vista Clear je sestaven pro působení zejména na ledviny a játra a s nimi související orgány a jejich funkce

■ **podle příznaků** – podle potíží, které doprovázejí onemocnění výše uvedených orgánů

■ **intuitivním výběrem** – citlivý jedinec si z nabízených preparátů vybere Vista Clear, pokud bude cítit, že je to pro něj správná volba

INDIKACE PREPARÁTU

- celková detoxikace organismu
- ochrana před volnými radikály
- cévní onemocnění (ateroskleróza, žilní potíže, hypertenze)
- Parkinsonova choroba, Alzheimerova choroba, demence, poruchy paměti
- hormonální rozlady, premenstruační syndrom
- kloubní potíže (zejména revmatické)
- bakteriální a virové infekce
- ovlivnění krvetvorby
- oční potíže
- ekzémy a alergie
- ovlivnění psychiky (zejména úzkosti, strachy – fobie)

DÁVKOVÁNÍ

Obvyklé dávkování je 3x 1 kapsle, u chronických dlouhodobých potíží začneme s užíváním pouze jedenkrát denně. Pro větší efekt při dobré snášenlivosti doporučuji až 3x 2 kapsle denně. Nicméně 3x 1 kapsle je zpravidla postačující.

Vista Clear je preparát s výbornými účinky, dá se konstatovat, že není jediný orgánový systém, pro který by neměl přínos. Užívání Vista Clearu bych doporučovala v podobě několika ročních kúr všem, kdo mají zájem o své zdraví.

NEŽÁDOUCÍ ÚČINKY A KOMBINACE S OSTATNÍMI PREPARÁTY

U Vista Clearu jsem nezaznamenala žádnou reverzní ani alergickou reakci. Nicméně pro některé pacientky se jako nežádoucí efekt užívání Vista Clearu jevila zvýšená chuť k jídlu s následným přibíráním na váze.

Velmi osvědčená kombinace je Vista Clear + Supracid, zejména u bolestí kloubů. Stejně tak Vista Clear + Gerocel kapsle je též výhodná kombinace právě pro klouby. U očních onemocnění pak testuji kombinaci Vista Clear + Levamin, Detoxin nebo Venisfēr. (Venisfēr a Levamin v případě, že má člověk zelený zákal, tedy glaukom, zvýšený nitrooční tlak. U těchto pacientů je to kombinace, která mi vychází v 90 % případů.)

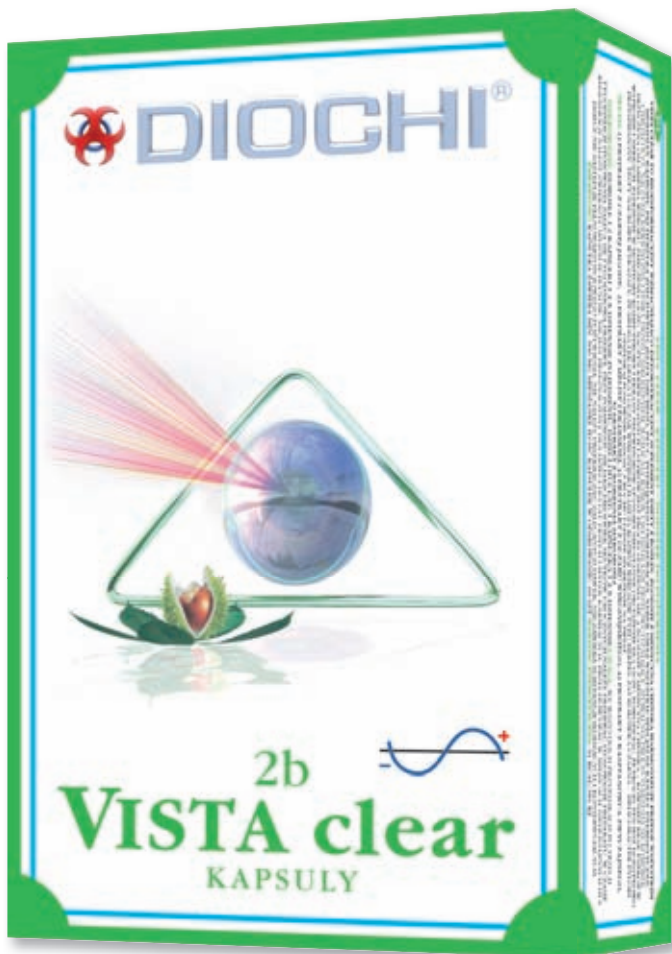
ZKUŠENOSTI Z PRAXE

- detoxikace jater
- oční onemocnění
- kloubní onemocnění
- trávicí obtíže
- hemoroidy
- žilní onemocnění
- ateroskleróza, hypertenze, ICHS
- protiinfekční působení
- průjmy a zácpy
- ekzémy
- rekonvalescence
- nechutenství
- migrény

KAZUISTIKY

■ **Pacientka, 40 let**, přichází pro bolesti kloubů po chřipce. Pomocí EAV jsem vytestovala pozůstatky chřipkových virů v organismu, cíleně pak v kloubní synovii a pouzdrech. Z preparátů jsem testovala Diocel, Detoxin, Vista Clear. Vista Clear vycházel pro pacientku nejlépe, začaly jsme s agresivním dávkováním 3x 2, protože si přála úlevu co nejdříve. Vzhledem k tomu, že onemocnění bylo akutní, a navíc borůvka, která je obsahem Vista Clearu má účinky na chřipkové viry, nasadila jsem toto vysoké dávkování a pacientka mi hlásila, že po 3 dnech pocituje úlevu od bolestí. Druhé balení využívala již v dávce 3x 1 kapsle a nemohla si Vista Clear vynachválit, protože jí po něm nebylo tak špatně jako kdysi po Ibuprofenu, který jí na bolesti kloubů zabíral ve vysokých dávkách, v nichž ovšem způsoboval neskutečné bolesti žaludku. Po vybrání tří balení Vista Clearu jsem již netestovala přítomnost chřipkových virů.

■ **Žena, 50 let**, trpí už 2 měsíce na hemoroidy, zkoušela různé masti, vždy došlo k chvilkovému uklidnění. Potřebovala ale něco, co jí celkově pomůže, a nejen lokálně. Testovaly jsme pomocí EAV nejvhodnější přípravek, vyšel Venisfēr a Vista Clear. Pacientka ale během užívání Venisfěru měla potíže s jeho chutí, takže přešla na Vista Clear

v dávce 3x 1 kapsle. Při jeho užívání asi po týdně cítila podstatnou úlevu od tlaků v konečniku a hemoroidy přestaly krváčet, dokonce i na pohmat přestal být konečník citlivý a hemoroidy se zatahly. Vista Clear užívá dosud s pravidelnými přestávkami, navíc si libuje, že se necítí unavená, zlepšilo se jí zažívání a lépe vidí.

■ **Muž, 32 let**, s ekzémy na nártách a kolem kotníků. Lokalizace ekzému svědčila pro zatížení jater, sleziny, slinivky a ledvin. Jako ideální přípravek byl vytestován Vista Clear, který byl podáván v dávce nejprve 1x 1 kapsle, abychom předešli zhoršení u ekzému. Další týden jsme zvýšili dávku na 2x 1, až jsme se postupně dostali na dávku 3x 2 kapsle poté, co jsme si byli jisti, že se ekzém nerozšiřuje a neprojevuje se reverze. Po dvou měsících začal ekzém úplně mizet. Když jsme pátrali, co ho tak najednou vyvolalo, zjistili jsme, že pacient nedávno užíval antibiotika ve vysoké dávce na vleklý zánět průdušek. Zřejmě zde došlo k zatížení jater, která už nedokázala toxiny a metabolity zpracovat. Vista Clear se projevil jako účinné detoxikans zažívacího, jaterního a ledvinového okruhu.

■ **Pacient, 60 let**, muž. Před rokem dostal zánět rohovky na obou očích. Zánět byl opakovaně léčen očním lékařem, po kortikoidových kapkách docházelo k občasně úlevě, která však nikdy nebyla trvalá. Úlevu pro poškozenou rohovku před kontaktem se vzduchem tvořily jen kontaktní čočky. Pacient přichází s akutním řezáním v obou očích, otoky víček, zarudnutím spojivek. Na akutní potíže jsme nasadili homeopatickou léčbu, která do 24 hodin zmírnila všechny nepříjemné příznaky. Ohledně poškozené rohovky byly vytestovány již pouze mikrobiální toxiny, které dál způsobovaly poškozování oka. Nejvhodnějším preparátem pro detoxikaci oka byl určen Vista Clear společně s Levami-

nem. Tato dvojkombinace byla nasazena jako dlouhodobá detoxikace. Po měsíci mohl pacient sundat kontaktní čočky. Po půlroce došlo k úplnému vyhojení rohovky a celkové detoxikaci oka.

■ **Žena, 45 let**, přichází pro bolesti v oblasti páteře, dále bolesti kyčelních kloubů. Bolesti mívá asi 2 roky, postupně se začaly zhoršovat po průjmovém onemocnění. Pomocí EAV byla v kloubech vytestována ložiska salmonely, která prokazatelně (opakované výtěry stolice během průjmů) způsobila průjmové onemocnění pacientky. Jako nejvhodnější přípravek vyšel Vista Clear a Astomin. Salmonela navíc vytvořila infekční ložisko také ve žlučníku a žlučových cestách, takže pacientka trpěla kromě kloubů i zažívacími potížemi. Vista Clear byl nasazen v dávce 3x 1 kapsle, Astomin v dávce 2x 10 kapek. Po využívání 3 balení od obou preparátů došlo k úplné úlevě od kloubních potíží. Odezněly i zažívací potíže. Potíže s páteří byly ještě následně řešeny Diocelem a Gerocelem kapsle.

■ **Vista Clear** jako preparát mi vychází velmi dobře i u pacientů s aterosklerózou, hypertenzí a ischemickou chorobou srdeční, zejména díky jeho složení a účinkům na srážlivost, spasmolytickým účinkům, protektivním účinkům na cévy. U těch, kteří se rozhodnou ho v těchto indikacích užívat, doporučuji dlouhodobé dávkování 2x 1 kapsli.

■ **Pacientka, 39 let**, s nově zjištěným šedým zákallem. Z hlediska očního lékařství se prakticky čeká, až šedý zákal bude natolik závažný, že se vymění čočka za umělou. Z hlediska alternativní medicíny (ale i podle klasické medicíny) se šedý zákal projevuje hlavně u lidí s poruchou metabolismu cukrů. Většina diabetiků predisponuje právě k šedému zákalu. U této pacientky klasická medicína však diabetes zatím neobjevila, ačkoli v rodině oba rodiče na

diabetes trpí. Kromě usazenin metabolitů cukrů podle celostní medicíny může jít také o usazování jiných metabolitů. U této mladé ženy jsem přesto vytestovala poruchu metabolismu cukrů. Na detoxikaci oka jsem vyhledala tři preparáty, z nichž hlavní účinek spočíval na Vista Clearu, dále opět Levamin a Venisfér. Pacientka se rozhodla užívat všechny tři preparáty najednou. Po půlroční kontrole na očním lékařka zkonstatovala, že nevidí žádné známky šedého zákalu. Dále jsme u této pacientky začaly detoxikovat také slinivku a napravovaly narušený metabolismus. Na těchto onemocněních pracujeme dosud.

■ **Žena, 28 let**, přichází pro migrény trvající od porodu – to je asi 4 roky. Nejprve se jednalo o mírné bolesti hlavy, které se objevovaly jedenkrát do měsíce v souvislosti s periodou. Postupně se intervaly zkracovaly, bolesti nabývaly na intenzitě, objevovaly se za pravým okem a v pravé polovině hlavy. Někdy i zvracela. Pomocí EAV bylo jako příčina bolestí hlavy diagnostikováno přetížení jater, zřejmě z období těhotenství. Jako nejvhodnější preparát byl vytestován opět Vista Clear, zejména k detoxikaci jater. Po využívání 3 balení Vista Clearu začaly bolesti ustupovat. Vista Clear bere dosud, nyní již v udržovací dávce 2x 1 kapsle. Užívání doplňuje pitím čaje Aloysia triphylla. Cítí se velmi dobře. Zlepšil se jí i spánek.

■ **Dítě, 12 let**, přivádí matka pro nechutenství, zácpy, únavu. Vyšetřeno opakovaně pediatry bez jakéhokoli patologického nálezu. Pomocí EAV diagnostikováno opět pouze zanesení jater. Na detoxikaci a podporu chuti k jídlu zvolen Vista Clear v dávce 2x 1 kapsle, posléze 3x 1 kapsle. Chlapec se vylepšila stolice, zmizela únava a začal přibírat na váze. Během měsíce přibral 4 kilogramy.

MUDr. Lenka Hodková

INZERCE

diagnóza
pro zdraví

Diagnóza pro zdraví, časopis pro Váš spokojený život

Cena předplatného 105 Kč/rok
Objednejte si pomocí SMS na čísle:

777 558 729

ve tvaru:

DPZ Příjmení Jméno, Ulice, Město, PSC

vzor: DPZ Nováková Jana, Severní 26, Praha 4, 141 00

Sdílené údaje mohou být zahrnuty do databáze společnosti Promediamotion, s. r. o., a použity výhradně k jejím marketingovým účelům pro šíření obchodních sdělení v souladu s § 7 zákona č. 480/2004 Sb., a to po dobu 10 let. Promediamotion, s. r. o., neposkytne sdílené údaje třetím osobám. Poslání údajů je dobrovolné, poskytnutí je správním oznámením s jejich zpracováním kdykoliv písemnou formou na adrese Promediamotion, s. r. o., dovalat. Upozorňujeme na další práva poskytovatele údajů plynoucí ze zákona č. 111/2000 Sb.

PROMEDIAMOTION, s. r. o., Na rozcestí 1434/6, 190 00 Praha 9, tel.: +420 244 401 959

Tycho Brahe: astronom

„Od mládí jsem se totiž pilně oddával těmto studiím [alchymického umění], neméně než studiím astronomie, a usilovně jsem v nich pokračoval, vydávaje na ně značné jmění.“

Tycho Brahe, Mechanica astronomiae instauratae, 1598

Podobizna
Tycha Braha,
nositele Řádu
slona, nejvyššího
dánského státního
vyznamenání.

Než se vydáme po stopách alchymisty, připomeňme něco z jeho života, protože především původ předurčoval tohoto Dána k úplně jiné dráze než vědecké. Brahe se narodil 14. prosince 1546 v Knutstorp, ve šlechtické rodině náležející v té době k nejlivnější v zemi: jeho otec byl guvernérem hradu Alborg, oba dědové a všichni čtyři pradědové byli členy říšské rady. Jeden z prapradědů a také jeden prastrýc se stali říšskými maršály. Ze strany matky pocházel Tycho z rodu Vasa, takže byl spřízněn se švédskými a polskými panovníky. Rod Vasa panoval ve Švédsku v letech 1523–1654 a v Polsku 1587–1668.

Roku 1559 nastoupil Brahe na univerzitu v Kodani, pocházející ze zámožného šlechtického rodu a bez aspirací na místo duchovního nebo univerzitního profesora, studoval prostě proto, že byl studia schopen, aniž by se jakkoli staral o to, zda dosáhne titulu nebo ne. Jeho zájem o astronomii byl patrně starší než o alchymii, ovšem údaje se rozcházejí. Mohlo to být částečné zatmění slunce roku 1560, zatímco jindy se uvádí, že prvním Brahovým astronomickým pozorováním byla konjunkce Jupiteru a Saturnu v roce 1563. Ovšem největší proslulost mu přineslo pozorování „nové hvězdy“ roku 1572. O tom později.

Od mládí však Brahe projevoval výraznou nechuť k politické dráze, která se od něj, šlechtice, automaticky očekávala. Projevilo se to už v Lipsku, kam přicestoval roku 1568, aby zde na univerzitě studoval právo. Za rok

ale studoval v Augsburgu, kde si opatřil různé astronomické přístroje, ovšem současně se tu seznámil s alchymii. Jeho zájem o astronomii byl v kruzích, z nichž pocházel, pokládán za excentrický, až dokonce škodlivý. Aristokraté se sice mohli zajímat o různé vědecké disciplíny, být v nich vzděláni, a jejich provozování se neodsuzovalo, pokud se především věnovali tomu, co odpovídalo jejich stavu, tedy správě vlastního majetku a politické činnosti. Ne tak Brahe. Roku 1568 mu bylo nabídnuto místo kanovníka katedrály v Roskilde, jakmile se uvolní, a s tím spojené sinekury. Ani tento návrh, velmi lukrativní, neměl úspěch.

Když se roku 1571 nakrátko vrátil do Dánska, strýc Steen ho lákal k činnosti v chymickém laboratoriu. Brahe zde skutečně začal pracovat, a jak později napsal, právě při jednom z návratů z laboratoria, 11. listopadu 1572, si všiml jakési nové jasné hvězdy v souhvězdí Kassiopea, což byla ve skutečnosti supernova. O rok později pak vydal knihu *De nova stella* (O nové hvězdě), která položila základ jeho proslulosti jako astronoma, třebaže nemalá část díla je astrologická, jak ukazuje například pasáž: „*Hvězda byla zprvu jako Venuše a Jupiter... ale jelikož se stávala [podobná] jako Mars, přijde období válek, povstání, otroctví, smrt knížat a pustošení zemí a měst... hrůzy, požáry, vraždy, ničení... spolu se suchem a ohnivými meteory ve vzduchu, morem a jedovatými hady.*“

I v soukromém životě na sebe tento muž upozornil způsobem v té době nepříliš obvyklým. Roku 1573 se oženil s Kirsten Jorgensdatter, jež byla prostého původu. Protože zákon zakazoval sňatky mezi aristokraty a plebejci, nebyli manželé oddáni v kostele. Soudí se, že důvodem sňatku byl fakt, že Kirsten byla těhotná.

HVĚZDÁRNA A LABORATORIUM

Koncem roku 1575 se na Braha obrátil dánský král Frederik II. s dotazem, aby mladý muž upřesnil svoje požadavky, a to v pojmech léna či hodností. Tycho panovníkovi vůbec neodpověděl a jen přiznal nejbližším přátelům, že uvažuje o emigraci právě proto, aby se vyhnul povinností očekávaným od muže jeho rodu a mohl se věnovat astronomii a dalším naukám.

Přes nezdvořilé chování dostal Brahe v únoru 1576 pozvání na setkání s Frederikem. Král se dozvěděl o Brahově úmyslu emigrovat a byl si jistě vědom mimořádných kvalit mladého astronoma, tehdy již evropského formátu. Tra-

duje se, že si panovník vzpomněl, jak pobýval na hradě Elsinor a přitom si všiml malého ostrůvku Hven. Nabídl Brahovi tento ostrov do užívání na celý život a učenec nabídku přijal. Bezprostředně poté dostal od krále příslib ročního platu 500 tolarů a o tři měsíce později obdržel ostrov Hven do konce života v léno. Současně mu král přispěl dalšími 400 tolarů, aby učenec mohl začít na ostrově budovat vhodnou rezidenci. Další obdarování následovala – roku 1577 to bylo léno s rozsáhlými lesy, později jiné léno v Norsku, které tvořilo unii s Dánskem, a konečně roku 1579 dostal tento muž kanovníctví v Roskilde. Astronom tak byl vtažen do královských služeb.

Neměl mnoho povinností; sloužil jako královský poradce v astronomii a astrologii, sestavoval horoskopy při narození panovníkových dětí, odpovídal na případné dotazy týkající se méně obvyklých jevů. Když dostal ostrov Hven do užívání, byla tu vesnice čítající asi čtyřicet domů, kostel a větrný mlýn, obyvatelé se zabývali vesměs pastevečtím. V srpnu 1576 zde byl položen základní kámen Uraniborgu, tedy „hradu Uranie“, múzy astronomie, stavbě, která měla sloužit jako obytné sídlo a observatoř současně, a v říjnu 1581 se tam Brahe s rodinou nastěhoval.

Uraniborg se nedochoval, byl zbořen roku 1601, takže jeho podobu známe jednak z Brahova popisu, jednak od dalších autorů. Stavba zbudovaná na čtvercovém pozemku měla čtvercový půdorys, na severní a jižní straně byly polokruhové přístavby, přičemž hlavní budova měla dvě nadzemní podlaží, na nichž byla věžička, observatoř. V Uraniborgu bydlel nejen Brahe s rodinou, ale v horním patře bylo také osm podkrovních pokojů pro studenty. Služebnictvo obývalo samostatnou malou stavbu v severním rohu pozemku.

Brahova studovna, kruhová místnost, byla v přízemí budovy a pod ní, v suterénu, místnost stejného půdorysu s centrálním nosným sloupem sloužící jako alchymické laboratoriu. Jeho rámcový popis je v knize, z níž jsme citovali úvodem: „*Pod jižní věží... je má pyromonická [alchymická] laboratoř. Č. 1 je kulatý stůl umístěný v jejím středu, na něj se klade to, co je třeba připravit. Č. 2 představuje pece různého typu umístěné kolem dokola. Bylo jich šestnáct... Ale kdybych měl vyjmenovat každou věc, která se nachází v této laboratoři, vyžádalo by si to mnoho textu.*“

Jeden z návštěvníků napsal: „*Pod schody... je velké klenuté sklepení, kde jsou Tychonovy*

m a také alchymista

destilační přístroje a pece, nad nimiž stojí velký počet destilačních baněk. Mnoho z nich má zakřivený vršek zhotovený z mědi, který některými okny ven vychází a jinými zpět...“ Podle všeho byly ony zakřivené vršky kovové chladiče, jejichž trubky byly vyvedeny jedním oknem ven a jiným zpět, takže se chladily okolním vzduchem. Vzhledem ke klimatickým podmínkám Hvenu to, zvlášť v chladném ročním období, mohlo být velmi účinné.

ALCHYMISTA BRAHE

Spíš než alchymii, jak si ji představujeme, totiž umělou výrobou zlata, se Brahe zabýval *iatrochemií*, tedy směrem alchymie, který v první polovině 16. století prosazoval proslulý bouřlivák Paracelsus, jenž žádal po alchymii, aby vyráběla léky. To také Brahe dělal, přičemž mu řadu let pomáhala jeho sestra Sophii (1556–1643), jež se věnovala pěstování bylin, současně se hluboce zajímala o astronomii, medicínu a alchymii. V Uraniborgu byli také studenti, kteří se alchymii učili od svého mistra.

O Brahově alchymickém počínání se dodnes ví velmi málo; nezachovaly se žádné laboratorní deníky, pokud si je vůbec vedl, takže je k dispozici jen několik návodů, učencovy dopisy, případně zmínky v knihách. Ovšem astronomických – z alchymie tento muž nikdy nic neuveřejnil tiskem. Na konci knihy, již jsme začali, stojí: „Dále jsem nemalé úsilí věnoval spagyrickým přípravkům... Abych poznal tuto pozemskou astronomii a prostudoval ji, zabýval jsem se... stejně tak [věcmi] nebeskými, a do dnešního dne jsem s velkou námahou a značnými výdaji dosáhl velmi mnoha výsledků...“ Tuto pasáž je možné přijímat do jisté míry jako učenovo alchymické vyznání, kde hned v začátku se objevuje termín *spagyrie*, který razil pro alchymii Paracelsus, což naznačuje, že Brahe sdílel některé jeho postoje.

Právě v Dánsku působil učenec, jenž je pokládán za nejvýznamnějšího vykladače Paracelsova učení. Petrus Severinus (1542–1602) studoval na univerzitě v Kodani, poté v Padově, centru tehdejší evropské medicíny, kde současně s ním pobýval také Johannes Pratensis (1547–1576), později profesor medicíny na univerzitě v Kodani. Od roku 1571 až do smrti byl Severinus osobním lékařem dánských králů a jeho klíčové dílo *Idea medicinae philosophicae* (1571) se stalo základním spisem vykládajícím Paracelsovo učení. Přátelské vztahy Severina a Pratensise s Brahem se datují přibližně od 60. let 16. století, kdy všichni studovali na kodaňské univerzitě.

V předchozím citátu je důležitý termín „pozemská astronomie“, protože, jak se ukazuje, Brahe s tímto termínem operoval jako s doplňkem astronomie nebeské. V jednom

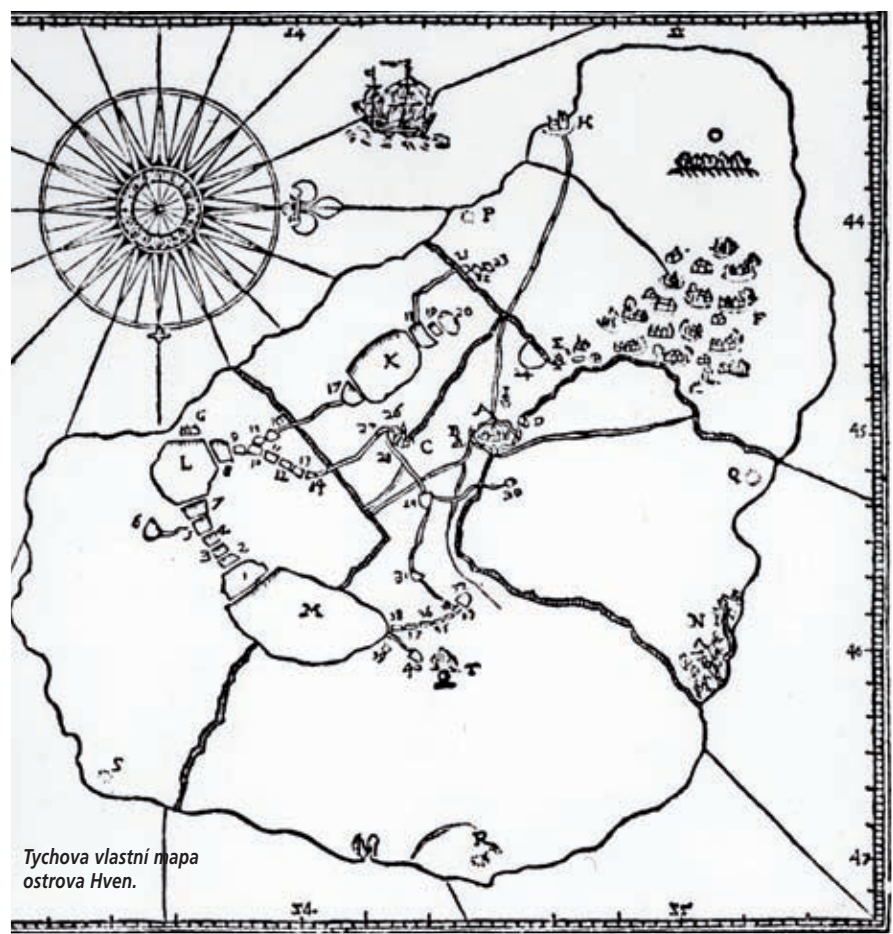
dopise z roku 1587 píše o obrazech ve svých knihách, opět astronomických: „[Tyto obrazy] se ve skutečnosti týkají nejen obojí astronomie, horní a nebeské, jakož i dolní a pozemské, ...toto umění, jež nazýváme „spagyrickým“, zahrnuje studium celé přírody a nadto jistý intimní vztah [s přírodou], a je uvedením k provozování jisté pozemské astronomie (jak jsem ji nazval), jež je příhodná a nikoli neužitečná.“ Takže alchymie byla „pozemská astronomie“, jak Brahe spojoval vesmír, makrokosmos, s pozemským mikrokosmem.

Brahe pravděpodobně sdílel Severinovu představu, že „hvězdy“ v lidském organismu jsou zodpovědné za to, že v těle probíhají cyklické procesy, a ty se odehrávají také s nemocemi. V citovaném dopise Brahe rozvíjí představy vztahů mezi nebeskými tělesy a pozemským světem: tak, jako je na nebi sedm planet, je na Zemi sedm kovů, a rovněž v člověku, stvořeném podle nebeského předobrazu, je též počet orgánů. Tato představa je dále rozvinuta do podoby trojic planeta-kov-tělesný orgán: Slunce-zlato-srdce, Měsíc-stříbro-mozek, Jupiter-cín-játra (v nichž se tvoří krev), Venuše-měď-ledviny (podle Braha sloužící plození), Merkur-rtuť-plice, Saturn-olovo-slezina, a konečně Mars-železo-žlučník.

Brahovy úvahy jsou dále rozšířeny v analogickém duchu na minerály, drahokamy a soli, a jak učenec píše, „všechny tyto substance, jakkoli nejasně v sobě obsahují síly planet, jako třeba rostliny a byliny, jsou podle určitého řádu přiděleny nejen planetám, ale i hvězdám pozemské astronomie a napodobují, nakolik je to pro ně možné, přirozenost těchto planet“. Cílem alchymického bádání je tedy hledat tyto korespondence v přírodě a snažit se nalezené vztahy použít pro přípravu léčivých preparátů, arkán. To je odraz paracelsovské školy. Brahe soudil, že preparát tohoto druhu má pouze léčivé účinky, nikoli schopnost transmutace kovů. Jeho lék známý později jako „Tychonův elixír“ byl do té míry úspěšný, že se v dánských lékopisech vyskytoval údajně ještě začátkem 20. století. Ovšem původní návod, poněkud odlišný, dosud nebyl detailně analyzován. Především jde o to, že preparát původně označený jako „elixír“ zahrnoval ve skutečnosti tři medikamenty, jejichž použití je popsáno takto: „O morové epidemii či o jiných jedovatých nákazách, o ochraně i léčbě.

O epileptických nemocech, a co se jich týká.

O nemocech napadajících kůži a krev, jako je svrab, rozvinutá syfilida, elefantiáza a podobně.“

*Týnský chrám (Praha),
místo posledního odpočinku
Tycha Braha.*

Byla to typická paracelsovská farmakopeia, tedy anorganické preparáty. Třetí z léků je připraven na bázi rtuť, což skutečně Paracelsus používal při léčení syfilidy. V Brahových návodech se objevují sloučeniny antimonu, někdy snad opravdu kovový antimon, a rovněž časté jsou sloučeniny zlata a stříbra.

Aniž bychom se pouštěli do detailů těchto receptů, za zmínku stojí, že je Brahe sepsal srozumitelně, používaje sice dobovou terminologii a symboliku, ale v podstatě bez kódových výrazů, běžných v alchymických textech.

ODCHOD Z DÁNSKA

Počátky astronomových problémů se objevují v roce 1588, kdy zemřel král Frederik II. a nastoupil Christian IV., v té době nezletilý. Zdá se, že postupně sílila opozice proti Brahovi, jednak proto, že náklady na udržování

jeho observatoře byly velmi vysoké, jednak proto, že učenec zanedbával svoje povinnosti jako šlechtic, což mu bezpochyby vynášelo nepřízeň aristokracie. Tradovalo se, že se vůči Brahovi stavěla nepříznivě lékařská elita Kodaně, protože poskytoval svoje léky zdarma, přičemž k jeho nepřátelům měl patřit také Severinus. Nejprve k protivníkům z řad lékařů. Patrně nejslabším argumentem by bylo rozdávání léků, protože Brahe je poskytoval jen vybraným osobám odpovídajícího stavu, šlechticům, případně přibuzným, kdy samozřejmě nepřicházelo v úvahu placení. Závažnější je fakt, že svým příklonem k paracelsovské medicíně mohl učenec popudit zastánce klasické starověké galénovské medicíny, která se stále přednášela na univerzitách; byla to doba, kdy byl konflikt mezi oběma směry velmi vyhraněný.

Pokud jde o Severina, je prakticky vyloučeno, že by vystupoval proti Brahovi pro poskytování léků zdarma. Nicméně jistou roli mohl hrát, protože byl jako královský lékař velmi vlivnou osobou, přičemž jeden z motivů mohl být osobní – Brahe byl šlechtic, Severinus nikoli. Takže mohlo jít o střet pohřbíchu společenských. Rozhodně, ať již z vlastních soudů, nebo ovlivněn jinými, Christian IV., jenž byl korunován králem roku 1596, zřejmě nebyl nakloněn Brahovi tak jako jeho otec, takže roku 1597 zastavil astronomovi plat.

Brahe toho roku opustil Hven a odcestoval do Kodaně, v červnu pak do Rostocku. Fakt, že se v pozadí odehrávaly dnes blíže neznámé intriky, naznačuje dopis z prosince 1597, v němž žádá adresáta, šlechtice, aby návodů na elixiry, které přikládá, choval v naprosté tajnosti, neboť, „*tyto věci způsobily, že jsem opustil svou vlast*“. Podrobnější vysvětlení však chybí.

Když byl v červnu 1599 Brahe pozván do Čech, přestěhoval se do Prahy, v srpnu téhož roku do Benátek nad Jizerou, kde původně plánoval vybudovat observatoř podobnou Uraniborgu a také alchymické laboratorium. V Čechách však prožil příliš krátkou dobu na to, aby se tyto plány uskutečnily. Z hlediska astronomie bylo významné jeho zdejší setkání a spolupráce s Keplerem, zatímco v alchymii již zřejmě nepokročil. Brahův konec byl později doplněn legendou o prasknutí močového měchýře během hostiny u Petra Voka z Rožmberka, když se neodvažoval vstát od tabule. Dnes se soudí na akutní prostatitidu, která ho postihla 13. října 1601 na hostině, a smrt na uremii následovala o jedenáct dní později. Nedávno se sice objevila zpráva o tom, že byl v Praze otráven rtutí, spíš jejími sloučeninami, ale důkazy jsou sporné a zatím je většina odborníků odmítá jako nedostatečné.

Vladimír Karpenko

INZERCE

Elektronické cigarety s vysokou kvalitou a nadstandardním servisem!

*Elektronické cigarety jsou to pravé, co hledáte.
Žádný jiný výrobek tyto možnosti nenabízí,
proto si Vaši pozornost jistě zaslouží*

*Postupným přechodem na nižší obsah
nikotinu umožní kuřákovi snižovat závislost.*

*Proto také doporučujeme e-cigarety
jako pomůcku k odnaučení kouření.*

**Internetový obchod ecigaretta.eu
www.ecigaretta.eu | shop@ecigaretta.eu
T: +420 222 519 198 | M: +420 775 209 203**

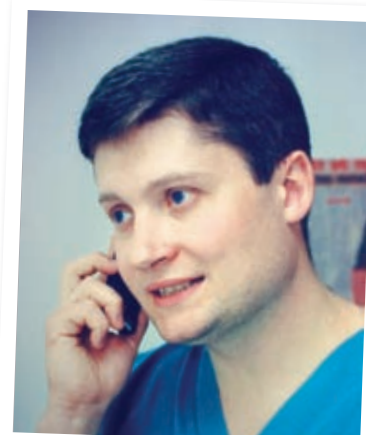
**Skvělá pomůcka k odvykání kouření.
Elektronická cigareta od nás, je tu pro Vás.**

Nikotinový inhalátor včetně nikotinových náplní musí být z dosahu dětí a mladistvých, určeno pouze pro dospělé nad 18 let.

Podpořte své zdraví bezlepkovou dietou

Lepek neboli gluten patří mezi další důležité „zpomalovače“ uzdravovacího procesu u pacientů s nemocemi pohybového aparátu. Již jsme psali o mléčné bílkovině – kaseinu, infekcích, stresu, chudokrevnosti a dalších zdraví nebezpečných zatěžovacích organismu. O lepku se dnes všeobecně hodně mluví, má kromě jiného značný vliv na toxicitu organismu. Jinými slovy, je to jed, který dobrovolně jíme prostřednictvím pečiva, sušenek, těstovin a dalších moučných jídel.

Vjačeslav Kirjuchin – osteopat
a manuální terapeut

Jedná se o průhlednou lepkavou, mazlavou hmotu s negativním vlivem na kvalitu krve a lymfy. Působením lepku krev a lymfa houstne, což se v jejich struktuře projevuje patologickými změnami. Tělní metabolismus považuje totiž lepek za cizorodé těleso. Přitom jeho vliv na zdraví není tak starou záležitostí – souvisí se zavedením hybridizace obilovin (tyto obiloviny mají změněné genetické a biologické vlastnosti, aby byly komerčně atraktivnější) a s genetickým inženýrstvím.

Před započítím hybridizace (před první světovou válkou) měl glutenový protein jiné vlastnosti, než má dnes.

STŘEVO JE ZÁKLAD ZDRAVÍ

Střevo zdravého člověka mají dostatečnou výstelku a příznivou bakteriální flóru, mnoho glutenových částic se proto přirozeně vyloučí stolicí. U lidí s alergií na gluten je již tento proces značně narušen. Propustnost tenkého střeva je kvůli působení lepku mnohem větší, než by měla optimálně být. Místo toho, aby nežádoucí látky byly odváděny stolicí, dostávají se do těla – kloubů, vazů a vnitřních orgánů. Působení lepku narušuje všechny trávicí procesy. Tento fakt má hluboký dopad na zdraví každého člověka, ale ve zvýšené míře na děti. Lidské tělo se glutenovým částicím brání zvýšenou tvorbou bílých krvinek – leukocytů. Ty však mají obdobnou strukturu jako lepek. Produkují hustou hlenovitou látku, kterou obalí pozřené jídlo, aby gluten nemohl již tělu dále škodit. Výsledkem je ale příliš mnoho téměř nestravitelné hmoty v tenkém střevě. Je-li tenké střevo plné hmoty, kterou produkují bílé krvinky, dobré střevní bakterie v takovém střevním prostředí dlouho nepřežijí a imunita tenkého střeva je v tu chvíli oslabena – stává se vhodnou půdou pro kvasinky a jiné patogeny. Tyto cizopasnici ničí zbývající, pro organismus užitečné bakterie. Střevo nemá dostatečný „pohon“ pro svou práci, dochází k poruchám trávení a organismus ze

stravy nezíská všechnu potřebnou výživu pro svoji optimální funkci.

Prvním krokem k nápravě je vyčištění střeva změnou jídelničky, případně jinou efektivní a bezpečnou technikou, a přechod na konzumaci především bezlepkových potravin a mléčných výrobků (byla prokázána úzká souvislost mezi nesnášenlivostí glutenu a kravským mlékem).

VAROVNÉ SIGNÁLY

Lepek se ukládá v tkáni Achillovy šlachy, kotníků, kolen – časem se dostávají bolesti a neléčený stav může vyvolat artritidu či artrózu; v lymfatickém a tukovém systému břicha – zhoršuje se stav celulitidy, objevují se bolesti v trávicím traktu, poruchy trávení, pocity stálé únavy, pálení očí. Lepkem je ovlivněna také zóna páteře a lidé s alergií na lepek mívají bolesti jak v páteři, tak v kloubech.

Kromě negativního působení na pohybový aparát a stavbu těla má tato látka vliv na vznik dalších degenerativních chorob. Byly prokázány souvislosti mezi působením lepku a nervovými chorobami, jako je roztroušená skleróza či schizofrenie. Ve všeobecném podvědomí je již známá informace, že glutaman sodný, který je derivátem glutenu, má vliv na funkci mozku a duševní poruchy (zvláště pak u dětí).

Má se za to, že lepek může vyvolat šedý zákal. Lékařská obec se rozchází v názorech, jestli je toto onemocnění virového, či metabolického původu. V každém případě ale lepek urychluje degeneraci oka.

POHYBOVÝ APARÁT

Je-li mému pacientovi diagnostikována citlivost nebo alergie na lepek a začne-li praktikovat bezlepkovou dietu, výrazně tak napomůže efektu terapií pohybového aparátu. Navíc vedlejší účinek terapií bývá velmi příjemný. Například mizí otoky postižených míst, upravuje se teplota končetin, lepší se prokrvování těla. Pacienti si všimají také změny tvaru

nohou a jsou s ním více spokojeni než dříve. Po nějaké době od započetí terapie se může objevit štipavá bolest, svědění a píchání v kotnících, v břiše, od loktů či zápěstí až ke konečkům prstů apod. Tyto pocity jsou signálem, že organismus začíná lepek odbourávat. Doba trvání štipání se odvíjí od intenzity léčby. Čím jsou terapie intenzivnější, tím rychleji tyto stavy odeznívají.

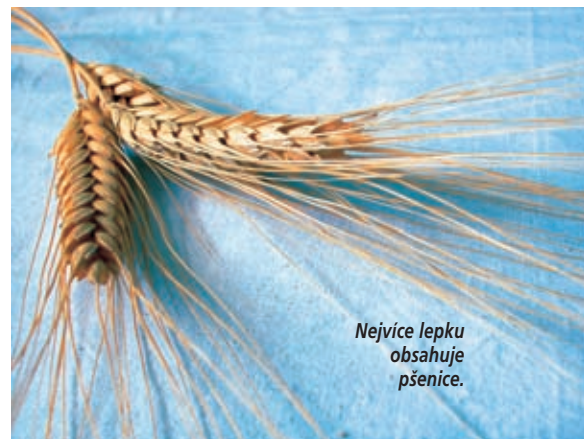
KDE SE LEPEK NACHÁZÍ?

V hybridizovaných obilovinách, jako je pšenice, žito, oves, ječmen a ještě některé druhy kukuřice a rýže. Nemocemi, které způsobuje lepek, tedy degenerativními změnami, jsou ohroženi lidé, u nichž hlavní složkou jídelničky je chléb, rohlíky, sušenky, dorty, některé druhy těstovin, müsli a další moučné výrobky.

Zdraví lidé samozřejmě omezené množství produktů z obilovin jíst mohou, protože jejich zdravá střeva vyloučí. Je-li však moučných produktů nadbytek, zcela jistě se dříve či později vyskytnou charakteristické zdravotní problémy.

Přesvědčte se sami o působení lepku na váš organismus. Eliminujte ze svého jídelničky moučné výrobky – místo chleba si dejte zeleň, polévku či místo knedlíků pohanku, a pak pozorujte, jak se cítíte.

Prof. RNDr. Vladimír Karpenko, CSc.

Nejvíce lepku obsahuje pšenice.

Povaha pěti prvků

„Pět prvků je látkou (hmotou) jin-jangu, jin-jang je čchi (energií) pěti prvků; energie bez hmoty by se nemohla ustálit, hmota bez energie by se nemohla pohybovat.“

Pojem pět prvků nebo také pět elementů, kterými jsou dřevo, oheň, země, kov, voda, není zcela přesný. V západní literatuře zdomácněl zřejmě pod vlivem starořeckého učení o čtyřech prvcích – vzduchu, ohni, zemi a vodě, které tvoří veškerý existující svět. Význam původního čínského slova *sing* je „hýbat se“, „činit“, „konat“. Jde tedy o pět hybných sil, jejichž vzájemným spolupůsobením vznikají všechny formy bytí. Jelikož je termín element hluboce zažitý, budeme jej používat i my, přestože vhodnější by bylo méně často se vyskytující označení „pět fází“ přesněji vystihující pohled na svět jako trvalé prolinání pěti přeměňujících se prvků. Každá z těchto fází má svou povahu a předpověditelnou souvislost s ostatními. Stejně jako jsou všechny věci více jinového nebo jangového charakteru, i když jsou ve skutečnosti vždy jinjangové, tak v sobě také obsahují převahu jednoho z prvků a současně i čtyři zbývající.

VLASTNOSTI JEDNOTLIVÝCH PRVKŮ

Dřevo

Dřevu přináležejí východ, barva modrozeleňá, chuť kyselá, jaro, vítr atd. Dřevo se může ohýbat a napřimovat, proniká do svého okolí, rozšiřuje se. Forma dřeva je podlouhlá, jeho přirozenost teplá. Souvisí také s tím, co je křehké, slabé, právě se rodící, a představuje vše rostlinné povahy. Čchi východu proniká do jater a vychází očima. Její esence se uchovává v játrech, a chorobné stavy, které způsobuje, vyvolávají leukavost. Jarní čchi se koncentruje v hlavě, nemoci jí způsobené se projevují na šlachách a vazivu. „*Utajená přítomnost dřeva (v dalších prvcích) je takováto: dřevo se rodí z vody, vyrůstá ze země, bují ohněm a formuje se kovem. Všechna čchi plodící život se transformuje ze dřeva. Když si vezmeme jako příklad život člověka, pak vše, co si člověk obléká a co požívá, pochází ze dřeva; získat dře-*

vo znamená žít, ztratit ho znamená zahynout. Proto mezi pěti prvky ani jeden nemůže neobsahovat dřevo.“

Oheň

Ohni přináležejí jih, barva rudá, chuť hořká, léto, horko atd. Oheň šlehá směrem nahoru, jeho funkci je ohřívat a vysušovat, jeho forma je zaostřená, přirozenost horká. Představuje dorůstání, nárůst. Čchi jihu vniká do srdce a vychází ušima. Její esence se uchovává v srdci, a proto nemoci jí způsobené se odrážejí na pěti orgánech *cang* (játra, srdce, slezina, plíce, ledviny), jelikož srdce je vládcem *cangů*. Nemoci jí způsobené se poznají na cévách. „*Utajená přítomnost ohně (v dalších prvcích) je takováto: když je provrtáváno dřevo, objeví se; když se udeří na kov, objeví se; když se křeše kamenem, objeví se; o ohni ve vodě lidé většinou ani nevědí, a přitom olej může rodit oheň, líh může rodit oheň, za velkého deště se rodí blesky, a z vlhkosti také může vzniknout horkost. Oheň představuje základ pro tvorbu jangu; i když zdánlivě nemá žádný tvar, ve skutečnosti není místa, kde by nebyl přítomen. Nic z toho, co je produktem transformace čchi, by se bez ohně nemohlo zrodit. Proto mezi pěti prvky ani jeden nemůže neobsahovat oheň.“*

Země

Ze stran zemi přináležejí střed, barva žlutá, chuť sladká, jejím ročním obdobím je podzim, léto, vytváří vlhko atd. Země plodí, pěstuje, množí. Její forma je oblá a přirozeností je zapařování se. Čchi středu vniká do sleziny, vychází ústy, její esence se uchovává ve slezině a nemoci jí zapříčiněné se odrážejí na kořeni jazyka. „*Utajená přítomnost země (v dalších prvcích) je takováto: dřevo bez země by nemohlo růst, kov bez země by nemohl vzniknout, voda bez země by se nemohla shromažďovat. Zrod žádné z myriád věcí se neobejde bez podpory země, proto mezi pěti prvky ani jeden nemůže neobsahovat zem.“*

Kov

Kovu přináležejí západ, barva bílá, chuť pálivá, podzim, sucho atd. Podléhá změnám, dá se formovat, jeho funkci je svírat, stahovat, forma kovu je hranatá a přirozenost čistá. Představuje dozrání. Čchi západu vniká do plic a vychází nosem, její esence se uchovává v plicích a nemoci, které způsobuje, se projevují na zádech. „*Utajená přítomnost kovu (v dalších prvcích) je takováto: (kov) je produkován z horských minerálů, rodí se ze země, je promýván v říčním písku a ukrývá se ve vodě. V rostlinách je rtuť, dřevo obsahuje cín a olovo – to je utajená přítomnost ve dřevě; (Kov) může spojovat rozptýlené a měkké učinit tvrdým – to jsou jeho přeměny v ohni. Užitečnost kovu je v tom, že je pevný a nenichá se... Žádná z věcí stvořených proměnami čchi by nemohla být pevná a tvrdá, kdyby se jí nedostávalo čchi kovu. Proto i kůže nebo skořápka, jež jsou zvnějšku (věci) a vytvářejí jejich ochranu, získávají pevnost díky tomu, že se jim dostává čchi kovu. Takže mezi pěti prvky a myriádami věcí ani jedna nemůže neobsahovat kov.“*

Voda

Prvku voda patří sever, barva černá, chuť slaná, zima, chlad atd. Voda je vlhká, prosakuje směrem dolů, svažuje, její forma je plochá a přirozenost má studenou. Uchovává, konzervuje. Čchi severu vniká do ledvin, vychází přes konečník a močovou rouru, její esence se uchovává v ledvinách a nemoci jí způsobené se projevují na úponech a kostech. „*Ve dřevě jsou štávy, to je voda v dřevě; v zemi jsou prameny, to je voda v zemi; v kovu jsou tekutiny, to je voda v kovu; v ohni jsou rozpustné látky, to je voda v ohni. Voda je zdrojem tvoření, a počátek zrodu všech věcí je ve vodě. Proto mezi pěti prvky ani jeden nemůže neobsahovat vodu.“*

(Text vznikl s použitím knihy
V. Ando, Klasická čínská medicína, 1995)
Ivana Karpenková

ascadwv a\
sc sdcwqgc ase
qwecfbvv qew
qwerwqewr
qwefv

Největší omyl

v dějinách (moderní) medicíny?

Stejně jako nám dnes připadá nesmyslné třeba takové pouštění žilou, jedna metoda je ještě drastičtější, nehumánní a podobně neúčinná. Přesto byla poměrně donedávna běžně praktikována i přes značnou kontroverzi. Dnes se nebudeme zabývat konkrétní nemocí, která dělala miliony lidí, tou tentokrát nebyla žádná bakterie ani virus, ale samotná léčebná metoda.

Zatím vyděšení určitě nejste, protože jsem nespecifikoval, o co se jedná. Tak pomalu začnu. Představte si, že vám někdo chce udělat „díru do hlavy“. Zvláštní? Přesto myšlenka, že určitý otvor do lebky může člověku pomoci, je velmi stará. A nejen to, máme o tom i archeologické důkazy.

POČÁTKY

Již v mladší době kamenné byl zákrok zvaný trepanace používán pravděpodobně při bolestech hlavy, a zejména duševních poruchách, resp. jejich projevech (halucinace, posedlost, epilepsie apod.). Otevření lebky mělo zřejmě

„vypustit“ démona, který osobu postihl. K vytvoření otvoru sloužily nejčastěji pazourkovité, později kovové nástroje. Na některých nalezených lebkách bylo až pět otvorů. V 80 % bývají zahojené, tzn. že pacient takový zákrok přežil. Trepanované lebky byly objeveny ve větším množství na území Peru, kde byla tato technika zřejmě populární.

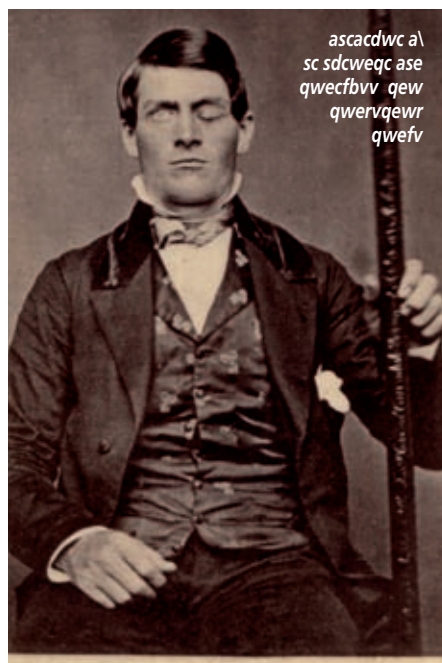
Ale nemusíme chodit tak daleko. Mnoho takových nálezů bylo učiněno i na našem území. Pochází často z doby bronzové. Tato technika byla používána většinou bez jakéhokoli umrtvení. Klíčové pro přežití pacienta bylo, aby nebyla poškozena mozková plena nacházející se pod lebeční kostí chránící samotný

mozek. Posléze se od této metody upouštělo, nicméně se „dochovala“ až do 19. století, kdy byly položeny základy neurochirurgie. Při těžkých zraněních bývá používána vlastně dodnes – tzv. dekompresní kraniektomie je často jedinou šancí na přežití. Pod tímto názvem se skrývá otevření lebky, kde se vlivem úrazu hromadí krev, čímž vzniká nebezpečně vysoký nitrolebeční tlak.

OTEVŘÍT A ZNIČIT

Asi není pochyb o tom, že duševní poruchy jsou jedněmi z neobtížnější řešitelných onemocnění. Co se týče našeho tématu, které jsem zatím jen naznačil, často se uvádí, že zásadním pro pozdější vývoj byl případ jistého Phinease Gage. Byl to předák na stavbě železnice ve Vermontu (USA). Dne 13. září 1848 se mu stal zvláštní úraz. Ocelová tyč (1 m dlouhá, 3 cm v průměru), kterou páchoval výbušninu, jež náhle explodovala, mu doslova prolétla lebkou. Přesto nejen, že přežil, ale dokonce žil dalších 15 let. Nicméně po jeho uzdravení se zjistilo, že se jeho chování, ba celá osobnost výrazně proměnila. Jeho přátelé i příbuzní říkali, že je úplně jiným člověkem. Byl to jeden z prvních důkazů, že fyzická změna v mozku ovlivňuje lidské chování.

Vše ale začalo až koncem 19. století, kdy Friederich Golz zjistil, že když psům operativně odstraní část předního mozkového laloku, stanou se klidnějšími a méně agresivními. Tento výzkum zaujal švýcarského psychiatra ►

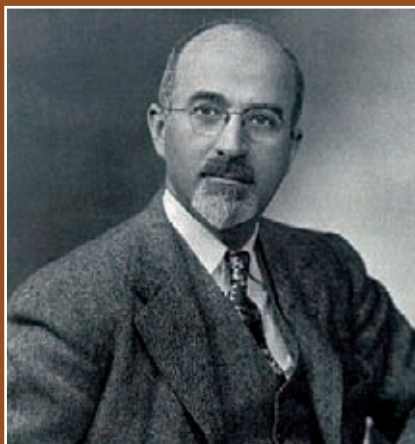

ascadwv a\
sc sdcwqgc ase
qwecfbvv qew
qwerwqewr
qwefv

ascadwvc a\sc sdcwecq ase
qwecfbvv qew qwervqewr
qwefv

ascadwvc a\sc sdcwecq ase
qwecfbvv qew qwervqewr
qwefv ascadwvc a\sc sdcwecq ase
qwecfbvv qew qwervqewr
qwefv ascadwvc a\sc sdcwecq ase
qwecfbvv qew qwervqewr
qwefv

Gottlieba Burckhardta. Napadlo ho, že by mohl pomoci pacientům s poruchami chování tím, že by zmenšil hmotu v patologické oblasti mozku nebo by zmírnil vliv, který má na zbytek tohoto orgánu. Takovou operaci, byť měl s chirurgií malé zkušenosti, provedl v roce 1888 na šesti pacientech v psychiatrické léčebně, kde byl ředitelem. Chirurgicky jim odstranil část mozkové kůry v oblasti čelního laloku. Stav dvou pacientů se zlepšil, stav dvou nevykazoval žádnou změnu. Jeden zemřel pět dní po operaci a poslední spáchal záhy sebevraždu.

Výsledky této práce představil v roce 1890 na mezinárodním lékařském kongresu v Berlíně. Jeho prezentace byla přijata velmi rozporuplně. Burckhardt na kritiku zareagoval zřejmě správně, neboť další chirurgické zákroky již neprováděl. Zůstal však nadále skvělým psychiatrem.

Psychochirurgie (chirurgická léčba duševních chorob), kterou tímto de facto „založil“, spala dalších 40 let. Vědci mezitím ve zkoumání mozku přece jen pokročili. Navíc neurologům dala množství „materiálu“ první světová válka, z níž se vracelo mnoho vojáků s postižením hlavy.

Zlomový byl rok 1935, kdy na Druhé světové konferenci neurologie v Londýně prezentovali výsledky svého výzkumu John Fulton a Carlyle Jacobsen. Tito dva pánové zkoumali chování šimpanzů. V jednoduchém pokusu ukázali lidopům dva kelímky odlišné barvy, pod jeden z nich vložili „sladkou odměnu“. Pak jim zamezili ve výhledu na různě dlouhou dobu, a teprve poté měl jedinec označit, který kelímek skrývá pamlsk. Jedna samice, jménem Becky, byla vždy velmi rozrušená, když vybrala nesprávný kelímek. Celý pokus jí začal natolik vadit, že mívala záchvaty hněvu, kdykoliv se měla přiblížit k pokusné kleci. Fulton a Jacobsen zkusili podobné „opatření“ jako Burckhardt. Šimpanzí chirurgicky odstranili část předního mozkového laloku. Becky přestala mít záchvaty, dokonce neprojevovala žádné emoce, ať již uhodla správně nebo špatně. Její výsledky v testu však spadly na 50 %! Což není lepší, než kdyby vybírala kelímek náhodně a zcela bezmyšlenkovitě (tak to patrně bylo).

Tradičně se uvádí, že tento „příběh“ předestřený na zmíněné konferenci zaujal přítomného portugalského vědce Egase Monize. Ten nicméně později odmítal, že by se nechal Fultonem a Jacobsenem inspirovat. Naopak sám citoval práce laureátů Nobelovy ceny Ramona y Cajala a Ivana Petroviče Pavlova. Jejich výzkumy však zkreslil a upravil si jejich závěry tak, aby podporovaly jeho vlastní domněnky. Moniz tak položil základy svému výzkumu, přičemž přesvědčil vědeckou obec, že jeho teorie stojí na pevných odborných základech. K tomu mu dopomohl i jiný fakt. Byl totiž váženým vědcem. Jeho práce v oblasti mozkové angiografie (metoda zobrazení cévního systému mozku pomocí barviv), kterou de facto založil, byla velmi uznávaná. Kromě toho měl silné politické vazby. Dříve byl velvyslancem ve Španělsku a také portugalským ministrem zahraničí. Jeho podpis najdeme dokonce i na Versailleské smlouvě, která oficiálně ukončila první světovou válku.

Navíc Moniz byl údajně hnán touhou po Nobelově ceně, na niž byl několikrát nominován, ale (do té doby) nezískal ji. Pro svůj výzkum potřeboval chirurga. Sám totiž trpěl dnou, a tak vždy pouze vedl svého asistenta slovně. Našel ho v osobě Almeida Limy. Společně provedli v roce 1936 první klinické testy. Do lebky pacienta byly vyvrtány dva otvory. Skrze ně byla do mozku zavedena injekční stříkačka, která dávkou čistého ethanolu zasáhla centrum semiovale – polooválné pole v bílé hmotě velkého mozku. U osmého pacienta již pánové zkusili nový nástroj, jakýsi speciální skalpel, kterým v mozku přerušovali nervová spojení a ničili tkáň. Operaci Moniz nazval *leukotomie* – z řečtiny *leukos* – bílý (bílá mozková hmota) a *tomos* – řez. Nutno podotknout, že vše bylo děláno vlastně „naslepo“, odhadem. Neexistovala žádná možnost, jak tehdejšími zobrazovacími metodami „vědět“, kam skalpelem přesně míří a co jim ničí.

Necelé čtyři měsíce od první operace Moniz publikoval výsledky svého výzkumu. Z dvaceti pacientů s duševními poruchami se jich sedm zcela vyléčilo, sedm zlepšilo a šest zůstalo beze změny. To vypadalo velmi nadějně. Jenže! Jednak bylo divné, že stav žádného pa-

cienta se nezhoršil, jednak Moniz je nesledoval příliš dlouho po operaci. U oněch sedmi „vyléčených“ dokonce učinil tento definitivní pozitivní závěr během jedenácti pooperačních dnů! Přes z dnešního pohledu značně vágní klinické důkazy byla jeho studie přijata velmi dobře. Nepochybně k tomu přispěla již zmíněná Monizova reputace.

Leukotomie velmi zaujala amerického neurologa a psychiatra Waltera Freemana. Pro něj se stala bez nadsázky celoživotní posedlostí. Freeman se spojil s neurochirurgem Jamesem Wattsem a společně provedli do roku 1937 asi 40 operací. Brzy společně vypracovali nový standard, podle něhož se mají tyto operace na duševně nemocných pacientech provádět. Freeman začal používat svůj vlastní termin: *frontální lobotomie* (z řečtiny: *lobos* – mozkový lalok).

VRCHOL

Zatímco Moniz věřil, že poruchy chování způsobují během života vytvořené nesprávné fixní nervové dráhy, které je třeba zpřetrhat a mozek si sám vytvoří nové, správné, Freeman soudil, že chyba je v nervových spojení mezi předním lalokem a thalamem, zadní částí mezimozku. Tato nervová spojení bylo třeba v případě poruchy zpřetrhat nebo „porýdlnout“. Nicméně Freemanova-Wattsova procedura neplnila očekávání, které do ní Freeman vkládal. Za pacienty měli totiž zejména schizofreniky, u nichž byly výsledky špatné nebo se příznaky časem vracely. Některé tak operovali i vícekrát, přičemž se tím zvyšovalo riziko vzniku apatie, netečnosti a záchvatů. Freeman dospěl k závěru, že schizofrenii zkrátka nelze vyléčit, a stalo se nevyhnutelné – místo aby lobotomie zůstala posledním pokusem o nápravu u beznadějných případů, Freeman usoudil, že by naopak měla být aplikována dříve, než se u pacientů nemoc rozvine do neléčitelného stadia.

To by ovšem vedlo ke zvýšení počtu potřebných zákroků. A lobotomie byla operační záležitost, kdy bylo třeba týmu chirurgů, pooperační péče apod. A tak se Freeman nechal inspirovat transorbitální lobotomií, kterou prováděl italský psychiatr Amarro Fianberti. V roce 1945 Freeman představil nový standard. Umrtnění pacienta prováděl elektrokonvulzivní metodou – mozkem pacienta nechal projet silný elektrický pulz, který jej dočasně (na několik minut) zbavil vědomí. Těsně nad oční bulvou pak umístil speciální nástroj zvaný leukotom (podobný tenkému sekačku na led), kterým pomocí malého kládíka prorazil lebku. Ta je v tomto místě nejtenčí. Pak následovalo hlubší zasunutí nástroje do mozku a horizontální i vertikální pohyby měly zajistit rozrušení nervových spojení. Totéž probíhalo nad druhým okem.

Když Freeman tento nový standard představil svému kolegovi Wattsovi, setkal se s odporem. Navíc se rozhodl, že tuto de facto jednoduchou techniku začne učit psychiatry, tedy nikoliv chirurgy, a Watts dal od lobotomie

ruce pryč. Freeman posléze vylepšil jak nástroj, tak techniku (používal lokální anestezii), nicméně na hrůzostrašnosti procedury to moc neubralo. Zcela zaujat svojí metodou začal objíždět nemocnice ve Spojených státech, demonstrovat a vyučovat lobotomii.

K jeho velkému úspěchu přispělo několik faktorů, zejména pak situace ve státních nemocnicích, kde byli především chudí pacienti, nedostatek prostředků i personálu. V psychiatrických léčebnách v USA bylo tehdy hospitalizováno 600 000 osob. Kromě toho, Freeman byl charismatický showman a uměl to i s médii. Jeho příjezdu do dalšího města často předcházely články na prvních stranách lokálních novin a časopisů. Objevoval se také v renomovaných novinách a magazínech, jako třeba New York Times, Life nebo Time.

Lobotomie se stala celosvětovým fenoménem mezi léty 1947 a 1949. V téže roce, tedy rok před polovinou století, získal Egas Moniz Nobelovu cenu za medicínu. A to právě za „objev terapeutické hodnoty leukotomie při určitých psychózách“. Tím se, nejen v USA, s lobotomiemi doslova roztrhl pytel. V těchto letech bylo ve Spojených státech ročně provedeno na pět tisíc lobotomií. Freeman je doporučoval na vše možné – psychózy, deprese, neurózy, ba dokonce kriminální chování. Byl lobotomií úplně posedlý. Předháněl sám sebe v časových rekordech (jednu proceduru zvládl i za méně než 10 minut), někdy dokonce dělal lobotomii oběma rukama najednou, jednou ji provedl 25 ženám během jediného dne. Svě „studenty“ lobotomii „naučil“ za pouhý den a půl.

ODVRÁCENÁ STRANA ÚSPĚCHU

Jakmile nadšení ze zisku Nobelovy ceny trochu opadlo a do médií se dostaly také negativní názory, odborná veřejnost začala připouštět, že je něco špatně. Na povrch začaly vyplouvat nejen hrůzostrašné historky, ale také vědecké studie, které lobotomii silně kritizovaly. Navíc se v roce 1952 (klinické testy) objevil nový léčebný prostředek – chlorpromazin. Tím se invazivní chirurgická lobotomie velmi rychle nahradila „lobotomií chemickou“. Přicházely další léky a lékaři se rychle přikláníli na jejich stranu. Freeman nástup psychofarmak doslova nezvládl. Odmítal přijmout negativní názory a zbytek života strávil návštěvami u bývalých pacientů, přesvědčováním a snahou obhájit lobotomii a vrátit ji zpět na výsluní. Postupem času ale on i jeho metoda upadly v zapomnění. Nebylo by však fér Freemana popisovat jako bezcitného kariéristu, šílence nebo psychopata. On skutečně věřil, že pomáhá lidem vrátit se domů z nemocniční či ústavní péče. Snažil se držet kontakt se svými pacienty, a dokonce všem, kterým dělal lobotomii, posílal vánoční přání.

A co Egas Moniz? Toho v březnu 1939 z neznámých důvodů postřelil jeden jeho bývalý psychotický pacient. Moniz sice zázrakem přežil, ale do lékařské praxe se již nevrátil.

Lobotomie byla úspěšná pouze asi v jedné třetině případů. (Některé současné zdroje uvádí, že skutečně pomohla pouze asi v 10 % případů.) Přitom šance na (alespoň částečné) spontánní zlepšení u mnoha psychických poruch je až 25–30 %! Třetinu lidí lobotomie nikterak nepoznamenala. Ve třetině případů se stav pacientů dokonce zhoršil – v lepších případech projevovali pasivitu, neschopnost koncentrace, sníženou intenzitu emočních reakcí, v horších případech se stali zcela apatičtí, jakoby bez života, jejich osobnost byla doslova „vymazána“, někteří žili po operaci v podstatě jen ve vegetativním stavu. Lidé se stávali mentálně postiženými až katatonickými (strnulé svaly, neschopnost řeči či pohybu). Samozřejmě se občas přihodilo i nějaké úmrtí (přibližně ve 3–6 % případů), což z dnešního pohledu není nikterak překvapivé.

Moniz sám zdůrazňoval, že leukotomie má být používána pouze u těch nejtěžších případů a jen tehdy, pokud už vše ostatní selhalo. Možná právě proto, že si vybíral beznadějné pacienty, jeho výsledky vypadaly celkem úspěšně. Naproti tomu Freeman velmi lehkomyslně rozšířil metodu i na „zdravé“ lidi a přispěl k její negativní reputaci. Lobotomii podstupovali nejen beznadějně duševně nemocní, ale i lidé, kteří na tom byli relativně dobře, ba co hůř, lidé, kterým z dnešního pohledu často (skoro) nic nebylo – hyperaktivní děti, děti s problémovým chováním (hlavně v Japonsku takto řešili nekázeň dětí ve školách). Spekuluje se, že byla prováděna vězňům proti jejich vůli, ba dokonce nepohodlným politickým vězňům a homosexuálům.

Lobotomie se nevyhnula ani některým známým osobnostem. Třeba švédské malířce Sigrid Hjerténové (1885–1948), která zemřela právě po zpackané lobotomii. Asi nejznámější případ se ale týká sestry amerického prezidenta Johna Fitzgeralda Kennedyho. Rosemary Kennedyová podstoupila v roce 1941 lobotomii ve věku pouhých 23 let. Zárok poradil jejimu otci Josephu Patricku Kennedyovi nejen samotný Freeman, ale i odborníci z vyhlášené Massachusettské nemocnice. Z dnešního pohledu je možné, že Rosemary netrpěla duševní chorobou (nebo ne vážnou). Snad byla trochu zaostalá, v rodině výjimečně inteligentních lidí prostě trochu pomalejší. Rosemary vypadala jako poněkud mentálně retardovaná. Měla smůlu. Její operace dopadla špatně. Po zákroku se její kognitivní funkce dramaticky zhoršily. Operace ji zanechala ve stavu, kdy neudržela moč, dívala se celé hodiny do prázdna, její řeč byla zcela nesrozumitelná. Od té doby žila v pečovatelském domě ve Wisconsinu, kde také v lednu roku 2005 zemřela ve věku 86 let.

BILANCE

Celkově bylo v USA v letech 1936–1956 provedeno více než 60 000 lobotomií. Ve Velké Británii podstoupilo lobotomii 17 000 lidí, skandinávské země dohromady použily lobo-

tomii na více než 10 000 lidech. Střídmejší zdroje odhadují, že lobotomií bylo ve čtyřicátých a padesátých letech provedeno 40 000 v USA a deset tisíc v západní Evropě. Jiné zdroje uvádí, že „obětí“ lobotomie v USA bylo mezi lety 1939–1951 „jen“ 18 000. Ve Švédsku podle oficiálních zdrojů podstoupilo lobotomii do roku 1966 na čtyři a půl tisíce lidí, mnozí proti vlastní vůli. Z toho minimálně pět set byly zaostalé nebo hyperaktivní děti, tedy nikoliv vážně duševně nemocní. V Norsku bylo oficiálně provedeno 2005 lobotomií.

Zajímavé je, že tehdejší Sovětský svaz zakázal lobotomii již v roce 1950 s tím, že je „proti principům lidskosti“. Teprve po něm následovaly další země – např. Jugoslávie, Německo a několik států USA. V některých zemích se lobotomie prováděla ještě v 80. letech, např. v Belgii asi 10 případů ročně.

Dnešní věda považuje čelní lalok mj. za oblast zodpovědnou za intuici a plánování. Také za místo pracovní, krátkodobé paměti používané při vyšších kognitivních funkcích, za jakési místo zpracování informací. Přesto je v některých zemích (např. Velká Británie, Indie, Austrálie) psychochirurgie stále „povolena“. Samozřejmě pouze za určitých, poměrně extrémních okolností. Například v letech 1991–1995 bylo ve specializovaném zařízení Dundee ve Skotsku provedeno 14 operací. Úspěšnost dnes je maximálně 50 %.

A jak to bylo u nás? Lobotomie se používaly v tehdejší ČSSR asi do konce 50. let. Posléze se výjimečně používaly vylepšené „modifikované“ stereotaktické metody – leukotomie nahradily elektrody. Od psychochirurgie bylo ale u nás koncem 80. let upuštěno. Chorobopisy lobotomií léčených osob se ale v 70. letech ztratily. Zůstává jen v rovině spekulací proč a za jakých okolností.

Co říci závěrem? Lobotomie si získala špatnou pověst, protože se používala v přehnané míře a na nevhodné pacienty (např. při schizofreniích byla prakticky neúčinná). Místo pokusů o řešení těch beznadějných se používala i na lehčí případy. Na druhou stranu je třeba zdůraznit, že v té době neexistovala žádná jiná léčba duševních poruch. U nejtěžších případů byly alternativou jen omezovací prostředky (přivazování, svěrací kazajka, vypořstovaná cela). Možná, že kdyby se neobjevil Freeman, který lobotomii „přeindikoval“, používala by se u beznadějných případů dodnes. A možná, až lidstvo pozná dokonale všechny funkce mozku, bude schopno lokalizovat „chybné neurony“, že psychochirurgie bude řešením psychických poruch. Kdo ví...

Dnes se místo psychochirurgie používají nejrůznější léky. Psychofarmaka se mnohdy předepisují jako na běžícím pásu, bez komplexní snahy člověka diagnostikovat. Jako závěr nelze než jednoduše konstatovat, že lobotomie zkrátka přesně ilustruje bezmoc člověka při léčbě psychických poruch.

Mgr. Viktor Černoch

Energie dní

*Jistě to všichni velice dobře známe, jeden den ráno vstaneme z postele jako rybička, druhý den se nám z vyhrátého pelíšku vůbec nechce. Se dny, kdy se nám vůbec nic nedaří, vše nám padá z ruky, nikdo nám nerozumí, s každým se pohádáme, už asi taky máme své zkušenosti. Většinou si říkáme, proč zrovna já mám takovou smůlu. Věřte, že takové dny máme všichni. Ale máme i ty pozitivní, kdy vše probíhá hladce, vše nám vychází podle plánu, jsme plni energie. **Zkrátka, každý den je úplně jiný. Proč tomu ale tak je, dá se někde dopředu zjistit, co nás bude čekat v nadcházejících dnech? Jaké energie na nás budou působit, ale hlavně, jak takové působení na sobě pocítíme?***

Podle čínské kosmologie má energie dní na svědomí 28 nebeských domů. Každý v sobě obsahuje charakteristiku určitého zvířete, která se potom projeví v daném dni. Tyto dny si lze pomocí tabulek vypočítat a tím získat velmi cenné informace o tom, jak se na určitý den připravit, co nás asi bude očekávat, s jakými energiemi se budeme muset poprat, anebo naopak jaké energie nám ten den pomohou.

Proto jsou určité dny vhodné na obchodní jednání, pracovní záležitosti, vyřizování žádostí na úřadech. Ale na pořádání párty, slavnostní večere nebo rodinného setkání musíme zvolit zase úplně jiný den. V běžném životě se i s těmi negativními dny, myšleno k jisté činnosti, nějak popereme a ani nijak moc neřešíme, když nám něco nevyjde úplně tak, jak jsme si představovali. Ale v momentě, kdy nám opravdu jde o něco důležitého a zásadního, už je to horší. Málokdo však ví, že se na takovýto zásadní den může dopředu připravit a tím si zajistit ty správné energie pro úspěšné završení svého plánu.

Když se naučíte žít podle těchto energií a využívat je k těm správným činnostem, nebudete se tak moc vyčerpávat a vysilovat. Naopak, budete mnohem harmoničtější, a tedy spokojenější, šťastnější, zdravější a úspěšnější.

Dny, na nichž vám opravdu záleží, které jsou pro vás nějakým způsobem důležité, doporučujeme konzultovat s odborníkem. Ten vám určí nejprůzračnější den, který byste měli zvolit, aby váš záměr vyšel co nejlépe. A když už máte některý den určený, vysvětlí vám, jak se na něj máte připravit, jaké vesmírné energie vám pomohou. Takovým dnem, na který je vhodné, a hlavně taktické se připravit, je určitě zasnoubení, svatba, založení rodiny, stěhování, koupě bytu/domu, založení firmy, otevření obchodu, dovolená, příchod zvířete do rodiny, změna zaměstnání, pracovní pohovor...

Zároveň si podle těchto energií můžeme zpracovat i nápad, myšlenku, ideu a zjistit, zda mají tendenci k úspěchu, či nikoli. Ještě větší sílu má rozbor, pakliže víte, jaký máte svůj astrotyp, a porovnáte si oba tyto výpočty. Každý v sobě máme namíchány určité druhy

energie a porovnáním energií dní s námi dostaneme mnohem více informací, jak na nás tyto energie budou působit.

Dříve velcí a úspěšní panovníci také vše řešili nejdříve s astrology, věstci či kartárkami, aby si pojistili zdárný a úspěšný krok v určité situaci. Bez jejich požehnání nečinili žádné rozhodnutí. Tak proč takové královské služby nevyužít i v dnešní, tak nejisté době, kdy každý náš špatný krok se opravdu nevyplatí.

Výpočty energií dní najdete v odborné literatuře v knihách Evy Joachimové, která se čínskou kosmologií zabývá již mnoho let a která je naší úžasnou učitelkou. Energie dní můžete najít též na našich webových stránkách www.byu.cz, kde se každý den objeví charakteristika dne, co od něj s největší pravděpodobností můžete očekávat. Sami se pak již na tento den můžete připravit a vzít si z něj jen to nejlepší.

A jak tomu bude v tomto roce? Snadno se můžete zorientovat podle následující tabulky. Každý měsíc začíná níže uvedeným „zvířetem“. Pak cyklus pokračuje podle tabulky až na konec měsíce podle daného pořadí.

ENERGIE DNÍ PRO ROK 2010

- 1. duben – MUNTŽAK
- 1. květen – LIDOO
- 1. červen – BAŽANT
- 1. červenec – VEPŘ
- 1. srpen – NETOPÝR
- 1. září – LEOPARD
- 1. říjen – ZAJÍC
- 1. listopad – ČERV
- 1. prosinec – JELEN

1. BEZROHÝ DRAK	země	jang
2. DRAK	dřevo	jang
3. JEZEVEC	dřevo	jin
4. ZAJÍC	dřevo	jang
5. LIŠKA	dřevo	jin
6. TYGR	dřevo	jang
7. LEOPARD	země	jin
8. KONDOR	země	jang
9. BUVOL	voda	jang
10. NETOPÝR	voda	jin
11. KRYSA	voda	jang
12. VLAŠTOVKA	voda	jin
13. VEPŘ	voda	jang
14. DIKOBRAZ	země	jin
15. VLK	země	jang
16. PES	kov	jang
17. BAŽANT	kov	jin
18. KOHOUT	kov	jang
19. HAVRAN	kov	jin
20. OPICE	kov	jang
21. LIDOO	země	jin
22. TAPÍR	země	jang
23. KOZA	oheň	jang
24. MUNTŽAK	oheň	jin
25. KŮŇ	oheň	jang
26. JELEN	oheň	jin
27. HAD	oheň	jang
28. ČERV	země	jin

BEZROHÝ DRAK – ZEMĚ

Tento den je jako stvořený pro přetvářku, má v sobě velké pochybnosti. Jakékoliv rozhodnutí tento den je opředeno vnitřní pochybností, zda jsme se rozhodli správně.

Jednání v tento den budou příjemná, avšak nemusí přinést významné výsledky. Společenská zábava dnes asi bude váznout. Není to vhodný den pro velká rozhodnutí.

DRAK – DŘEVO

Den jak dělaný pro velké věci, nespokojí se s málem. Je to takový aristokrat, když nechceme být za utápného člověka. Den stvořený pro začátky dlouhodobých a důležitých záležitostí, jako je např. svatba.

Ale pozor, nemá rád detaily, takže dnes neřešte smlouvy, komplikovanější záležitosti, kde by nepozornost k detailu mohla mít v budoucnu fatální následky. Jednání budou velmi otevřená, až možná „žoviální“, společenské akce veselé, přátelské, všichni se budou cítit uvolněně.

JEZEVEC – DŘEVO

Je to velmi konzervativní den. Uzavřené přátelství nebo vztah je navždy. Vhodný den pro domácí práce a úklid domova. Jednání budou velmi konzervativní a formální. Společenské akce spíše nudné, pomalé. Není to vhodný den na oslavy, zahajovací večírky apod.

ZAJÍC – DŘEVO

Toto je nejvhodnější den pro rodinné záležitosti a setkání. Taktéž vhodný pro všechny aktivity spojené se zaopatřením rodiny na úřadech. Tento den bude temperamentní, budeme mít tendenci vyřešit hodně věcí najednou, a pravděpodobně se nám to i podaří. Den velmi vhodný pro běhání po úřadech. Jednání budou velmi rychlá, vše se, zdá se, hned vyřeší. Společenská setkání budou dynamická, budete mít tendenci povídat si se všemi, ale s každým jen chvíli. Budete jakoby stále v běhu. Vhodný den pro společenská setkání, kdy chceme představit sami sebe nebo své dílo, plány (vernisaže apod.).

LIŠKA – DŘEVO

Den jako stvořený pro vycházky do přírody. Důležité je být svobodný a volný, nespoutaný.

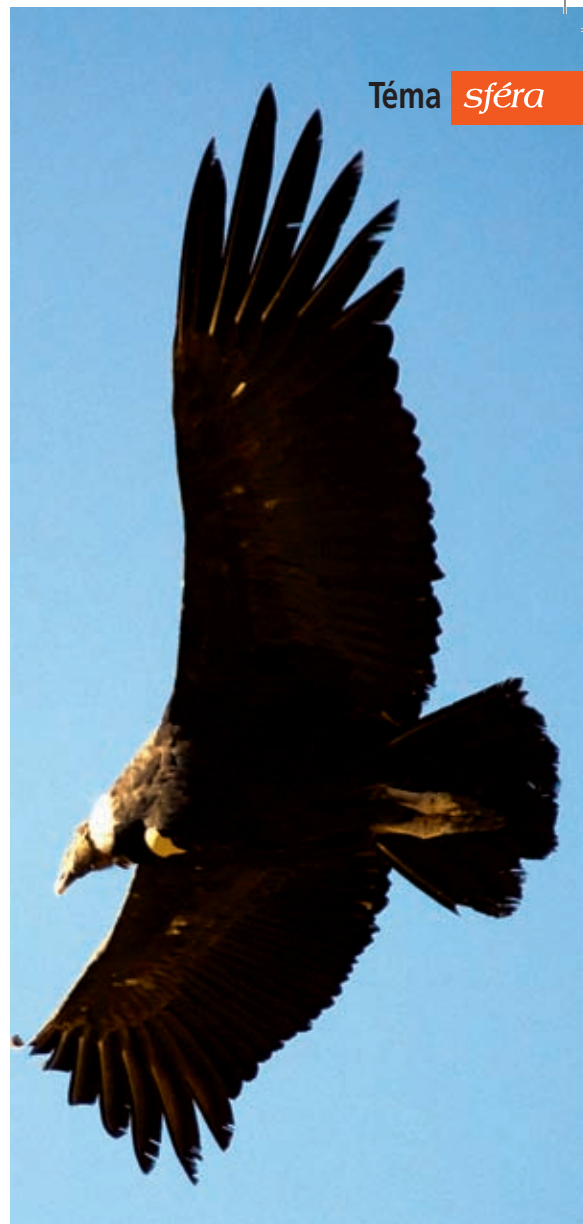
Pozor na lišku podšitou. Tento den se vyhýbejte jednáním. Budou mít sklony k šibalství, liška se vás bude snažit přechytračit a pravděpodobně se jí to povede. S liškou dokáže zamést jen člověk ve znamení opice. Oficiální záležitosti dnes raději nevyřizujte. Mohli byste podepsat dokumenty, které se časem obrátí proti vám. Společenská setkání budou neupřímná, bude vládnout přetvářka a faleš. Tento den je lepší strávit co nejvíce času v přírodě.

TYGR – DŘEVO

Velmi svérázný den, raději se vyhýbat jakýmkoliv konfliktům. Je to den ukřičený, který se mnohým sápe po krku. Tygr může být velmi agresivní a zaútočit i ze zálohy. Kryjte si záda. Veškerá jednání budou mít tendenci ke konfliktu, takže je raději přesuňte na vhodnější den. Společenská setkání mohou být divoká, aktivní, ale též nepřátelská. Divočejší party může skončit i bitkou.

LEOPARD – ZEMĚ

Rozpačitý, nejistý den. Působí jako seladon, ale má v sobě vnitřní rozpory. Nejlépe bude si lehnout do postele a přemítat. Jednání budou velice kultivovaná, oficiální, formální. Takže pozor na vybrané chování a etiketu. V tento den bude asi důležitější, jak se budete chovat, než co budete říkat. Společenské akce budou nemastné neslané, lidé budou rozpačití. Raději je dnes nepořádejte, nebyly by hodnoceny dobře.

KONDOR – ZEMĚ

Je to společenský den, ale jakoby z jiného světa. Lidé seznámeni v tento den jsou k sobě přitahováni nadpozemskou silou, jako kdyby byli očarováni. Je to den s duchovním nábojem. Vhodný pro „okultní“ a „mystické“ aktivity, jako je návštěva astrologa, kartárky, setkání, kde se chceme bavit o tajemnu. Oficiální jednání dnes budou zvláštní. Budou zajímavá pro „zamyšlení“, ale ne pro akci. Společenské akce je vhodné koncipovat spíše v duchovním, tajemném stylu. Tajemství je to, co tento den bude nejvíce lidí přitahovat.

BUVOL – VODA

Den, kdy o nic moc nejde, kdy se nemáme do ničeho nutit a ani nutit ostatní. Vhodný pro meditaci někde v klidu. Buvol je však i pracovitý, ale musí sám chtít. Tento den chce vše svůj čas. Nic neuspěcháte, na nic netlačte, respektujte vše tak, jak to je. Jinak zbytečně přijdete o nervy. Jednání budou těžkopádná, ale když jim dáte dost času a nebudete pospíchat, můžete je ukončit s dobrým výsledkem. Společenská setkání budou rozmanitá. Každý jakoby „pojede svým tempem“. Když do někoho „rýpnete“, pravděpodobně nepřiměřeně vybuchne a vy vůbec nebudete tušit proč. Ale je to proto, že jste právě rozzuřili klidného buvola. A ten je v podrážděnosti schopen i vraždy.

NETOPÝR – VODA

Je to šťastný den. Den, kdy je všechno tak, jak má být. Nicméně seznámení v tento den je takové nezávazné, lehkovážné. Dnes si jen užívejme radosti a raději nic neberme vážně. Zítra vše může být jinak. Jednání budou neformální, pravděpodobně nepovedou k jednoznačnému výsledku, ale budou příjemná. Společenské akce budou velice uvolněné, „rozlitané“, takže vhodné pro volnou zábavu, kdy na ničem moc nezáleží a chcete si jen užívat.

KRYSA – VODA

Tento den je vše v pohybu, vhodný den, když toho potřebujeme hodně stihnout a zařídit. Velmi dobrá komunikace a vhodný den pro obchodování. Zdá se, že dnes vše zvládnete a vše se podaří dokončit. Ale pozor, nezažene krys do kouta. Bude pak agresivní a kouše. Jednání budou velmi aktivní, se silným nábojem, lidé budou mít sklony více mluvit, ale se snahou „dotáhnout to do konce“. Vhodné pro obchodní aktivity. Společenské akce budou „ukecané“. Vhodné pro pokec s kámoškou po 5 letech :-).

VLAŠTOVKA – VODA

Další den jakoby zásah shůry. Tento den vypadá velmi křehce, nejistě. Den, který je lepší, než vypadá. Všechno bude plynout ke svému přirozenému konci. Některé věci dnes vůbec nebudete chápat, ale to nevádí. Stačí vědět, že tento den spěje vše ke zrádnému konci. Tak to nechme jen plynout. Jednání budou velkorysá, zdá se, že všem záleží na vašich potřebách. Společenská setkání budou plna soucítění, všichni vám budou chtít vyjít vstříc, budou k vám mít velkou náklonnost. Vhodné pro setkání s blízkými lidmi, kteří pro nás mohou něco udělat.

VEPŘ – VODA

Velmi společenský den, vhodný k přátelským setkáním. Nic moc velká zábava, ale klidný, odpočinkový den se spoustou jídla. Takže jed-

nání je vhodné posunout na oběd nebo večeři. Jídlo bude základ pro úspěch vašich cílů a dobře najedení lidé vám budou chtít pomoci. A rádi. Společenská jednání budou potřebovat hodně jídla. Vhodný den pro párty s velkým rautem a hodně dobrým pitím.

DIKOBRAZ – ZEMĚ

Výborný den pro svatbu, pakliže si chceme dlouho udržet sexuální apetit. Je to hodně eroticky nabitý den. Jednání budou otevřená, vstřícná. Společenské aktivity spíše pro partnery. Vhodné pro večeři ve dvou s následným romantickým nebo klidně i divokým koncem :-).

VLK – ZEMĚ

Dnes pozor na přetvářku, je to den vhodný pro divadelní představení. Můžeme sami sehrát nějaké divadlo a mnozí nám to uvěří nebo jít večer na nějaké představení. Jednání tento den nebudou mít velký význam. Všichni budou mít tendenci mlžít a přetvářovat se. I společenské akce jsou velmi neupřímné, s tendencí „jen se tam ukázat a co nejrychleji domů“. Takže dnes neorganizujte žádná důležitá společenská setkání, na jejichž výsledku vám hodně záleží.

PES – KOV

Den dvou tváří. Může mít tvář hravého štěněte, nebo mrzutého starého psa. Buď konzerva-

tivní, nebo naopak velmi hravý. Někdy ale pozor na pusu, abychom neřekli něco hloupého. Při seznámení v tento den počítejte s naprostou věrností a oddaností. Jednání i společenské aktivity budou velmi vstřícné, loajální, se snahou pomoci, starat se. Tento den je opravdu vhodný pro začátek všeho, kde je důležitá loajalita (např. svatba, partnerství v podnikání apod.).

BAŽANT – KOV

Tento den bude vyžadovat řád a pořádek, ale zároveň bude plný obav a pochybností. Trošku podrážděný a nesourodý den. Všichni budou mít tendenci ve všem vidět průšvih. Jednání budou tedy velmi nervózní, bez schopnosti rozhodnout. Společenské aktivity jen pro nezávaznou zábavu, kdy o nic nejde.

KOHOUT – KOV

Tento den je vhodný pro takové aktivity, kde se chcete zaskvět a pochlubit se ve společnosti. Vhodný pro přednášku nebo kulturní představení. Jednání budou mít tendenci prosadit sebe sama. Ale pozor, kohout je velmi citlivý na uznání, takže své uznání partnerovi při jednání projevte. Jinak nebude mít smysl. Společenské aktivity jsou vhodné pro „ukázat se“. Módní přehlídky, výstavy (ale okázalé), výstřední párty atd., prostě natřást kohoutí pírkou.

HAVRAN – KOV

Nejpesimističtější den, všechno je černé a přede ztracené. Je vhodné vědět, že je zrovna den havrana. Tento den nezačínějte nic, co má mít dlouhodobé trvání. Neslo by to s sebou tuto pesimistickou náladu po celou dobu. Jednání budou velmi negativní. Raději je odsuňte na vhodnější den. Dnes by byla ztrátou času. Společenské akce také neplánujte. Rozhodně nepřinesou dobrou náladu. Jen kocovinu a bolení hlavy.

OPICE – KOV

Je to velmi společenský a hravý den, především vhodný pro dětskou společenskou hru. Ideální pro dětský den či oslavu. Pozor však na to, že zatlačíte-li hravou opici moc do kouta, dokáže vzít do ruky klacek a pořádně vám to nandat. Takže se ke hře raději přidejte a nekažte ji. Opice je velmi chytrá, se schopností vyjednávat, takže veškerá jednání budou velmi praktická a půjdou většinou přímo k věci. Buďte na jednání připraveni. Opice nepřipravené totálně odrovná. Sice se budete při jednání cítit dobře, ale po něm zjistíte, že jste možná i o vše přišli jen svojí lajdáckostí a nepřipraveností. Nejste-li připraveni, raději z jednání utečte. Společenské aktivity vhodné pro různé dětské párty, oslavy, neformální zábavy.

LIDOOOP – ZEMĚ

Velmi empatický den, vhodný pro přátelská setkání, ale i osobní a pracovní schůzky. Veškerá jednání budou empatická, vstřícná, plná lidskosti a zodpovědnosti. Takže velmi vhodné, když jste v úzkých a potřebujete se dostat „z toho“ ven, když voláte o pomoc. Společenské akce budou uvolněné, přátelské, plné porozumění a podpory.

TAPÍR – ZEMĚ

Silně vnímavý den, velmi citlivý, lidský. Všichni si vycházejí vstříc. Všem jako by šlo o plnění našich potřeb. Někdy však můžeme mít pocit, že jsou lidé proti nám, protože jen nerozlišujeme, co je naše „zbožné přání“ a co je naše skutečná potřeba. Takže si raději nechte pomoci. Neprohloupíte. Jednání budou velmi empatická a vstřícná. Společenské aktivity velmi vhodné pro charitativní akce.

KOZA – OHEŇ

Lidský, vnímavý den, který je ale originální a miluje krásu. Cokoliv hezkého na dívání, například výstava. Může být ale též ukňouraný a vylouvavý na chyby ostatních. Koza dokáže být velmi vrtkavá, takže jednání i společenské aktivity mohou být velmi nevypočítelné.

tatelné. Co začne s úsměvem, může skončit s pláčem, a naopak. Takže jde-li o něco důležitého, raději přesunout na lepší den.

MUNTŽAK – OHEŇ

Je to den, kdy je velmi jednoduché se pro něco nadchnout, je plný ideálů. Zároveň ale může působit bezbranně, pochybovačně až ulekaně. Více „okázalý než opravdový“. Jednání i společenské akce budou spíše oslnivé, vhodné pro prezentaci různých vizí, ideálů, velkých plánů, kdy je třeba strhnout a nadchnout lidi.

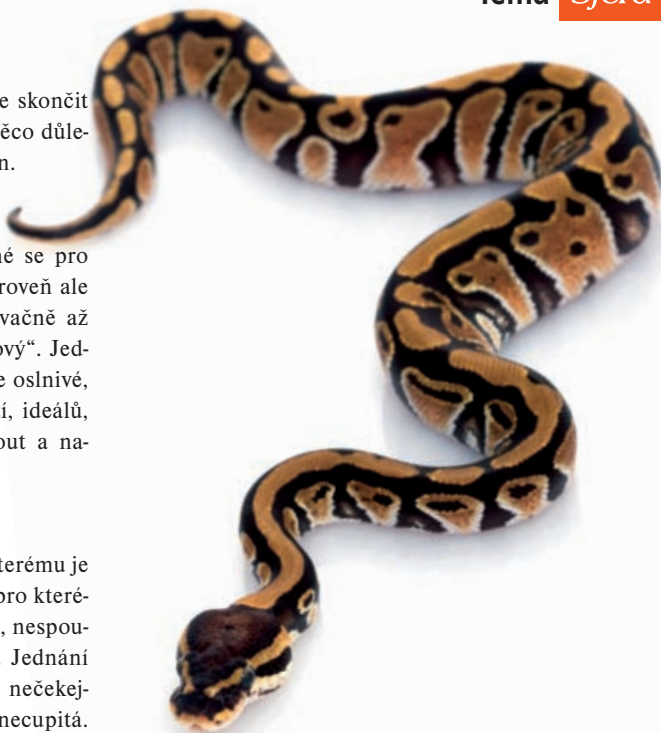
KŮŇ – OHEŇ

To je den, jenž se chová jako haur, kterému je všechno jedno. Chová se jako král, pro kterého tu my jsme. V neustálém pohybu, nespoutaný, ale také nespolehlivý egoista. Jednání jen pro velké věci. Rozhodně dnes nečekejte, že vyřešíte detaily. Kůň skáče, necupitá. Proto čkejte skoky, ne krůčky. Společenské akce mohou být velkolepé, okouzující, plné zvratů a velkých představení. Vhodné pro obrovské párty.

JELEN – OHEŇ

Je to velký informátor, podává zprávy, tento den se nic neutají. Vhodný na čtení novin nebo rozesílání informací a letáků. Jednání budou však spíše k věci. Společenská setkání budou hodně upovídaná. Tento den se toho dozvíte hodně, ale též toho asi hodně povíte.

HAD – OHEŇ

Elegantně konzervativní den, který nebude příliš citově a emocionálně otevřený. Náročný den na intelekt. Vhodný pro oficiality královského typu, pro „pohlazení“ intelektu, oduševnělé aktivity apod. Jednání budou hodně uzavřená, „dumající“, než aktivní a veselá. Společenské aktivity se musí točit kolem intelektu. Vhodné pro prezentaci nové zajímavé knihy, „kultovního filmu“, myšlenek známých intelektuálů apod. Vše musí být ale na úrovni, důraz musí být na kvalitu. Jinak se had s úšklebkem otočí a odejde.

ČERV – ZEMĚ

Tento den raději nedělat nic zásadního, protože má v sobě velké pochybnosti a ústupnost. Stále si musí potvrzovat své kvality a potřebuje podporu od ostatních. Nevhodný pro jakýkoliv důležitější jednání a společenské aktivity. Vhodný snad jen pro velmi citlivé a jemné setkání dvou partnerů, držení se za ruce a tiché vnímání jeden druhého. Vše ostatní raději odložte na lepší den.

*Dáša a Jirka Černákoví
poradci feng shui a čínské kosmologie
www.byu.cz, dasa@byu.cz, 602 58 44 78*

Zdravotní rizika *mravence faraona*

V domácnostech s námi žije spousta nejružnějších organismů. O některých mnohdy vůbec nevíme (bakterie, plísňe, roztoči, hlenky), některé občas i trpíme (pavouci), ostatní ale nemilosrdně pronásledujeme (blechy, švábi, rybenky). Často se do domácnosti stěhují také mravenci, z nichž nejznámější a nejméně vítaní jsou faraoni.

Faraoni nás obtěžují svou přítomností v obydlích, lezou do potravin, najdeme je v cukřen-
ce i v posteli. Nebodají ani nekoušou, přesto představují určitá zdravotní rizika. V domácím prachu byly identifikovány mravenčí antigeny, které fungují jako respirační aeroalergeny. Působí jako silné alergeny zejména u dětí a vnímavých jedinců a jsou schopny u nich vyvolat astmatický záchvat. Výzkum jihokorejských vědců prokázal, že mravenčí alergeny jsou přítomné v 11,5 % domácností. Brazilští vědci zase zjistili, že faraoni jsou přenašeči mnoha patogenních bakterií. V nemocnicích ve státě Santa Catarina našli 19 druhů bakterií, které byly do nemocničního prostředí evidentně zavlečeny mravenci, z nichž tři čtvrtiny tvořili právě faraoni. Brazílie není zdaleka jedinou zemí, která má problémy s mravenci v nemocnicích a různých zdra-

Mravenec faraon (*Monomorium pharaonis*) je jen asi 2 mm velký, žlutý nebo světle hnědý druh mravence, kterého většina lidí zná jako nepříjemného domácího škůdce. Je původem ze západní Afriky, ale kvůli cestovnímu ruchu a celkové globalizaci je dnes rozšířen po celém světě. Mravenec je teplomilný, a proto žije jen v trvale vytápěných prostorách. Kdo se s těmito nežádoucími kolonizátory našich domácností setkal osobně, ví moc dobře, jak rychle dokážou najít kolečko salámu na kuchyňské lince a doslova během chvilky je obalit svými tělíčky.

MRAVENČÍ ŽIVOT

Pro ty, kdo vědí, jak mravenci v kolonii mezi sebou komunikují, to není žádné překvapení. První mravenec, který salám najde, okamžitě zamíří do mraveniště, aby tuto radostnou novinu oznámil svým druhům. A aby zase ke zdroji potravy trefil, cestu značkuje feromonem. Na konci zadečku má nepatrnou exokrinní žlázu, která vyměšuje sekret, v němž

jsou obsaženy molekuly chemických substancí označovaných jako feromony. Každou chvíli se zadečkem otre o zem a zanechá na ní nepatrné množství feromonu, jakousi pachovou stopu. U faraona tuto stopu tvoří směs tří dusíkatých heterocyklických látek zvaných monomoriny: monomorin I je derivátem chinolizidinu, monomoriny II a III jsou deriváty pyrrolidinu. Mravenec, který na feromonovou stopu narazí, okamžitě ji přečte jako vzkaz o tom, že některý z jeho druhů našel vydatný zdroj potravy. Proto se po ní neprodleně vydá. Citlivým čidlem pro vnímání pachových molekul jsou mu tykadla a na nich umístěné chemoreceptory. Ty jsou schopny nejen zaznamenat již několik málo molekul látky, ale také ji identifikovat a odlišit tak od látek jiných. To, že stopa je tvořena třemi typy těkavých molekul, má svůj hluboký význam. Každá z látek je trochu jinak těkavá, odpařuje se tedy různou rychlostí a v průběhu času – jak stopa stárne – se tento poměr monomorinů mění. Nejtěkavější látky ubývá ve stopě nejrychleji. Protože mravenec je schopen detekovat množství všech tří látek samostatně, z jejich poměrů je schopen rozpoznat, jak je stopa stará.

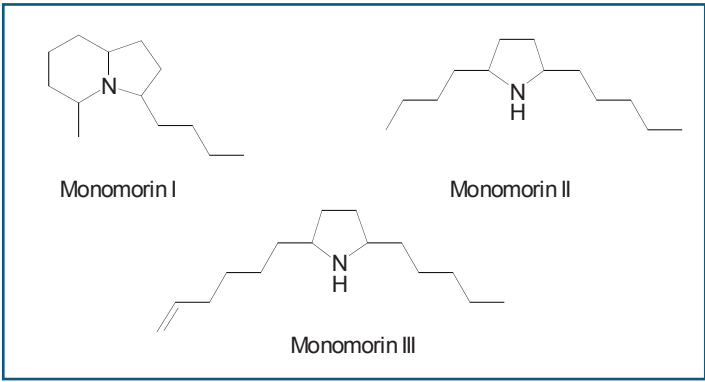
votnických zařízeních. Protože to jsou místa, kde se celoročně udržuje přiměřená teplota, faraonům se tam velice daří a boj s nimi je svízelný. Každé vítězství nad mravenci je jen dočasné, po určité době se zase vrátí. Ne nadarmo patří mezi nejúspěšnější druhy hmyzu na Zemi. V současné době je známo více než 12,5 tisíce druhů mravenců a jejich celková hmotnost je přibližně rovna hmotnosti všech lidí na Zemi!

MRAVENČÍ FEROMONY

Feromony jsou informační biomolekuly, které ovlivňují chování většiny živých organismů v důležitých fázích jejich života. Pomocí feromonů komunikují zejména sociálně žijící druhy hmyzu, pro něž je chemická komunikace dominantním způsobem dorozumívání a základem existence jednotlivých druhů. Chemické signály jsou u hmyzu podstatně důležitější než všechny ostatní vjemy, např. zrakové či sluchové.

Feromony představují jen jednu skupinu chemických substancí zprostředkujících dorozumívání živočichů. Dalšími informačními biomolekulami jsou **allomony**, zprostředkují-

cí mezidruhovou komunikaci, z níž má prospěch vysílající organismus, **kairomony**, kdy prospěch je na straně přijímajícího organismu, a konečně **synomony**, které přináší prospěch oběma komunikujícím stranám. Pro hmyz jsou nejdůležitější skupinou semiochemikálií feromony. **Pohlavní feromony** slouží k přilákání druhého pohlaví a stimulují kopulaci, **larvální feromony** produkují larvální stadia hmyzu a vynucují si tak péči dospělců, **ovípoziční feromony** upozorňují na to, že na rostlině už jsou nakladena vajíčka a více jedinců by rostlina neuzivila, **antiagregační feromony** signalizují, že prostor je již obsazen příslušníky stejného druhu. U sociálního hmyzu jsou důležité **agregační feromony** sloužící k soustředění populace a jejímu udržení v kolonii, **značkovací feromony**, jimiž hmyz označuje, na kterých květech již sbíral nektar, aby se další jedinci druhu zbytečně nezdr-

kolonie a vyzývá jimi ostatní jedince k okamžité podpoře. Pomocí feromonů je organizována i mravenčí pohřební služba. Uhynulý jedinec po určité době přestane produkovat feromon, který ostatní mravence upozorňuje na to, že je „živý“. Ti okamžitě pochopí, že již „živý“ není, a odnesou jej na zvláštní místo mimo mraveniště (jakási obdoba márnice či hřbitova), aby jeho mrtvola neohrožovala zdraví celé kolonie.

MRAVENČÍ CHEMORECEPTORY

Mravenci, podobně jako lidé, mají schopnost vnímat různé chemické látky nacházející se v prostředí, ve kterém žijí. Děje se tak pomocí smyslových buněk zvaných chemoreceptory. Chemoreceptory reagují na přítomnost chemických látek v prostředí tím, že fungují jako převodníky. Při kontaktu molekuly chemické látky s chemoreceptorem dojde k jeho aktiva-

žovali, nebo **stopovací feromony**, kterými si označují důležité cesty (mravenčí stezky) a vymezují prostor teritoria kolonie. Neméně významné jsou **poplachové feromony**, které vy-

ci, což se projeví vznikem elektrického impulsu ve smyslových nervových buňkách. Chemoreceptory zprostředkovávají chuť a čich. Jsou-li chemické látky v prostředí přítomny v plynné formě, jsou detegovány jako pachy čichovými receptory. Když jde o pevné látky nebo kapaliny, jsou vnímány chuťovými receptory. Chuť je vnímána při přímém kontaktu s látkou, čich umožňuje zjišťovat látky na dálku, v plynné nebo vzduchem přenášené formě.

Chuťové receptory mají obvykle formu tlustostěnných chloupků nebo prohlubní, kde jsou výběžky několika smyslových neuronů. Chuťové receptory mravenců jsou nejčetnější v okolí úst, ale také na tykadlech, chodidlech a pohlavních orgánech.

Čichové receptory jsou obvykle tlustostěnné výstupky, výběžky nebo destičky s množstvím pórů, kterými pronikají vzduchem přenášené molekuly. Výběžky smyslových neuronů se v těchto pórech větví a mohou reagovat i na velmi nízké koncentrace látek, zejména feromonů. Některé receptory reagují na širokou škálu látek, jiné jsou naopak vysoce specializované. Čichové receptory jsou nejčetněji lokalizovány na tykadlech.

Tykadla mravenců tvoří párový orgán umístěný na přední nebo horní straně hlavy. Mají zalomený tvar a jsou tvořena jednotlivými články. Díky kloubu mezi prvním a druhým článkem jsou tykadla schopna vykonávat velmi rychlé a přesně koordinované pohyby.

Prof. RNDr. Jiří Patočka, DrSc.

INZERCE

「POJĎME
SE SETKAT」

Jedinečný doprovodný program.
Diskusní panely, semináře, přednášky,
ukázky, výstavy...

ESOTERIKA

MEZINÁRODNÍ PRODEJNÍ A VZDĚLÁVACÍ VELETRH

BIOSTYL

VELETRH ZDRAVÉ VÝŽIVY A ZDRAVÉHO ŽIVOTNÍHO STYLU

ECOWORLD

VELETRH EKOLOGIE A TRVALE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE

9. - 11. 4. 2010

Výstaviště Praha - Holešovice

www.veletrhesoterika.cz

INCHEBA
EXPO PRAHA

Ach, ta Achyrocline...

Achyrocline satureioides je významná léčivá bylina, kterou od nepaměti využívali indiáni Jižní Ameriky. Roste v Paraguayi, Uruguayi, Argentině a Brazílii. Používá se zejména jako čaj s antibakteriálním a antivirovým účinkem, dále na trávení, při toxinech v krvi a při narušeném centrálním nervovém systému, na uklidnění a plicní choroby. **Její účinky jsou opravdu širokospektrální. Již si zasloužila nemalou pozornost různých vědeckých týmů celého světa.**

Podívejme se na jednu ze zajímavých studií. Jejím cílem bylo zjistit, zda si výtažek z rostliny poradí s kmeny stafylokoků, které způsobují řadu závažných onemocnění. Produkují různé toxiny, zapříčiňují záněty ve vrchní vrstvě kůže, způsobují akné. U osmnácti pacientů s akné lézemi byl izolován stafylokok a následně určeny jeho kmeny. Studie prokázala, že odvar z rostliny **dokázal inhibovat 95 % všech kmenů stafylokoků. Účinné látky nejen zamezily množení nebezpečného bakteriálního kmenu, ale současně dokázaly stimulovat lidský imunitní systém.**

POUŽITÍ PŘI JATERNÍCH HEPATITIDÁCH

Kvercetin a jeho deriváty, kyseliny kávová, chlorogenová, isochlorogenová, jsou látky s antivirovým a antibakteriálním účinkem. Brazílská studie na laboratorních potkanech prokázala vysoký ochranný efekt na játra a současně značný antioxidační účinek, který brání poškození DNA buněk. Pro tyto významné efekty se využívá a má velkou budoucnost při terapii jaterních chorob. Sám jsem onemocněl hepatitidou. A tak jsem připravil univerzální podpůrný systém při infekci hepatitidou. **Systém:** 3x 2 kapsle Deviral, 3x 9 kapek Sagradin, 3x 4 kapsle Baktevira a čaj, který je opravdu důležitý – skládá se z jednoho dílu *Achyrocline satureioides* a jednoho dílu *Maytenus ilicifolia*. Pijeme jej po celou dobu terapie. **Příprava**

čaje: jednu vrchovatou lžici *Maytenus* a jednu *Achyrocline* vložte do půl litru vody. (Pokud máte k dispozici „mrtvou vodu“ stupeň číslo dva, kterou vám připraví vodní ionizátor Rettin, jež pro vás Diochi exkluzivně dováží, příznivý efekt tím ještě zesílíte. Sama tato voda má silný antibakteriální a antivirový účinek.) Směs krátce převaříme, necháme 15–25 minut stát, pak sceďme a popijeme během dne. Snažte se vypít aspoň litr a půl za den. Na to, jak byly mé jaterní testy v akutní fázi žloutenky vysoké, již za 7 dní byly hodnoty poloviční a za 10 dní byla hospitalizace ukončena.

Není rovněž bez zajímavosti, že jedna argentinská studie prokázala cytotoxickou aktivitu na buňky rakoviny jater. To je velmi dobrý poznatek, neboť některé typy hepatitid mohou přejít do chronického stadia (zejména u hepatitidy C je to téměř pravidlem), a následně se může stav poškození jater vyvinout až do cirhózy nebo rakoviny.

BIOLOGICKÁ AKTIVITA A DOLOŽENÝ KLINICKÝ VÝZKUM

Ve studiích na potkanech bylo prokázáno, že *Achyrocline* má protizánětlivý účinek, relaxuje gastrointestinální hladké svalstvo a **mírní bolest, a to i při zevním použití** ve formě obkladů a koupelí. To může vysvětlovat, proč se *Achyrocline* od nepaměti využívala pro mnoho typů bolestí: **zažívací potíže, menstruační křeče, astma.** *Achyrocline* působí také proti bakteriím salmonely. To by mohlo vysvě-

lovat, proč byla v historii doporučována při úplavici, průjmu a střevních infekcích. Je také prokázáno, že podporuje vylučování a odtok žluče ze žlučníku. Přispívá k ochraně a proti poškození jater a ke snížení hladiny jaterních enzymů. Opět to dokazuje správnost jejího tradičního využití pro různá onemocnění jater a žlučníku.

Některé z *in vitro* testů prokázaly, že její antioxidační účinky zasahují do **degenerativních procesů arteriosklerózy** (snížuje srážlivost krve, hladinu krevních tuků a čistí krev). V Jižní Americe se *Achyrocline* tradičně používá při léčbě diabetu. Vodní extrakt z celé rostliny snižuje hladinu cukru v krvi a **byl prokázán účinek při diabetu 2. typu.** Za tento účinek je odpovědný ve vodě rozpustný betaglukan *achyrofuran*.

Další výzkum se soustředil na prokázání účinků protirakovinných, antivirových a imunostimulačních. Byly udělány první testy, které takovéto vlastnosti předpovídaly. V polovině roku 1990 byly tyto účinky potvrzeny dvěma samostatnými výzkumnými skupinami. Následující podrobný výzkum prokázal, že *Achyrocline* potlačuje růst nádorových buněk *in vitro*. Další výzkumné skupiny dokázaly, že výtažek z květů *Achyrocline* **inhibuje in vitro růst rakovinných buněk o 67 %.** Již v roce 1980 němečtí vědci prokázali, že celá rostlina obsahuje látky, které **dokážou stimulovat imunitní systém** jak u myši, tak u lidí. V roce 1996 výzkumníci v Texasu potvrdili *in vitro* antivirové vlastnosti **proti množení viru HIV.**

UPOZORNĚNÍ

Alkoholové nebo vodní výtažky nejsou toxické ani pro zvířata, ani pro lidi. Nicméně byly pozorovány interakce při injekčním podání současně s barbituráty. Zde je nutno podotknout, že kdo užívá léky tohoto typu, by měl počítat s možným zesílením působení léčiva při současném užívání s Achyrocline. Stejně by si měli i diabetici častěji hlídat hladinu cukru v krvi, aby nedošlo k jejímu rychlému snížení.

DALŠÍ LÉČIVÉ VYUŽITÍ

Jak vidíte, dokumentované účinky a aktivní biologické vlastnosti Achyrocline jsou opravdu široké. Čaj je nejjednodušší formou jejího použití. Je velmi účinný při různých **gastrointestinálních potížích**, zejména tam, kde se vyskytují **záněty a křeče**. Mnoho lékařů v Jižní a Severní Americe používá tradiční čaj při **spasmech tlustého střeva, Crohnově chorobě, kolitidě, syndromu dráždivého střeva** a obecně pro podporu zažívání. Velmi dobré výsledky vykazuje Achyrocline i v **regulaci menstruačního cyklu**, i když zde doposud nebyly prováděny žádné relevantní vědecké testy.

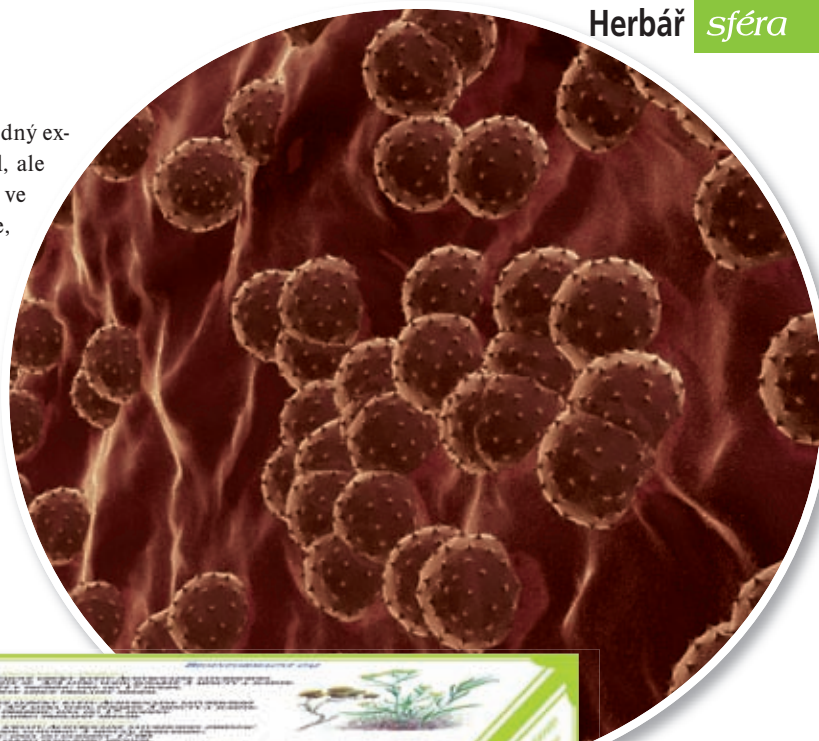
Další vlastnosti byliny: Je antiseptická, tiší kašel (byly v ní nalezeny látky podobné kodeinu), má stahující účinek a rychleji hojí rány, hořká chuť podporuje trávení a stimuluje srdeční činnost. Snižuje nadýmání, vyvolává pocení, relaxuje svalstvo, snižuje citlivost nervů, uklidňuje. Používá se i při astmatu, chřipce a plicních onemocněních, revmatismu a artrózách.

Zajímavé účinky, které se dají využít v zahrádkařství, byly zjištěny u vodného výluhu Achyrocline. Při experimentech byl ověřen alelopatický účinek. **Alelopatie** je jeden ze základních typů biologických interakcí mezi dvěma či více organismy. Jeden ovlivňuje negativně ten druhý svými chemickými látkami, které vypouští do okolního prostředí. Při testu klič-

čení semínek salátu vodný extrakt kličení inhiboval, ale později testy vyzněly ve prospěch Achyrocline, a růst salátu se urychlil. To znamená, že zálivka slabým odvarem z Achyrocline může rostlinky stimulovat k většímu růstu.

Vladimír Ďurina

Viry hepatitidy mohou být pro člověka velmi nebezpečné.

INZERCE

| STUDENT | AGENCY |

Cestujte s námi!

Levné letenky
Zájezdy do celého světa
Eurovíkendy
Cestování na míru
Jazykové a pracovní pobyty v zahraničí

volejte **800 100 300**, www.studentagency.cz

Širší souvislosti

*Nejlepší okolní zdroje
pozitivní energie pro bydlení*

*Živá a zachovaná
příroda je nejlepším
zdrojem pozitivní
energie čchi.*

*Tentokrát bych rád zaměřil pozornost na vztah člověka a jeho
prostředí a rozšířil jej o pohled na živé vnímání zejména krajiny.
Často při hlubším uplatnění feng shui narážím na hranici,
kterou si vytvořila naše „oficiální“ společnost.*

Opravdové napojení na přírodní principy bytí lidí na Zemi a jejich propojení s přírodou je omezeno zejména tím, že stále jednoznačně převládá západní filozofický materialistický názor. Pokud bychom jej chtěli aplikovat i na feng shui, automaticky by přestal fungovat. Zbyla by pouze torza několika pravidel, bez jakékoliv hlubší možnosti propojit člověka s řádem Veškerenstva, moudrosti Stvoření, principy jemnohmotných energií a poslání života člověka na Zemi.

Proto shledávám, že většina populárních článků o feng shui je stále velmi povrchní, jakoby ve strachu dotknout se něčeho podstatného, co by okamžitě měnilo pohled na svět, na nás, a to, jak tady, na Zemi, máme žít.

V tomto článku bych rád znovu otevřel téma vlivu okolní krajiny, přírody a lidské zástavby (urbanizace) na nás, naše bydlení a propojení s vnějším okolím. Budu se snažit nejprve osvětlit své vnímání souvislostí, a pak, pravděpodobně v navazujících pokračováních, své myšlenky dokončím. Půjde zejména o návrhy, jak znovu obnovit správný vztah člověka k člověku, přírodě a planetě Zemi.

DOBŘÍ FENG SHUI V MÍSTĚ NAŠEHO DOMOVA

Než se přímo pustím do tohoto tématu, přestřu, že mé poznání se neustále vyvíjí, a to nejlepší, co mohu udělat, je podělit se o myšlenky a poznání, ke kterému mám v současnosti přístup. Když jsem se zamýšlel, jak by byl můj byt nejlépe podporován pozitivní energií, čím dál více mě to směřovalo na pozemek, kde bydlím, a jeho okolí. Často se prezentuje myšlenka, že **nejvíce pozitivní energie vstoupí do domu právě hlavním vchodem, hlavními dveřmi**. Někdy, podle stavebního provedení domu, to **může být až 85–90 % energie čchi**, kterou je schopen dům přijmout.

Tato myšlenka je samozřejmě správná, jen je třeba její moudrost a logiku dovést do podrobnějšího rozboru. Začneme zřejmým sdělením, že pokud hlavním vstupem má do našeho příbytku proudit pozitivní energie, pak se zkrátka a jednoduše musí v blízkosti našeho bydlení nacházet. Může samozřejmě nastat i opačný případ, kdy jsme obklopeni spíše energiemi chaotickými nebo rušivými, a potom do našich domovů vstupuje právě tato kvalita.

Já se však zaměřím na postup tvořivější, záměrné a cílevědomé hledání takového bydlení, kde převažují okolní pozitivní energie. Ti, kteří jsou jimi obklopeni, zcela jistě ví, proč si takový způsob bydlení vybrali. Začnu prvkem, který feng shui nejvíce oceňuje, protože jeho přítomnost je životodárná a harmonizující na více úrovních. Je to **přítomnost vodního prvku**. Právě voda je silným a zřetelným představitelem proudění pozitivních energií krajinou. Máme-li na dohled řeku, potok, rybník, přehradu nebo umělou vodní plochu, pak je to zajiště silný pozitivní pocitový vztah.

Tam, kde proudí voda, proudí štěstí, zdraví, prosperita, hojnost a harmonie ve vztazích, pokud samozřejmě žijeme vědomě pozitivní život, což je nezbytný předpoklad. Jestliže se programově rozčilujeme nad zbytečnostími nebo vysíláme hněv, pak i výhled na krásnou otevřenou mořskou krajinu pomůže v našem životě jen částečně. Inspirující výhled na vodní hladinu je silný předpoklad pro to, aby se nám zde žilo lépe a příjemně.

Velmi výrazně pozitivním zdrojem energie dále bude **kontakt s přirozeným rázem krajiny a okolní přírodou**, a to je možné rozebrat na několik úrovní. Začneme otevřeným výhledem do krajiny, kde kromě již zmíněné vody můžeme vidět obrysy kopců, pohoří nebo hor. Je to silná dominanta místa a dojem z hor je opravdu silný. Součástí výhledu mohou být stromy nebo lesy. Strom je v rostlinné říši nejvíce ceněný představitel. Svoji velikostí, množstvím větví a listů nám připomíná živou přírodu a její přirozenou rozmanitost. Předkové u svých domů vysazovali různé stromy pro jejich ochrannou nebo posilující funkci. Pak následují keře, travnaté plochy s květinami. Živá vegetace je také silným zdrojem pozitivní energie.

Stejně tak je život místa potvrzen tím, že zde žijí i rozmanité druhy živočichů a mají při-

Úroveň propojení člověka s vnějším okolím se odhaluje v místě, kde jsme se rozhodli bydlet.

Čím více je zde přirozených zdrojů pozitivní energie čchi, tím hlouběji jsme propojeni s moudrostí přírody, vědomím a energiemi Matky Země.

rozenou možnost přístupu až na náš pozemek. Ponejvíce půjde o ptactvo, ježky, zajíce apod.

V místech, kde lidský vliv zasáhl nejsilněji, bude zmíněné okolí krajiny z velké části zastupovat **vlastní zahrada**. Čím více vnímáme přirozený chod „divoké“ přírody, tím více ji citlivě zpřítomníme i na svém pozemku. Jde jen o míru našeho vnímání a schopnost se živé přírody dotknout prostřednictvím záměrně vytvářené zahrady a její láskyplnou údržbou.

Ve velkých městech, aby lidé zcela neztratili kontakt s přírodou, tuto úroveň propojení člověka s okolím zastupují **městské parky a zeleň**. Lidé bydlící v blízkosti městských parků se mohou těšit jak z možnosti výhledu z bytu do zeleně, tak i z její přítomnosti v blízkosti vstupu do domu samotného.

A úplně nakonec si necháváme pojem **genius loci**, který bychom ve východní tradici takto přímo nenašli. Tento pojem souvisí s naší západní tradicí a architekturou a možností popisu míst v krajině nebo částí lidské zástavby, kde cítíme obzvláště příjemné emoce – toto místo je malebné, sladěné a je nám zde zcela jednoduše dobře.

Toto místo zpravidla osloví všechny naše smysly, a něco kouzelného vnímáme právě zde. Pokud bychom zůstali jen na úrovni běžných smyslů, pak nás osloví propracování detailů, promyšlená architektonická koncepce, propojení a napojení na okolní struktury, jemnost detailů, povrchů apod. Jestliže půjde o takové místo v městské zástavbě, potom jeho historie bude sahát k našim dávným předkům, kdy se ještě vnímaly energetické dráhy Země (ley lines, dračí žíly) a v drahách pozitivních energií vznikaly cesty, později ulice měst, k nimž se přimykaly domy. Některá pozitivní místa měla spíše působnost lokální a podle charakteru se toto místo stalo posvátné nebo středem města či vesnice.

Pokud se urbanistický návrh inspiroval přirozeným prouděním pozitivních energií, potom se zde dodnes zachovalo propojení člověka s místem, a to bylo povýšeno na všeobecný prospěch pro člověka. V našich podmínkách to budou ještě zachovalé starší zástavby městských domů a ulic, nejméně 100 a více let staré.

POSTUP PRO NALEZENÍ POZITIVNÍCH ZDROJŮ ČCHI

Když bychom chtěli zjistit, nakolik jsou pozitivní vlivy zpřítomněny v našem okolí, stačí vyjít před dům nebo se podívat z oken do všech směrů, ve kterých máme optický kontakt s okolními strukturami krajiny. Nejprve vyhodnotíme, zda v okolních směrech máme výhled vzbuzující zcela zřejmě pozitivní emoce. Pokud je výhled pro nás jako pozorovatele příjemný, přichází z tohoto směru pozitivní energie čchi. Dále můžeme odhadnout, jak významně na nás (resp. na místo, kde stojíme) tento pozitivní vliv působí a jak významný je i vliv vzdálenosti tohoto zdroje od nás. Pocit bude nejlepším rádcem pro vyhodnocení naší situace a nemůžeme se ani splést.

Optimální by bylo, kdyby množství pozitivních vlivů jednoznačně převažovalo nad vlivy, které vyhodnotíme jako negativní.

Částečně samostatným tématem by byly geopatogenní zóny. Nejsou přímo viditelné, přesto se dají změřit, a tomu se věnují psychotronici. Tam, kde bydlíme a zejména spíme, by se neměl nacházet žádný neviditelný zdroj geopatogenních energií.

(Příští pokračování bude o pozemku, na kterém stojí náš dům, a o stavebním provedení domu a bytu.)

Ing. Mojmír Mišun

tel.: +420 608 420 584, www.fengsuej.info

Voda v pohybu představuje živost a nevyčerpatelnost pokladů přírody.

Mám obrovské

„Jdu po cestě, přidá se ke mně nějaký člověk, ujdu s ním kousek, něčemu se naučím, a pak zase jdeme každý svým směrem. Občas se mi stává, že po čase se naše cesty opět spojí,“ vyznává své nadšení ze života MUDr. Jarmila Zipserová.

MUDr. Jarmila Zipserová je šťastná, že její služba lidem je zároveň jejím velkým koníčkem.

Působí jako lázeňská rehabilitační lékařka a od října loňského roku je také spolumajitelkou zatím jediné ambulance léčby bolesti kloubů metodou Orthokine u nás. Je zastáncem klasické západní medicíny, věří, že je to ten nejlepší odrazový můstek. Její studium neskončilo odchodem z fakulty. Je přesvědčená, že medicínu bude studovat do konce svého života, cítí se být věčným studentem. Sama říká, že neví, jestli bude mít kdy šanci plně pochopit, o čem vlastně medicína je. Poznatky klasické západní medicíny jí však nestačí, a tak stále hledá, čím by ji mohla doplnit, podpořit, a pomoci tak lidem k lepšímu zdraví a kvalitnějšímu životu.

Doktorku Jarmilu znám několik málo let, kdy nás naše cesty svedly díky společným duchovním zájmům. Opět jsme se sešly na podzim loňského roku v „brcu“. Abyste rozuměli, je to zavedená hovorová zkratka místních obyvatel nebo lázeňských hostů pro Beskydské rehabilitační centrum v Čeladné. Měla jsem zde možnost strávit tři nádherné týdny s rehabilitací, relaxací a odpočinkem. Nejen krásná příroda, ale také skvělý přístup lékařů, rehabilitačních a zdravotních pracovníků a obsluhujícího personálu, kteří svým vztahem k hostům vytvářeli příjemné domácí prostředí. Za což jim všem tímto ještě jednou velmi děkuji. Na vlastní kůži, přesněji na vlastním těle, jsem také měla možnost vyzkoušet Jarmilinu kraniosakrální a viscerální terapii. Jsou to metody velmi jemné, příjemné, a hlavně se skvělými výsledky.

■ Jaruško, jsi lékař, který ve své praxi dokáže s grácií sobě vlastní skloubit klasickou západní medicínu a alternativní způsoby léčby. Jak jsi to dokázala?

Už po studiu na Fakultě všeobecného lékařství Masarykovy univerzity v Brně, kdy jsem začala pracovat na oddělení chirurgie, jsem se začala zajímat o alternativní způsob léčby. Můj spolužák ze studií mě nadchl pro homeopatii, tři roky jsem ji studovala, ale začala jsem později vnímat rozpor, přesnější odpor, který vznikl při snaze podpořit klasickou západní medicínu homeopatií. Respektive alternativní, doplňující léčba nebyla kladně přijímána mými nadřízenými, byla přijímána s jakýmsi despektem. To byla má první konfrontace s tehdejší realitou a dostavilo se zklamání. Dále jsem se seznámila s kožní lékařkou, která se kromě homeopatie věnovala také bylinkám, astrologii, numerologii... Díky přátelství s ní jsem se vzdělávala i v těchto oborech. Později jsem působila čtyři roky jako kardiochirurg, a tam se odehrávaly mé největší lekce pokory. V oboru chirurgie mi ale nejvíce scházel čas na delší komunikaci s pacienty, protože po týdnu většinou z oddělení odcházeli. Ten čas potřebný pro komunikaci s pacienty a prostor pro případné

„JSEM VELKÁ OBDIVOVATELKA LIDSKÉHO TĚLA.“

rozebrání a dohledání příčin jejich nemoci jsem získala díky rozhodnutí stát se rehabilitační lékařkou v lázních. Zde mám pacienta na očích minimálně tři týdny a dá se při tom udělat kus práce i na poli alternativní léčby. Jsem přesvědčená, že začátek nemoci je v hlavě, je to myšlenka, a zbytek je materializace. Je to myšlenka, která dovede člověka třeba až na operační sál kardiochirurgie. Když to pochopíme, medicínu nebudeme potřebovat.

■ Studovala jsi také východní medicínu. Uplatňuješ v současné době její poznatky při léčbě pacientů?

Studovala jsem Sinobiologickou fakultu v Praze, ale po čase jsem zjistila, že na to nemám. Nemám z toho důvodu, že – abych dělala východní medicínu dobře – musela bych mít jejich myšlení, vyjít z východních kořenů.

■ Ale k tomuto poznání a pochopení jsi jistě nedošla tady, v Evropě...

To určitě ne. Čím více navštěvuji Indii, tím více vnímám, že jsem Evropan jako poleno, že nikdy nebudu ájurvédský lékař ani lékař tradiční čínské medicíny, ani v podstatě

homeopat, protože linie homeopatie byla přerušena, schází kontinuita, a lidé, kteří ji zde praktikují, a je jich většina, neumějí pacientovi určit pravý konstituční lék. Buď to vyjde, nebo nevyjde. Výběr léku je daleko složitější a na každého platí jiný lék a třeba i seskupení jehel. Člověk musí být génius, aby se dokázal vcítit do východního člověka, který v tomto vědění žije od mala. Řekla jsem si: Ševče, drž se svého kopyta. Jako základ беру západní medicínu, a tam, kde mohu ještě jiným způsobem předat své vědomosti a informace z medicíny východní, to udělám. Poprvé jsem jela do Indie z duchovní pohnutky, když jsem se u nás setkala s hnutím Mukti. Tam došlo opět k zajímavému setkání s Krišnou. Zašla jsem k němu na masáž a neuměla v té době vůbec anglicky. Komunikovali jsme více či méně nonverbálně a objevila jsem v něm obrovský potenciál, takže jsem se snažila za rok „naučit anglicky“, naučila jsem se 2500 slov, což bylo tehdy v mých očích neskutečné, protože jsem věřila, že na jazyky vůbec nejsem. V Indii po roce na mě nevěřicně koukali, co jsem to za ten krátký čas se sebou udělala. Dnes mohu říct, že to byla velká motivace, člověk musí mít motivaci. Mojí motivací byla možnost kurzů v Indii, dlouhé hodiny diskusí, debat a rozebírání stavu.

■ Na co se tedy mohou tví pacienti při rehabilitaci těšit?

Mám ráda Dornovu metodu, metodu pani Mojžišové, ale v rehabilitaci je spousta metod a já si z nich tvořím svoji vlastní kombinaci. V poslední době, asi šesti let, se věnuji kraniosakrální terapii a viscerální mobilizaci. Je to famózní metoda o dotýkání se a odečítání informací z člověka. Nedá se však naučit, musí se cítit. Pracuji s orgány a fasciemi (šlachy, blány) v těle, toto propojení je fantastické. Pracuji s jizvami, léčím je. Jako chirurg jsem jich hodně vyrobila a dál jsem s nimi nepracovala. Jedna jizva je však schopná negativně ovlivnit celé tělo. Viscerální mobilizací mohu vše napravit. Byla to opět „náhoda“ a velké štěstí, které mě přivedlo na přednášku a později kurzy o viscerální mobilizaci profesora Jean-Pierra Barrala a mého učitele A. J. de Koninga. Mám v životě obrovské štěstí na lidi, kteří mě vždy o něčem zajímavém informují.

■ A tak to bylo i s Orthokinem.

Ano, a já už pak jen slyším svůj vnitřní hlas, jak mi říká: Ano, to je zajímavé, za tím běž.

šťěstí v životě...

O uvedeném způsobu léčby mi řekl muž, kterého jsem léčila v našem rehabilitačním centru v Čeladné. Pacient si jezdil léčit artrózu kyčelního kloubu do Švýcarska s výbornými výsledky. Například v Německu se metodou léčí artróza kloubů již přes dvacet let. Začala jsem s klinikou komunikovat a po roce vznikla spolupráce. S MUDr. Lukášem jsme pro Českou republiku obdrželi certifikáty pro léčbu metodou Orthokine. Pro nemocné je nejcennější zlepšení zdravotního stavu. Pacienti, kteří čekají na výměnu náhradního kloubu dva až tři roky, mohou operaci oddálit až o osm let. Vyhnu se tak dlouhodobému užívání kortikoidů nebo analgetik zpětně způsobujících poškození ledvin, jater a žaludku. Geniální na celé metodě je, že vlastně člověk léčí sám sebe. Z jeho krve se v podstatě vyrobí preparát, který léčí jeho tělo. Tělo si vyprodukuje látky, jež nejen ovlivní jeho zánět, ale i ten zánět léčí.

■ Provoz kliniky byl zahájen teprve na podzim loňského roku. Jaké jsou výsledky?

Jsou pozitivní, jsem jimi nadšená a mám z toho samozřejmě velkou radost.

■ Při tvém obdivuhodném pracovním nasazení se dá předpokládat, že Orthokine není konečná.

Je to tak. Nechci se spokojit a zůstat stát, mám už další velké plány, které čekají na realizaci. Vždyť má práce je hlavně mým koníčkem. A těším se na další „náhodná“ setkání...

www.brc.cz

zipserovajarka@seznam.cz

Děkuji za rozhovor,
Marie Jasioková

Viscerální (vnitřní) terapie se používá k harmonizaci a úpravě funkcí jednotlivých vnitřních orgánů břicha, podbřišku, hrudníku, krku (štítné žlázy) a hlavy (mozek a mícha). Při ošetření viscerální terapií se používají techniky mobilizace jednotlivých orgánů. Toto ošetření je nutné především při jizvách, srůstech a slepeninách ve tkáních, hlavně po všech operacích a zraněních, jako náprava mobility jednotlivých orgánů. Viscerální mobilita je pohyb mezi dvěma orgány nebo mezi orgánem a jinou částí těla. Jedná se o vnitřní pohyb orgánu v lidském těle. V rámci ošetření viscerální terapií se uvolňují také kloubní a svalová omezení a omezení vazů a fascií. Proto je velmi vhodné provádět ošetření viscerální terapií také u bolestí a omezení pohybu páteře a kloubů, které nereagují na tradiční léčbu nebo terapie. **Viscerální terapie je vhodná** především při chronických zánětech, poruchách funkcí (hypofunkce nebo hyperfunkce orgánů a žláz s vnitřní sekrecí), nesprávných polohách orgánů, po všech operacích a zraněních, jako podpora zvýšení imunity (ošetření střev, sleziny a brzlíku), při bolestech a omezeních pohybu páteře a kloubů, psychických problémech aj.

Kraniosakrální terapie (cranio = lebka a sacrum = křížová kost) je velmi jemná metoda ovlivňující psychický i fyzický stav člověka, která odstraňuje blokády, jež brání pravidelným pohybům části těla v jejich rytmu. Tento rytmus je základním rytmem člověka (jako srdeční a dechový) a velmi působí na naši psychickou i fyzickou kondici. Kraniosakrální terapie vyladuje rytmus, který pulzuje hluboko uvnitř našeho fyziologického systému. Tato hybná síla je nazývána „primární dýchání“ a její stav ovlivňuje naše pohybové funkce, myšlení i emoce. Kraniosakrální terapie věnuje pozornost rozpouštění blokád uložených ve tkáních (svaly, vaziva, klouby, kosti), uvolňování napětí, starých vzpomínek a traumat uložených v těle. Během ošetření se v terapii používá dotek rukou pro vnímání kraniosakrálního rytmu a jemnými technikami se podporuje jeho harmonické plynutí a celkové uvolnění těla i mysli.

Kraniosakrální terapie je vhodná při psychickém nebo fyzickém napětí, stresu, poruchách koncentrace, bolestech zad, hlavy a krku, skolióze, bolestech žaludku a břicha, problémech s dechem, astmatem, alergií, koordinací pohybu, bolestmi kloubů, při problémech se zrakem a sluchem, při zvonění v uších, šilhavosti, ticích, nespavosti, neklidu, strachu, úzkosti, depresích, hyperaktivitě, chronické únavě, traumatech po nehodách, při autismu, dyslexii, podpoře léčby závislostí, zánětech. Podporuje: posílení imunity organismu, životní vitalitu, pomáhá při problémech s otěhotněním, impotencí.

CO JE TO ORTHOKINE ?

Tato nová léčba byla vyvinuta v Německu na základě dlouhodobých výzkumů. Zde také v roce 2005 začala být poprvé používána jako oficiálně schválená léčebná metoda. Orthokine léčí artrózu kloubů prostřednictvím tělu vlastních látek – jedná se o tzv. autologní biologickou léčbu artrózy. Podstatou je účinné potlačení artritidy kloubů, která je hlavním hnacím motorem artrózy, jež v konečné fázi může vést k úplné destrukci kloubu s nutností aplikace totální endoprotézy.

Metoda Orthokine léčí pomocí speciálně upravené krve, kterou pak lékaři injekčně aplikují do postiženého kloubu. Úprava krve je celkově složitější a dražší nežli podobná metoda zkoušená a nabízená v některých jiných zdravotnických zařízeních. Ve speciálně vyvinutých zkumavkách probíhá inkubace odebrané krve pacienta po dobu 6–9 hodin. Při procesu kultivace se v krvi, díky speciálnímu obsahu zkumavek, zvýší množství protizánětlivých látek až 140x vzhledem k běžné normě.

Ukázalo se, že příznivý protizánětlivý účinek Orthokinu má dobrý vliv i pro léčení některých typů bolestí zad, bolestí úponových šlach (např. tenisový loket), chronických bolestí Achillovy šlachy apod. Ve srovnání s běžnými léky, které se užívají na regeneraci chrupavky, je efekt této metody výraznější a dlouhodobější.

CO JE ARTRÓZA

Degenerativní onemocnění kloubu neboli bolestivé poškození chrupavky v kloubu, které má mnoho příčin. Kromě faktorů, jako je dědičnost, hmotnost a silné profesionální nebo sportovní zatížení, nezdravý životní styl, má rozhodující vliv i věk kloubu. Na rentgenových snímcích se nacházejí známky úbytku chrupavky. Nejčastějšími důsledky jsou bolesti kloubů a snížená pohyblivost.

Germánská nová medicína – světlo na konci tunelu?

Za posledních 150 let akademická medicína zaznamenala obrovský posun v léčbě nejrozličnějších onemocnění. Daný úspěch se připisuje především náležitě vysoce vyvinuté medicínské technice a alopatickému způsobu potlačování tělesných symptomů. I přes tyto pokroky však lidstvo stále zápasí s množstvím chronických potíží. Nádorová onemocnění jsou na vzestupu, lékaři jsou nadále konfrontováni s řadou chorob, kde mají zcela svázané ruce. Avšak zkušenosti z dějin nám opakovaně dávají za pravdu, že právě radikální změna našeho dosavadního myšlenkového rámce bývá klíčem k vyřešení dokonce i „nevléčitelného“ stavu.

K revolučnímu posunu ve vnímání vzniku a léčby onemocnění přispěla germánská nová medicína, která se váže ke jménu německého internisty MUDr. Ryke Geerda Hamera. Jeho teorie o vzniku, vývoji a léčbě onemocnění spatřila světlo světa už v roce 1981 a jejím katalyzátorem byla tragická smrt jeho syna Dirka. Pár měsíců po bolestné události MUDr. Hamerovi diagnostikovali rakovinu varlat s minimální nadějí na přežití. Hamer však nepodlehł panice, vzhledem ke svému životnímu údělu se ponořil do výzkumu a vypracoval revoluční teorii o vývoji a léčení onemocnění, již věděl jak za své vlastní uzdravení, tak i za neuvěřitelnou 95% úspěšnost při léčbě rakoviny, kterou uvádí.

GNM

Princip výše uvedeného propojení duševního traumatu a vzniku onemocnění není v medicíně vůbec ničím novým. Tím, že jej vědecká medicína však neumí náležitě vědecky vysvě-

lit, alternativní holistické směry její vnímání jen jako axiom bez schopnosti ho na bázi přesné kauzality dokázat. MUDr. Hamerovi se ale podařilo danou propojenost vědecky, empiricky, na bázi přírodních kritérií potvrdit a detailně dokumentovat. Objev přírodních vědeckých zákonů GNM o vzniku a léčbě onemocnění se mu dokonce podařilo rozšířit i na všechny biologické změny v živých organismech a v základech změnil podobu vnímání choroby a přístup k léčbě člověka. Uvědoměním si zákonitostí pacient i lékař získávají přesný nástroj k pochopení biologické změny v těle, její příčinné léčby, okamžik uzdravení se stává pro obě strany předpověditelným. Vznik onemocnění se podle Hamera spojuje s tzv. biologickým konfliktem nazvaným na

p o č e s t
jeho syna Dirk
Hamerovým syndromem
(DHS). Biologický konflikt splňuje následující kritéria: jde o nečekaný, dramatický, izolovaně prožitý, dočasně neřešitelný konfliktně emoční šok, který vyvolává přirozenou reakci v těle v zájmu adaptace člověka na stresovou situaci. Germánská nová medicína umožňuje vysledovat daný průběh onemocně-

ni vyvolaného DHS na 3 nezávislých úrovních zároveň, přičemž poukazuje na jeho reálnou příčinu, kterou je potřebné vyřešit v zájmu definitivního uzdravení pacienta. Zmíněný šok má podle

H a m e r a
v ž d y

hu onemocnění. Zjistil, že původní tzv. „studené a horké“ nemoci jsou jednou ze dvou fází smysluplné speciální biologické změny – postaru onemocnění. Ve **stresové fázi** se po dopadu konfliktního šoku jedinec všemožně (i prostřednictvím nastartované tělesné změny) přizpůsobuje zvládnutí konfliktní situace. Po **vyřešení konfliktu** se tělo v horké části onemocnění prostřednictvím zánětu, nasazení mikroorganismů, trvalé potřeby odpočinku, kterou doprovází malátnost, únava a zvýšená teplota, regeneruje a obnovuje ze stresové fáze.

SVĚTLO?

Nová medicína navíc inovativně vkládá onemocnění do evoluční biologie a jeho průběh přesně dokladovala na bázi systému ontogenetického původu zárodečných listů. Hamerův výzkum potvrdil, že původ orgánových tkání předurčuje jejich senzitivitu na jistý druh emočního konfliktu, na konkrétní biologickou změnu, dokonce jejich vztah k mikroorganismům. Studium ontogenetického původu tkání v tělesných orgánech se průběh onemocnění stává přehledným, symptomy a forma onemocnění se mohou přesně předpokládat, je možné léčení člověka optimálně nastavit. V kontextu objevů germánské nové medicíny se též tzv. „choroboplodné organismy“ dostávají do úplně jiného světla. Hamerovy vědecké práce dokázaly jejich pozitivní, symbiotický účinek při regeneraci poškozeného tkaniva či odbourávání nádoru v těle v hojivé fázi onemocnění. Jeho objevy nepochybně otřásají ve všech bodech názory a představami dosavadní akademické zdravotní vědy. Nová medicína se stala kvantovým skokem v pochopení smyslu a vývoje onemocnění. Dává jim jasný biologický smysl, poukazuje na jejich poselství, a to bez jakéhokoliv mysticismu, výhradně na striktních dokladovatelných vědeckých faktech. Vysvětluje skutečnou příčinu, známá medicínská fakta vkládá do odlišného myšlenkového rámce, čímž se odkrývá dosavadní tajuplnost tělesných změn a bezmocná odkázanost pacientů se mění na stav schopnosti pochopit a řídit vlastní biologické pochody v těle. Přirozené uzdravení se stává možným, protože jeho program

je v nás dokazatelně zabudovaný! Je jen na nás, abychom to umožnili. Matka příroda nic nenechala náhodě. Rouška choroboplodnosti a zhoubnosti ztrácí těmito poznatky na opodstatněnosti, protože v přírodě má vše svůj smysl. K dnešnímu dni je germánská nová medicína podložena už více než 40 000 dokumentovanými případovými studiemi, v roce 1998 platnost pěti přírodních zákonů potvrdila svým dekretem i na Trnavské univerzitě na Slovensku.

Lektor a konzultant GNM František Nagy se o Nové medicíně vyjadřuje jako o „*prvním kroku na cestě ke znovunabytí osobní suverenity člověka v dnešním světě. Jsme dokazatelně tvůrci i našeho tělesného blahobytu a dokážeme vědomě řídit svoje životní pochody. V tom, jak to učiníme, nám dala Matka příroda volné ruce. Germánskou novou medicínu doporučuje především zdravým lidem. Proč? Protože topiči se člověka je často krát těžké za pochodu učit plavat. Ale též se to dá!*“ Zároveň dodává: „*Novou medicínu se nenaučí jen dvě skupiny lidí: ti, kteří o ní nevědí, a ti, kteří o ní vědět nechťejí. Její zvládnutí nepředpokládá medicínské vzdělání, ale vůli poznat mechanismus vzniku chorob a ochotu změnit svůj život, aby se dospělo k definitivnímu vyléčení. Informujte se, dokud není pozdě. Nečekejte, dokud si ‚nevyprodukuje‘ život ohrožující chorobné komplikace. Byla by přece škoda předčasně přijít o krásy, které nám život nabízí.*“

Tato výzva platí jak pro fanoušky prevence, tak i např. pro beznadějně vystrašené ženy, kterým diagnostikovali zhoubnou rakovinu prsní žlázy. František Nagy se v této souvislosti vyjadřuje: „*Rakovina prsní žlázy je z pohledu zárodečných listů v mezodermálním tkanivu, které ve stresové fázi po dopadu konfliktního šoku produkuje buněčné bujení. Když se vyřeší emoční spouštěč, ve zmíněné ženě se automaticky spustí regulační mechanismy a nadbytečná nádorová tkáň se za pomoci houbových bakterií odbourává. Jde o přirozený proces, který je v nás zakódovaný. Jediným předpokladem je včasné vyřešení emočního spouštěče. V tomto případě jde většinou o typ konfliktu v souvislosti se starostlivostí a obavami ženy v rodinném hnízdě v kontextu vztahu k partnerovi anebo členovi rodiny. Při obavách tohoto typu tělo ženy ‚pomáhá‘ tvorbou dodatečných buněk, aby měla dostatek výživy (v prsu) a mohla se náležitě o svoje okolí postarat.*“

Podobné evoluční principy fungují při všech onemocněních, jen jsme je dosud nechápali. Nemoc již není chybou přírody, ale její přirozenou rozumnou reakcí, již se včasným pochopením vyvarujeme bez potřeby podstupovat riziko ohrožení vlastního života. Jde o světlo na konci tunelu!“

Blíží informace:

www.gnm.webnode.sk

www.blaho.webnode.cz

Mgr. František Nagy

Alice Bláhová

biologický charakter, spouští (v závislosti na emoční intenzitě konfliktu) přesnou a pozorovatelnou změnu na příslušném orgánu, v mozku i v duši člověka. Onemocnění se z tohoto pohledu de facto stávají evolučně zabudovanými mechanismy kódovanými v mozku na pomoc člověku při překonání emočního vychýlení, na zabezpečení jeho přežití. MUDr. Hamer změnil díky objevu **přírodních vědeckých zákonů** i koncept vnímání průbě-

Při nedávné procházce Prahou mě upoutala nárožní hranolová věž Novoměstské radnice. Ale nebylo to kvůli její výšce 65,6 metru (i když z ní bylo ve středověku možné dohlédnout až za městské hradby). Byla dostavěna v roce 1456, tedy 8 let po založení Nového Města pražského králem a císařem Karlem IV. Věž má nyní 221 schodových stupňů. Protože v úvodu se budeme trochu zabývat „střešní“ numerologií, na tyto dva číselné údaje nezapomeňme.

Oněco později byla věž opatřena zvonem a kaplí v 1. patře. Střecha je o nějaké to století novější, neboť její vnitřní dřevěná část byla zničena požárem. Snad právě proto nám střecha, znovu dostavěná v letech 1722 až 1725, nabízí několik málo numerologických odkazů. Ty ale stávající generaci už vůbec nic neříkají, i když to je právě střecha, která nás odkazuje na vědomosti známé před desítkami tisíc let, a to až do poznání pravěku. Jak napovídá nadpis článku, není jeho smyslem vysvětlovat, proč má hřeben střechy nebeskou lucernu se dvěma „hromosvody“ na jeho opačných okrajích. Nebo čtyři pozemské věžičky, v každé po pěti průhledech v rozích nad ochozem, jejichž počet koresponduje s počtem schodů ($2 + 2 + 1 = 5$). Proč má ochoz na každé straně věže 7 průzorů, tedy celkem 28? Proč numerologicky dává 1456, rok dostavby, také číslo 7 ($1 + 4 + 5 + 6 = 16 = 1 + 6 = 7$)? Mělo by postačit jenom krátké vysvětlení. Sedmičku si musíme rozdělit na 3 + 4, protože tři prvky jsou vesmírné (až božské) a čtyři pozemské. Přiznávám se, že právě proto mě zprvu zaujala jenom střecha radniční věže. Ale za rohem, tedy ve Vodičkově ulici, jsem narazil na panel, kde bylo uvedeno, že v prostorách Novoměstské radnice právě probíhá výstava pojmenovaná *Minulost lékařství a léčitelství v českých zemích* s podtitulem *Od středověku do počátku 20. století* (mimořadně výstava tam již dnes není). Jak jsem se o málo později přesvědčil, jak na středověké, tak novověké léčitele a alchymisty se zapomíná daleko rychleji než na filozofické numerologické odkazy. A to dokonce z doby nedávno minulé.

VÝSTAVA

Prohlédl jsem si většinu panelů. Některé předměty v nich uložené s lékařstvím nesouvisí, proto mohou být považovány za léčitel-

Minulost lékařství a léčitelství v českých zemích

Novoměstská radnice a její věž na rohu Karlova náměstí, největšího náměstí v ČR.

ské. Mezi oválnými relikvíři, zlatým přívěskem s růžovým korálem a šňůrou červených skleněných korálů – ouročků či agnůstek (svátostek – malých medailí náboženského charakteru) je představen škapulíř (z lat. scapula – lopatka). Což vlastně škapulíř vůbec není, neboť na obrázcích je třeba tisk P. Marie škapulířové s hlavou svaté Anastázie. Co to vlastně je škapulíř? Široký pruh látky splývající přes hrudník i přes záda, který nosí příslušníci mnišských řádů. Původně to byl svrchní pracovní šat benediktinských mnichů. Pius X. povolil členům bratrstev nosit místo škapulíře medailonek se svatým obrázkem (patronem řádu).

Ve stejném panelu je představen růženec z klokočí, tedy semen klokoče kavkazského, rostoucího vzácně i u nás. Člověk neznalý energetického působení neví, že semena klokočí energii vyzařují. To znamená, že mohou organismus uzdravovat, stejně jako rostlinné sáčky nošené na krku. Takové byly známy nejenom v indiánských a asijských společnostech, ale i v Evropě. Jeden takový měl muž z ledovce Ötzi žijící před 5300 let. Je písemně doloženo, že byly nošeny také u nás, jak ve středověku, tak až novověku.

V dalším panelu byl třeba netopýr, prášek z mumii a půlka bezoáru, což je ztvrdlá hmota nacházející se především v žaludcích kozy bezoárové. Ta měla být účinnou látkou působící proti otrávení. Jediný skutečně účinný výstavní předmět rostlinného původu je mumio, voskovitá hmota nacházející se vzácně v asijských horách. Tento extrakt spolu se španělskými muškami byl velice přesně popsán. Jen nebylo zmíněno, že se mají užívat pouze zelené krovky. Pak by se afrodisiakum nemělo minout účinkem.

S nesmírnou drzostí je představeno cosi vydávané za hromové kameny. Není se čemu divit. V některých pramenech jsou vystavené předměty za ně vydávány. Zcela samozřejmě o hromové kameny nejde, ty jsou totiž neopracované. Skutečné, určitých vlastností, jsem uložil u jednoho známého na vybraném místě na chalupě. Kromě toho, že mu vysušily sklep, výrazně snížily možnost zásahu objektu bleskem. Právě tato vlastnost bývala prvním důvodem pro jejich usazení do objektu.

LÉČITELÉ

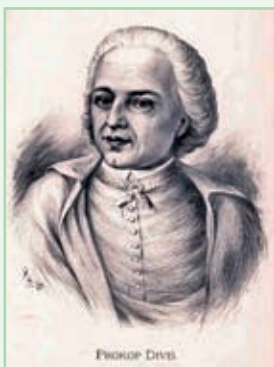
Celkově vzato se dalo výstavě ledacos vytknout zejména po stránce obsahové. To mne také vedlo k sepsání tohoto článku. Odcházel jsem s přesvědčením, že žádní léčitelé nebyli a nejsou. Jenže ona jich byla řada, a kvalitních! Někteří věhlasem nepřesáhli hranice místa svého působení, další vyhledávali králové, císařové a prezidenti. Proto některé z nich uvedu. Jako prvního představuji všestranného Prokopa Diviše (1696–1765), vynálezce hromosvodu, který úspěšně léčil elektřinou, zatímco německý lékař Franz Anton Mesmer (1734–1815) léčil magnetismem – léčitel a doktor, jenž nikdy neváhal léčit

Franz Anton Mesmer (1734–1815)

Jan Mikolášek (1889–1974)

Václav Prokop Diviš (1698–1765)

zadarmo. K magnetu ho přivedl dávno mrtvý lékařský pokusitel a reformátor Paracelsus (1493–1541), který magnet považoval za „krále všech tajemství a za neselhávající léčivo“. Po řadě pokusů Mesmer vytvořil teorii živočišného magnetismu, všeobecně působící prasy proudící lidským tělem. Byl to právě on, kdo, podobně jako ti, kteří považovali vodu za všelék, považoval za všelék magnetismus. Za všechny léčitele z doby panování Marie Terezie (1740–1780) uvedu českého „létajícího čaroděje“ či Fausta Jizerských hor Jana Josefa Antonína Eleazer Kittela (1704–1783). Působil v Šumburku, nyní Krásné (část obce Pěnčín). Už jeho děd i otec byli ranhojiči. On, na rozdíl od nich, byl skutečným „celostním“ léčitelem-lékařem. Odborně si rozšiřoval vzdělání v Praze. Sám si připravoval léky, rozuměl chirurgii, interní medicíně i očnímu lékařství, zároveň provozoval vodoléčbu v pramenité vodě nádrže vedle „burgu“. Měl rozsáhlou praxi, v níž se proslavil nejen svými úspěchy, ale i nezištným a obětavým vztahem k pacientům – majetným i velice chudým. Při léčení vážně nemocných vkládal na trpící ruce podle biblických pokynů. Protože byl některými „věřícími fanatickými skeptiky“ spojován se spolením s ďáblem, postavil v Krásné půvabný kostelík s křížovým půdorysem.

Sluší se velice stručně představit několik dalších významných léčitelů. Tři z nich se na-

rodili ještě na sklonku 19. století. Prvním je Mikolášek Jan (1889–1974) – diagnózu určoval z lahviček moči. Uzdravil tisíce lidí a léčil třeba Antonína Zápotockého, jemuž zachránil nohu.

Další léčitelkou je bába Božena Kamenická, narozená v roce 1898. „Paní Kamenické jsme říkali tetinko. Vyprávěla mi, že vlastně nelituje, že medicínu nemohla dodělat. Uměla si rozšířit své výtečné znalosti léčivých účinků bylinek sama. Myslím, že to měla v sobě kdesi hluboko už dávno zakódováno i bez učení,“ říká dnes osmdesátiletý Stanislav Kalibán z Plzně, který s Boženou Kamenickou spolupracoval od roku 1946. „Začínala v půl osmé ráno, a kromě polední přestávky pracovala až do šesté hodiny odpoledne. Vzala si od pacienta moč, nalila ji do ampule a tu zahřívala nad kahanem. Dívala se, mlčela a tak po pěti deseti minutách začala mluvit. Podrobně popsala zdravotní stav neznámého člověka a poradila mu, jak a jaké léčivé rostliny užívat. Některé směsi bylin si odnášeli pacienti od nás, pro jiné si došli do lékárny.“

Paní Kamenická měla pacienty nejen z Československa, ale i z USA nebo Kanady, a nikoho neodmítla. Říkávala prý, že nemá právo někoho odmítnout například kvůli tomu, jak politicky smýšlí. „Jednoho dne přijel za Boženou Kamenickou primář pražské nemocnice,“ vypráví Stanislav Kalibán, „dal tetince lahvičku s močí a prosil ji o radu, jak zbavit pacienta úporné škytavky. Tetinka se zamyslela a řekla, že pokud onomu muži neseženou lék, do dvou dnů se uskytá k smrti. Pak přiznala, že bylinky na to nemá, ale lék existuje a dá se sehnat ve Francii. Zčistajasna řekla i přesný název klasického farmaceutického výrobku. Opravdu netuším, jak na to přišla – snad jeden z případů, kdy se projeví její jasnovidecké schopnosti. No, a z toho škytavého pacienta se vyklubal prezident Ludvík Svoboda,“ říká Stanislav Kalibán. Do jejího domu jezdil pro radu a bylinky také Karel Gott, Josef Kemr aj.

Byl připomenut nejmladší léčitel pater Ferda (1915–1991). Byl léčitelem jasnovídným, který mimo jiné dokázal stanovit diagnózu pacienta i na vzdálenost stovky kilometrů. Také on neléčil za úplat. Tento jasnovídný kněz z ČSSR byl ve své době středem zájmu vědců. V Moskvě jej prověřovala celá skupina, před níž uskutečnil některé podivuhodné pokusy. Jeho služeb využíval i kardinál František Tomásek. Daleko mladší Jindřich Paseka (1928–2005) ze Svratouchu určoval diagnózu pomocí pružiny a léčil tzv. nilským křížem. Byl považován za aktivního křesťana, na jeho pohřbu celebroidal mši arcibiskup Otčenášek.

Všichni mnozí jmenovaní by si bývali zasloužili, aby o nich na uvedené výstavě byla alespoň sebemenší zmínka. Bohužel, nebylo tomu tak.

Jan Johann Jaroslav Miška
sepisovatel knih o prasile

Samota je zlá

Možno sa mnohí pousmiejú nad textami niektorých inzerátov so značkou – Samota je zlá. Sú takí, ktorí tieto pokusy o zoznámenie odsudzujú. Iba málokto uvažuje nad tým, čo všetko sa za inzerátom môže skrývať. Koľko trápenia, túžob, smútku, komplexov a sklamaní. Nenaplnená túžba po láske, priateľstve a spokojnosti v spoločnosti iných ľudí dáva človeku veľa krát pocit, že je na svete úplne sám, že ho všetci opustili.

Za psychológmi však prichádzajú ľudia, ktorí sice majú rôzne známosti a kontakty, napriek tomu sa cítia odlúčení od ostatných. Zotrvávajú v ústraní a zožierajú sa myšlienkami, že sú nezaujímaví, škaredí, neohrabaní a že nikto nemá dôvod ich mať skutočne rád. Sú to pocity, ktoré si títo ľudia sami „vyrábajú“.

Isté je, že človek je uspokojený na život s partnerom, inak máva pocity sklamaní z neuspokojenej potreby lásky, sexu, obdivu, pozornosti, uznania, prípadne trpí pocitom beznádeje, neistoty, čo v konečnom dôsledku strpčuje život ešte viac. Zarážajúce je však to, ako málo sú ochotní niektorí z nich urobiť pre to, aby svoju situáciu zmenili. Raz si zájdu do kaviarne, raz si dajú inzerát a už mávnu rukou, že to nemá zmysel, že nemajú šťastie.

Niekedy sú však požiadavky, ktoré títo ľudia kladú na svojho budúceho partnera, nereálne. Chcú vymeniť samotu iba za ideálny typ. S najväčšou pravdepodobnosťou ho nenájdu. Sú aj takí, ktorí odmietnu človeka po prvom stretnutí, ani sa nepokúsia o zblíženie. Iní sú sami egoistickí a netolerantní, ale očakávajú, že ich partneri takí nebudú.

Sú dva spôsoby, ako odlíšiť normálnu a problémovú osamelosť. Problémová osamelosť je vtedy, keď pocity osamelosti narúšajú schopnosť človeka mať zo života radosť. Druhým činiteľom je časové trvanie osamelosti. Tá je problémovou, keď sa stáva chronickou, čiže trvá dva a viac rokov. Niektorí ľudia sa cítia po celý život osamelými. Tento pocit môže vzniknúť u každého, keď ňuho nie je uspokojená potreba blízkeho vzťahu s niekým. Aj človek so širokým spoločenským zázemím sa môže cítiť osamelým. V nevydarenom alebo nena-

plnenom manželstve môže mať človek partnera, a napriek tomu sa cíti osamelý a bez záujmu o seba.

Výskumy ukazujú, že najvyšší stupeň osamelosti sa nevyskytuje ani tak u starších ľudí, ako skôr u mladých od 13 do 20 rokov a u čerstvo dospelých. Jedným z dôvodov je, že sú v období prechodu, keď sa osamostatňujú od svojich rodičov a nevytvorili si ešte veľmi tesné a uspokojivé vzťahy so svojimi vrstovníkmi. Medzi mužmi a ženami nie je veľký rozdiel. Jedinou výnimkou je manželský stav, kde v porovnaní so ženatými mužmi sa dvojnásobok vydatých žien cíti osamelo.

Pocit osamelosti je závažný psychologický problém. Ťažkú osamelosť často sprevádzajú pocity stiesnenosti. K jej prejavom patrí trvale smutná nálada, malá chuť do jedla, únava, vyhýbanie sa ľuďom, problémy so spaním a pod. Jednou z trvalých ťažkostí je aj nízka miera ocenenia seba samého. Ako tomu predchádzať?

Najprv sa treba naučiť, ako byť sám bez toho, aby človek cítil, že s ním nie je nič v poriadku. Veľa ľudí to nechce za žiadnu cenu. Boja sa, že to nezvládnu. Preto sa treba cvičiť prežívať radosť, keď sme sami, je totiž zdravé pracovať nejaký čas na sebe. Najdôležitejšie je vytvoriť si okruh priateľov. Dôležité je nečakať, že iní urobia prvý krok k zoznámeniu. Sami máme vyhľadávať kontakty i priateľstvo a udržiavať ich. Pre niektorých ľudí je formou úniku pred osamelosťou domáce zvieratá alebo televízia, čo však často bráni nadväzovaniu nových vzťahov.

PRIATEĽSTVO

Hovorí sa, že v núdzi poznáš priateľa. Na tomto výroku je veľa pravdy a mnohí tvrdia, že to, čo si na svojich priateľoch najviac cenia, je opora, porozumenie, úcta, ale tiež akceptácia vtedy, keď s nami celkom nesúhlasia.

Priateľstvo je jedinečnou formou medziľudských vzťahov. Na rozdiel od manželstva a príbuzenských vzťahov neurčuje ho ani nereguluje žiadna legislatívna norma. Na rozdiel od iných spoločenských úloh, ktoré plníme ako občania či zamestnanci, kde nás spájajú objektívne potreby, priateľstvo má viac subjektívnych príčin hlboko spriaznenej dvojice ľudí. V jednej ankete sa ukázalo, že niektorí ľudia považujú priateľstvo za určitú formu lásky a tvrdia, že sa možno spriatelíť aj na „prvý pohľad“. Zároveň uvádzajú, že priateľstvo s osobou opačného pohlavia sa odlišuje od priateľstva čisto ženského alebo čisto mužského. Hlavným dôvodom rozdielu je, podľa nich, sexuálne napätie, ktoré komplikuje priateľský vzťah a môže prerásť aj do románika.

Podľa vyjadrenia účastníkov ankety vek, povolanie alebo vzdelanie nehrajú v priateľstve až takú dôležitú úlohu. Za najpevnejšie sa považujú priateľstvá z detstva, potom nasledujú priateľstvá zo štúdií a napokon priateľstvá nadviazané prostredníctvom iných osôb. Život „hore“, ako ho posudzujeme podľa výšky príjmov, tiež ovplyvňuje možnosť získania

nových priateľov. Skutočné priateľstvo sa nekončí iba preto, že sa niekomu darí lepšie ako tomu druhému.

V prípade dospievajúcich má priateľstvo dôležitú úlohu. Mladí ľudia sa radia, hľadajú uznanie, pýtajú sa na mienku, rozprávajú o veciach, ktoré ich zaujímajú. S priateľmi konfrontujú svoje názory, snažia sa orientovať v spoločnosti, vytvárajú si svoj vlastný hodnotový systém. Pred priateľmi sa nehanbia, zriedka ich pred nimi niečo zarazí. Preto sa s nimi dokážu otvorenejšie porozprávať ako s dospelými, ktorí sú náchylní hneď poučať alebo kritizovať.

Ukazuje sa, že s pribúdajúcim vekom má priateľstvo pre ľudí čoraz väčší význam. Priateľstvo je vzťahom, ktorí ľudia hodnotia pre hlbšie príčiny ako iba možnosť kontaktu. Istý človek to vyjadril slovami: „Keď sa o sto rokov znovu stretneme, určite si budeme rovnako blízki a začneme tam, kde sme prestali“. A to je to krásne, čo robí ľudí priateľmi.

MANŽELSTVO

Hovorí sa, že jeden deň po svadbe poznáme svojho partnera lepšie ako za dva roky pred svadbou. Sobáš síce vytvára predpoklady pre spoločné súžitie a partnerské dozrievanie, ale sám o sebe tento proces nezabezpečuje. Čím viac si manželia uvedomujú, že obraz novovytvoreného manželstva bude závislý predovšetkým na nich samotných, tým majú väčšiu nádej na dosiahnutie spoločných cieľov a vzájomné uspokojovanie základných medziľudských potrieb v manželskom a rodinnom spoložití.

Manželia do spoločného života prinášajú okrem svojich povahových vlastností aj svoje záľuby a záujmy. Samozrejme, každý z nás je iný, a tak ani manželia sa nemusia vo všetkom zhodnúť. Dôležité je, aby našli spoločnú reč pri záležitostiach, ktoré sa týkajú oboch. Povahové vlastnosti sa spoločným životom manželov určitým spôsobom menia, pretvárajú a vyvíjajú. Vzájomné prispôbovanie sa závisí od spoločného úsilia oboch partnerov. Skupina psychológov usporiadala akciu, ktorej cieľom bol priamy kontakt s osamelými ľuďmi oboch pohlaví. Opýtali sa 2700 žien a mužov nad 50 rokov, ako sa vysporiadali s touto problematikou. Ukázalo sa, že slobodné, rozvedené, oddelene žijúce alebo ovdovené ženy väčšinou nemajú pri negatívnych životných podmienkach sklon k depresiám. Lepšie sa vyrovnávajú so životnými podmienkami, chorobami apod. Z mužov je sklon k depesiám o to väčší, čím slabšie sú medziľudské kontakty. Potrebujú manželku alebo partnerku, s ktorou by mohli žiť, aby si zachovali duševnú rovnováhu. Iba vtedy sú schopní vyrovnáť sa s kritickými podmienkami. Zdravé sociálne okolie pôsobí na mužov blahodárne. U žien je to často naopak. Vydaté majú viac problémov ako osamelé. Vychádza sa z toho, že nemôžu v partnerstve žiť často podľa svojich vlastných predstáv a požiadaviek. A keď to v manželstve nehrá, podporuje to depresie. Problém, s ktorým sa osamelé ženy tak často

nestretávajú. Vdovci alebo rozvedení muži sa oveľa ťažšie vedú zmieriť so samotou.

Príčinou manželských nedorozumení a konfliktov je precitlivosť, urážlivosť, mentovanie, málo nehy a citu, málo spoločných záujmov, rozdielnosť názorov na výchovu detí, ťažkosti s príbuznými, rozdielnosť v sexuálnej žiadostivosti a rad iných problémov. Často ide o drobné nedorozumenia, ktoré sa pre tvrdohlavosť, nedostatočnú toleranciu partnerov môžu rozrásť do veľkých rozmerov a môžu viesť k rozpadu manželstva.

Manželstvo je oveľa bohatšie, keď sa obidvaja partneri podieľajú na spoločnom živote. Ten má vyplývať zo vzájomného porozumenia a rešpektovania individuality druhého partnera, ktorý sa formuje už pred vstupom do manželstva a v manželstve sa ďalej rozvíja. Dôležité je naučiť sa hľadať a nachádzať kompromisy. Z mileneckého obdobia je dobre zachovať si schopnosť navzájom si zverovať zážitky, nehanbiť sa za ne a vedieť partnerovi dať najavo, že s ním prežívame zlé i dobré chvíle. Skúsenosti ukazujú, že manželstvá, kde partneri vedú spolu hovoriť, sa nekončia rozvodom.

Tvrdenie o tom, že v manželstve je život lepší ako v samote (ženatí muži žijú napr. dlhšie ako slobodní), ešte neznamená, že manželský život je ľahký. Ak v ňom chceme byť úspešní, nesmieme zabudnúť na jednu dôležitú vec – uzavretím manželstva vstupuje človek do nového životného obdobia. Od tejto chvíle verejne a záväzne preberá svoju časť zodpovednosti za partnerské spoložitie a začína toto spoložitie aktívne spoluvytvárať.

ZÁVEROM

Možno povedať, že útek zo samoty sa človeku podarí vtedy, keď zmení postoj k sebe samému. Čakať na to, že ho pocitu osamelosti príde niekto zbaviť, je naivné. Pokiaľ človek nemá sám seba v láske, ťažko môže chcieť od iných ľudí, aby ho mali radi. Ak rieši svoju osamelosť alkoholom alebo inou drogou, nedočká sa skutočného priateľstva a lásky nikdy. Nikto nemá byť úplne sám a z osamelosti vedie vždy cesta von.

Záverom uvedieme niekoľko praktických rád:

1. Aj po dlhšom čase väčšinou stačí vytočiť telefónne číslo priateľov alebo príbuzných, aby ste zistili, že vás rozhodne neopustili. Iba nevedia, že o nich máte záujem. Stačí niekoľko srdečných slov a všetko je ako predtým.
2. Sugerovať si osamelosť znamená, že sa v nej uzatvárate. Človek musí dať svojmu okoliu jasne najavo, že o spoločnosť stojí.
3. Potrebujete rôzne trvalé vzťahy, aby vám pomohli zahojiť pochybnosti o sebe samom a prekonať uzavretosť.
4. Úsmev veľakrát robí zázraky a ľudia sa s vami dajú sami do reči. Vyskúšajte to – a uvidíte!

PhDr. Alexander Kvietok

Moudrost indiánského kmene Hopi a Medicine Wheel

Opět se setkáváme nad tématem transformace a tentokrát to bude z pohledu indiánské moudrosti, tradice a budoucího směřování, které se předává v kmeni Hopi. Měl jsem možnost na toto téma vést rozhovor přímo s Royem Littlesem v přítomnosti paní Alžběty Šorfové, která se ujala role jak hostitelky, tak překladatelky. Obsah rozhovoru je volně zpracován do následujícího textu a doufám, že bude zajímavé ponořit se do jeho čtení.

Stařešina kmene Hopi Roy Little (75 let), který byl v mládí adoptován stařešinou kmene Hopiů Titem Quomayumptewa, patří dnes mezi mírové bojovníky Severní Ameriky.

Tento kmen se považuje za Posly Dávného vědění, jsou jedním z původních národů Severní Ameriky. Tím, že žili většinou vysoko v horách, v nehostinných podmínkách, byli relativně dlouho nedotčeni těžkou rukou industrializované civilizace bílého člověka.

Ti z mála, kteří přežili moderní období Ameriky, nesou dodnes stále hluboké dávné poselství. Hopiové udržují bezprostřední kontakt s duchovními silami života a přijímají proroctví pro celé lidstvo. Tvoří jednotu s kosmickými dálkami a vědí, že budoucí vývoj závisí pouze na vůli lidstva. Proroctví Hopiů s jejich vědomostmi o budoucích světových událostech bylo dlouho utajováno. Dnes však vystupují a zveřejňují je, aby lidstvo varovali.

Vtéto dynamické době transformace je nejdůležitější vědět o všech dostupných prostředcích, jež nám nyní mohou být prospěšné. Avšak jsme v okamžiku, kdy lidé už nejsou vnímají k různým znamením a jiným jemnějším úrovním života, a znovu získat schopnost je čist je posláním Royovy mise.

Jakmile získáme schopnost číst jemnější informace a znovu se rozpomeneme na svůj původ, budeme dělat to, co správně máme. V současnosti jsme došli až tak daleko, že nemáme správná řešení (resp. je nehledáme) našich současných problémů. Dostali jsme se tak daleko od své přirozené moudrosti, že dokonce lidé musí umírat mnohem dříve, než je ve skutečnosti nezbytné. V rámci probíhajícího „experimentu“ tady na Zemi v dualitě se náš vývoj dostal do svého extrému.

Pokud pro tento stav používáme rozlišování, pak jeden možný stav je principem věčnosti a druhý princip je dočasný, časově omezený. Princip, který je dočasný a má začátek a konec, je stavem iluze. Koncem tohoto stavu iluze je dostat se mimo tuto iluzi, a to je

tam, kam my všichni nyní směřujeme. Ukončení deziluze bude probíhat skrze celkový systém, ve kterém žijeme a který zahrnuje peněžní, vzdělávací nebo zdravotní systém. Protože tyto systémy jsou mimo přirozenost člověka, je potřeba procitnout a dostat se mimo omezení, jež tyto systémy představují, a jde o hluboké procitnutí do pravdy.

Nyní jsme v procesu hledání cesty do Věčnosti, Pravdy a skutečného života – směřujeme do života v Pravdě, která je právě teď před námi. Tato cesta začíná hlubokým pochopením, že jsme lidé a co se tím skutečně myslí. Opět bychom se měli navrátit k původnímu smyslu lidského bytí na Zemi. **K naplnění smyslu lidského bytí jsme od Stvořitele dostali čtyři dary.**

ČTYŘI DARY

Prvním darem je tělo, jež obsahuje mikrokosmos našeho tvoření (stvoření). Tedy veškeré naše tvoření je v nás a tedy v sobě obsahuje i Stvořitele. Tento princip v nás obsahuje naše Duše.

Druhým darem je jídlo s úplnou pamětí, aby se mohlo správně udržovat a fungovat naše

Pohled na Okoř v místě, kde se bude budovat medicínský kruh pro českou zemi.

tělo. Tuto úplnou paměť najdeme pouze v celém, úplném zrna, jako je třeba pšenice nebo rýže. Pouze **plné zrna se svojí slupkou** v sobě obsahuje úplnou paměť svého vzniku a propojení s přírodou a duchovními zákony. Opět by se do našeho jídelníčku mělo vrátit jídlo s úplnou pamětí. Většina současných potravin byla způsobem zpracování odloučena od své původní úplné informace zrna, například bílý chleba, brambory a bílý cukr. V takto zpracovávaných potravinách najdeme pouze částečnou paměť. Pokud pak tělo přijímá potraviny pouze s částečně uchovanou pamětí, postupně degeneruje. Hlavním důvodem snižování schopností člověka a jeho těla tedy nejsou války nebo okolní prostředí, ale významně jeho strava.

Třetím darem je oheň. S jeho pomocí můžeme přípravu z potravin extrahovat úplnou informaci do připravovaných pokrmů. Proces vaření je důležitou alchymii, zahrnuje vědomou a posvátnou přípravu jídla, a v současné době byla tato úroveň zcela zapomenuta. Nejvíce byla původní role vaření a kuchyně potlačena inkvizicí. Inkvizicí byly pronásledovány ženy, které takto vařily, a snahou inkvizice bylo i kontrolovat přirozený porod dětí.

Původně byla kuchyně centrem „vlády“, kdy plnila funkci prvního chrámu (kostela), byla to první alchymistická laboratoř, první nemocnice, první škola, kde se odehrávají ty nejpodstatnější věci pro vývoj dětí. Je místem i prvního centra ekonomiky, tj. ekonomického hospodaření domácnosti a její nezávislosti na vnějším okolí. Tento princip znamenal i to, že plné zrna bylo rovnocenné platidlo mezi lidmi. Ten, kdo mohl ostatním platit plným zrnem, byl sám i vlastním bankéřem.

Pokud se z tohoto pohledu podíváme na dnešní kuchyni, nekontrolujeme ji my, ale vláda, a my v ní už nevaříme podle alchymistických pravidel, nýbrž podle současných pomýlených moderních postupů. Jídlo přímo podporuje vytváření krve, kdy z pohledu alchymie není nejdůležitějším vlivem pro tvorbu krve kostní dřevina, ale jídlo samotné, jeho kvalita přímo ovlivňuje kvalitu naší krve, a obsah jídla se tak stává součástí naší krve. Tato pravda o tvorbě

krve se například v Americe velmi zamlžuje.

Jídlo tedy přímo ovlivňuje krev, její složení, a následně kvalita krve přímo ovlivňuje naši schopnost být v souladu se Stvořitelem – vytváří naši existenci, bytí. Tuto pravdu, bychom měli mít možnost cítit, plně prožívat v emocích, ve správném myšlení, rozhodování, rozlišování, dělat správné volby, být aktivní a tvořit a sami sebe správně identifikovat (tj. představa, kdo skutečně jsme). **Ten, kdo může**

kontrolovat naši krev, plně kontroluje náš život.

Pokud se budeme chtít opět stát svobodnými lidskými bytostmi, musíme mít opět možnost kontrolovat způsob vytváření naší krve. Současná pravda je taková, že někdo jiný kontroluje proces vytváření naší krve prostřednictvím nevhodně vyráběných a zpracovávaných potravin a jejich přípravy.

Nejvhodnější, co potřebujeme, je revoluce nebo změna tohoto stavu. **Revoluci Jednoho Srdce.**

Čtvrtým darem od Stvořitele je svobodná vůle. Měli bychom mít svobodnou volbu, svobodnou volbu být sám sebou. Pokud neuplatníme svoji svobodnou volbu, pak například budeme muset přijmout mikročip do svého těla a někdo jiný bude za nás rozhodovat, nebudeme za sebe myslet a už nebudeme lidskou bytostí, pouze robotem.

Toto jaro začíná projekt budování Medicine Wheel (šamanského kruhu léčeni) v blízkosti Prahy. Jeho účelem je pomoci léčit jak Matku Zemi, tak lidi a pomoci nám v procesu transformace.

Protože půjde o Medicine Wheel mimořádné důležitosti a velikosti, bude jeho budování náročné jak po stránce vyhledání vhodných kamenů, pozemku, tak i jeho slavnostní aktivace.

S budováním Medicine Wheel jsou spojeni Roy Littlesun, Alžběta Šorfová a zatím malá skupinka pomáhajících příznivců. Budeme velmi rádi, pokud se chcete jakoukoliv vhodnou formou budování Medicine Wheel účastnit (pomoc při přípravných pracích, finančně nebo se účastnit otevření – inicializace kruhu). Aktuální informace a další kontakty najdete brzy na webu www.cestyksobe.cz.

Revoluce Jednoho Srdce už začala, značí znovuoobnovení kvality lidských bytostí a návrat Stvořitele v nás a zákonů žití v zákonech Stvořitele. Zákony Stvořitele je jsoucno a absolutno, a to je ta změna, kterou budeme teď realizovat. Zákony současné společnosti jsou proti uskutečnění (obnovení) těchto hlubokých pravd. A vše, co by tyto pravdy nebo zákony Stvořitele představovalo, je systematicky ničeno.

(pokračování přístě)

Ing. Mojmír Mišun

www.fengsuej.info, tel.: +420 608 420 584

INZERCE

MARIE BROŽOVÁ – OBHAJOBA PASTELKY

Galerie Pastelka, Malé náměstí 11, 110 00 Praha 1
info@pastelky.cz, www.pastelky.cz

Již počtvrté mohou návštěvníci Veletrhu Esoterika nahlédnout do otevřeného ateliéru Marie Brožové, která v rámci svého projektu Obhajoba pastelky představuje svou unikátní techniku pastelek a vypráví o krajíně fantazie. Od roku 2004 na veřejných kreslení v Česku i zahraničí Marie Brožová dokazuje, že pastelky nejsou jen hračka pro děti, ale klíč ke spojení s vnitřním dítětem a radostnou tvořivostí.

DUBEN 35

Že by staří Egyptané znali genetiku?

Pyramidy patří bezesporu k nejznámějším stavbám starého Egypta. Nejproslulejší z nich stojí v Gíze.

Již před pěti tisíci let žili Egyptané v přísně organizované společnosti s propracovaným státním náboženstvím. Jejich nejmocnějším představitelem a nositelem moci a bohatství byl faraon, na jehož dvoře žili nejlepší řemeslníci, obchodníci a správní úředníci té doby. Své výsadní postavení se faraon snažil zajistit si i po smrti. Musel mít i po smrti nejlepší příbytek, hrobku – pyramidu. Vysoká pyramida měla po smrti dovést faraona ke slunečnímu bohu Ré. Jeho duch měl po jejich stěnách vystoupit k vrcholku až na nebesa. Proto byly první pyramidy stupňovité. Éra budování pyramid začala v Egyptě ve třetí a skončila se šestou dynastií (2635–2155 př. n. l.). Avšak určení jejich stáří pomocí izotopu C14 není přesné. Jeví se, že jsou starší, než ukázalo toto vyšetření, a to až o celá tisíciletí. V průběhu staletí, v nichž se pyramidy budovaly, byla těchto staveb vytvořena řada. Z mnohých z nich však zbyl jen písek a suť. Skoro všechny byly vybudovány na samotném okraji pouště západně od Nilu v blízkosti města Mennofer.

Avšak nenacházíme je jen v Egyptě, kde je jich kolem dvou set, ale i v Peru, Mexiku, Guatemale, Číně a Kambodži, dokonce i v Evropě. Pouze v Austrálii a v Antarktidě nebyly dosud nalezeny žádné pyramidy. Na celém Předním východě převládal způsob myšlení,

Chufuova (též Cheopsova nebo Velká) pyramida je největší v Egyptě a největší stavba starověku vůbec.

podle něhož je třeba budovat vysoké stavby, které by uctivače přivedly blíže k jejich bohům. V Mezopotámii se k tomuto účelu stavěly vysoké stupňovité věže zvané zikkuraty, takovým byla i Babylonská věž.

Až do konce druhého dynastického období se mastaby (**mastaba** je nadzemní stavba z cihel, která byla používána jako hrobka vládnoucích vrstev ve starověkém Egyptě, tento typ hrodek se začal používat kolem 3400 př. n. l., název pochází z egyptsko-arabského slova pro lavici, tvarem připomíná nízký komolý čtyřboký jehlan.) stavěly z cihel, některé z vnitřních prostor byly lemovány opracovanými kameny. Za III. dynastie začali používat jako stavební materiál kámen, první kamennou hrobkou je stupňovitá pyramida Džóserova, o níž byla zmínka již výše.

Byla hlavní mezi stavbami a nádvořími tohoto rozsáhlého komplexu, jehož obvod uzavírala masivní kamenná zeď. Je obrovskou stavbou, vysokou 59,6 metru. Je šestistupňová a její základna je téměř čtvercová. Pyramida prodělala několik stavebních proměn. Jejím jádrem je mastaba sestávající z kamen-

ného jádra, na povrchu vyloženého vrstvou otesaného turského vápence. Pod vlastní pyramidou se nachází 28 metrů hluboká šachta vedoucí do labyrintu prostorů a chodeb. Na dně šachty je pohřební komora, celá z asuánské růžové žuly. Na severním konci byl vyhlouben otvor pro spuštění těla zesnulého. Po jeho uložení otvor uzavřeli jednou obrovskou žulovou deskou o délce dvou metrů a váze asi tři tuny.

Z komplexu ostatních staveb uzavřeného ohradní zdí se zachovalo velmi málo.

Po Džóserovi vládl Sechemchét, který si pro svou pyramidu vybral místo v sousedství Džóserovy pyramidy. Interiérem ji napodobovala. Sarkofág, který byl při objevení královské komory nalezen ještě zapečetěný, byl po otevření prázdný. Klamné šachty, pohřební komory a chodby a nepřítomnost mumie vedou k několika teoriím. Buď bylo vše cenné i s tělem faraona kněžím a hodnostáři ihned zcizeno, nebo byla pohřební komora jen klamnou napodobeninou mající chránit v tajnosti skutečné místo uložení mumie pohřbené v nějaké dosud nenalezené hrob-

Babylonská věž, jak si ji představoval Pieter Brueghel.

ce této pyramidy či snad v jiné stavbě. Jiná skupina badatelů se domnívá, že pyramidy, zvláště Chufefova pyramida v Gíze, nebyly stavěny jako hrobky, ale jako iniciační, zasvěcovací chrámy.

V Gíze jsou tři pyramidy – největší z nich je Chufefova (Cheopsova), poněkud nižší Rachefova (Chefrénova) a nejnižší Menkauréova (Mykerínova). Existují však pochybnosti o tom, že je dali vybudovat uvedení faraoni. Podle arabského historika Abu Saida el Balchiho byly postaveny v době asi 70 000 let př. n. l. (podle Hérodota asi 11 000 let př. n. l.). Dodnes není znám způsob jejich stavby a nechybějí ani hypotézy, že při ní byly používány magické síly. Někteří badatelé soudí, že pyramidy byly dokonce postaveny obyvateli Atlantidy, jiní, že ji vybudovali obyvatelé jiných planet, a dokládají to podobnými stavbami objevenými na Marsu.

Je těžké identifikovat vlastníky mnoha vedlejších malých a miniaturních pyramid v každém ze tří pyramidových komplexů.

Chufefova pyramida je zbudována na umělé vodorovné plošině o 53 000 čtverečních metrech. Sklon plošiny má pouze 1 cm. Je postavena z 2 750 000 kamenných kvádrů, z nichž největší mají hmotnost 70 tun, je jich devět a tvoří strop královské komory. Vnitřek pyramidy je pravděpodobně z horninového jádra, jehož velikost nelze přesně určit. Pokud se týká interiéru Chufefovy pyramidy, píše Hérodotos, první významný antický historik, Ciceronem nazvaný otec dějepisu, že „pod pyramidou jsou vystavěny klenby na místě obklopeném jako ostrov vodou přiváděnou tam kanálem z Nilu. Chufefovo tělo je uloženo právě na tomto ostrově“. Zatím se však ne našla žádná stopa, která by existenci takového místa potvrdila.

JE CHUFEVOVA PYRAMIDA VYJÁDRĚNÍM ZNALOSTÍ O VESMÍRU A DĚJINÁCH LIDSTVA?

Pyramida byla obložena leštěným vápencem. Snad měla vrchol z červeného dioritu. Její výška je nyní 146 m, původní byla zřejmě 150 m. Základna má délku 230 m a úhel mezi bočními stěnami a základnou je 51 stupňů a 52 minut. Leží v průsečíku poledníku dělicího deltu Nilu a rovnoběžky. Tento poledník dělí plochu pevniny na naší planetě na dvě stejné části. Pyramida se nalézá na 30. stupni severní šířky, tedy přesně ve třetině mezi rovníkem a severním pólem, a je přesně nasměrována na čtyři strany podle kompasu. To svědčí o tom, že staří Egyptané věděli, že Země je kulatá. Pokud jde o severojižní orientaci pyramidy, je její severní strana na svém západním konci odchýlena o 2 minuty a 28 sekund k jihu, jižní strana je západním koncem odchýlena o 1 minutu a 30 sekund k jihu, východní strana je na severním konci odchýlena o 2 minuty a 30 sekund k západu. Podle současných názorů nejde o omyl stavitele,

Džoserova pyramida, patrně první z velkých kamenných staveb starověku.

ale o důsledek kontinentálního driftu, posunu světadílů v geologickém čase.

Kontinentální drift může způsobovat změnu skutečného severního pólu ve vztahu k pohybujícímu se bloku. Je známo, že oba americké světadíly se oddělují od Afriky a Evropy v důsledku rozpinání mořského dna. Tento pohyb se uskutečňuje podél osy probíhající jihozápadně od Islandu a mezi Jižní Amerikou a Afrikou představuje 5 cm ročně. V tomto smyslu se posunuly pyramidy za 4500 let o 0,1 minuty, a i to je málo. Místní změna orientace mohla být vyvolána i seismickou činností. Jedno z takových zemětřesení bylo v roce 908 př. n. l. Jeden z průkopníků moderní egyptologie, anglický egyptolog profesor F. Petrie, dospěl na základě měření Chufefovy a Rachefovy pyramidy k názoru, že posun od přesného severu je hodnotou, o níž se posunul zemský pól.

Podle některých autorů se zdá, že velká pyramida byla postavena učenci z Atlantidy 12–3 tisíce let př. n. l. a faraon Chufef ji dal jen opravit. Její stavba trvala sto let a spadá podle amerického jasnovidce E. Cayceho do období let 10 490 až 10 390 let př. n. l., podle koptské tradice byla postavena 300 let před potopou světa.

Také Platon nabízí teorii o postavení pyramidy ještě před potopou světa. Tuto hypotézu zakládá na faktu, že u její základny bylo nalezeno množství mořských škeblí.

Pyramida je orientována v souladu se světovými stranami. Je v ní zakódováno množství matematicko-fyzikálně astronomických veličin.

- Její původní výška byla 150 m, vzdálenost Země od Slunce je 150 milionů km.
- Výška pyramidy je tedy jednou miliardtinou vzdálenosti ke Slunci. (Jenomže vzdálenost Země od Slunce není stále stejná, protože Země neobíhá kolem Slunce v přesné kružnici.)
- Pyramida v sobě také skrývá hodnotu π rovnající se 3,144, což je velmi blízké hod-

notě 3,14159, která byla přesně vypočítána teprve v 6. století našeho letopočtu. Jestliže obvod základny vydělíme dvojnásobnou výškou pyramidy, dostaneme Ludolfovo číslo – $\pi = 3,14$.

- Hmotnost pyramidy je v poměru k hmotnosti Země deset na patnáctou.
- Jednotková míra – pyramidový metr je přesně jednou desetinou zemského poloměru.
- Délka jedné strany základny je 365,242 pyramidových metrů, což odpovídá počtu dnů v roce.
- Průměr naší planety na rovníku činí 12 756 326 metrů, den na Zemi trvá 86 400 sekund. Když vydělíme metry sekundami, dostaneme výšku pyramidy 147,64 metru.
- Prodloužíme-li chodbu vedoucí do hrobky, ukazuje na obloze na místo, kde se nacházela Polárka v době, kdy pyramidu stavěli. (Chodba má sklon 27 úhlových stupňů, a to proto, aby paprsky Polárky dopadaly přímo na hrob faraona – na mrtvý pól tehdejšího světa.)

Podle polského konstruktéra ing. Kokoczký se dají z číselné hodnoty rychlosti světla zakódované v Chufefově pyramidě získat hodnoty, které vyjadřují ženský a mužský gamet (23) (**ženské gamety** – vajíčka, **mužské gamety** – spermie) a také zygot (46) (zygota – útvar vzniklý splynutím 2 gamet, vajíčka a spermie; z jedné zygoty, která je již diploidní – má plný počet 46 chromozomů – vznikne jeden nový lidský jedinec) určující počátek života (23 a 46 je počet chromozomů) – že by staří Egyptané znali genetiku?

Jak to bylo se stavbami pyramid? Byli jejich stavitelé obyvateli jiných planet? Odpovědi na tyto a mnohé další otázky týkající se záhad okolo pyramid přinese příští pokračování.

*Podle knihy MUDr. Radomíra Růžicky, CSc.,
Medicína dávných civilizací
připravila Mgr. Marie Štívová*

Zeleninové a ovocné šťávy

Jarní léčivé nápoje

Jednotlivá roční období korespondují s přirozenými potřebami lidského těla a nabízejí své prostředky přesně v tu chvíli, kdy jsou skutečně důležité.

Jaro je obdobím žlučníku, jater a celkové očisty organismu. S teplými slunečními paprsky přichází i léčivá úroda. Stačí si jen utrhnout a připravit zdravý nápoj.

PAMPELIŠKOVÁ ŠTÁVA PROSPÍVÁ JÁTRŮM

Nejlepší je nápoj z jarních křehkých listů a prvních květů. Čím je rostlina starší, tím bývá více hořká a tuhá. Stonek spolu s listy odřízněte těsně nad zemí u kořene, abyste získali i tu část nad kořenem, ze které se vyvíjejí listy a květ. Možná ji znáte pod pojmem srdíčko. Pampelišky obsahují vápník, draslík, železo, fosfor, hořčík, vitamin A, skupinu B, C, chlorofyl a další tělu potřebné látky. Podle studií tato rostlina s přehledem konkuruje, co se týká obsahu minerálů, vitaminů a dalších živin, zelené listové zelenině, a přesto ji mnohdy považujeme jen za plevel. Pampeliška neboli smetanka lékařská má pozitivní vliv na dobrou činnost jater. Tuto jarní šťávu by si měli dopřávat lidé s přetíženou činností jater a onemocněními, která s tímto orgánem úzce souvisí. Bývají to například časté bolesti hlavy, problémy s klouby, vysoký krevní tlak, problémy s očima, pocity stálé únavy atd.

Rostlina má schopnost neutralizovat překyselené prostředí organismu, a napomáhá proto při léčbě virových a zánětlivých procesů v těle – od běžných oparů až po záněty kloubů.

Z pampelišek se kromě šťávy může vařit čaj či čerstvé listy přidávat do salátů. Sbírejte však jen pampelišky, u kterých máte jistotu, že neprošli chemickým postřikem, nejsou pod vlivem výfukových plynů nebo jiných zdraví škodlivých látek.

Lidé s „citlivým“ zažíváním mohou pampeliškovou šťávu naředit šťávou mrkvovou. Pití takového nápoje, stačí několik doušků denně,

by vám mělo, kromě regenerace jater a minimálně zlepšení stavu přidružených nemocí, přinést více životní energie a vitality.

KOPŘIVY ČISTÍ KREV

Stejně jako pampeliška, obsahuje kopřiva důležité minerály – vápník, fosfor, železo, sodík, draslík, hořčík, selen – a vitaminy – A, C, bioflavonoidy, chlorofyl a další.

Kopřiva má blahodárné účinky na krev – čistí ji, podporuje tvorbu červených krvinek, má protikrevácivý efekt, zlepšuje činnost krevního oběhu.

Dále má močopudné účinky. Odbourává z organismu kyselinu močovou a tím prospívá při takových onemocněních, jako je dna či artritida. Kopřiva napomáhá dobrému trávení a snižuje hladinu krevního cukru – pití kopřivové šťávy je tedy velmi vhodné pro diabetiky. Posiluje vlasy a působí proti jejich vypadávání. Výsledkem čištění krve je „vyčištění“ pleti, zlepšení stavu akné, ekzémů apod. Kvalita krve má také přímou souvislost se zdravím jater.

Kopřivy trhejte nejlépe v rukavicích, abyste se o listy nepopálili. Šťávu z kopřivy se doporučuje pít v jedné dávce jen malé množství. Můžete si z ní připravit také léčebné obklady – na krvácející ránu, při žilních problémech, na bolestivé revmatické klouby apod.

Čerstvé kopřivy se dají hojně přidávat do jarních salátů, nádivek, polévek nebo si udělat kopřivový špenát. Při revmatických bolestech prý pomáhá šlehání kopřivovými listy.

ŘEDKVIČKOVÁ ŠTÁVA UPRAVUJE ZAŽÍVÁNÍ

Ředkvičky mají pozitivní vliv na činnost štítné žlázy. Napomáhají odbourávat tuk z jater, podporují správnou funkci žlučníku a dobré trávení. Jestliže sníte pár ředkviček půl hodiny před jídlem, podpoříte tím stimulaci žlučední kyseliny a povzbudíte chuť. Ředkvičky ničí bakterie a plísňe na sliznici ústní dutiny, žaludku a střev, tím také napomáhají při

střevních obtížích (zácpa, průjem, nadýmání apod.). Jsou bohaté na vlákninu – podporují dostatečnou peristaltiku střev. Uvolňují hleny v nose a nosohltanu. Jsou těžké, jako předchozí rostliny, močopudné. Jde o ideální zeleninu redukčních diet, protože ředkvičky jsou nízkokalorické.

Obsahují vitamin C, kyselinu listovou, selen, síru, železo, draslík, hořčík, vápník a další látky.

Doporučuje se pít jen malé množství ředkvičkové šťávy a zároveň ji naředit jinou zeleninovou šťávou (například mrkvovou), aby ji zažívací ústrojí lépe přijalo. Případně můžete v rámci prevence proti bakteriím a virům sníst každý den několik čerstvých ředkviček. Kromě konzumace zasyrova a pití šťáv se mohou ředkvičky tepelně upravovat. Chutnají dobře v polévce, pečené či dušené s jinou zeleninou.

Chcete-li ředkvičky konzumovat pravidelně, opatřete si bioředkvičky, aby nebyly kontaminovány dusičnany z hnojiv.

ZELENÁ PETRŽELKA ZABRAŇUJE ALERGIÍM

Obsahuje vápník, fosfor, železo, sodík, draslík, hořčík, vitamin A, C a další. Vzhledem k vysokému obsahu minerálních solí přeměňuje petrželka kyselé krevní prostředí (dobře se v něm daří choroboplodným zárodkům) na zásadité (zdraví prospěšné).

Podle přírodní medicíny obsahuje tato rostlina kombinaci léčivých látek, které prospívají při projevu různých typů alergií. Ve zvýšené míře se doporučuje konzumovat také při celulitidě a problematické pokožce. Je však třeba petržel (lze přidávat hojně do salátů, omelet, polévek) či petrželovou šťávu užívat pravidelně a většinou dlouhodobě. Především se však řiďte svou chutí a pocity.

Ing. Petra Forejtová

KARTY ZDRAVÍ

Karty si můžete objednat na www.zdenkablechova.cz

JAK S KARTAMI PRACOVAT

Vždy si na měsíc vytáhnete z balíčku po zamíchání jednu kartu. Tu mějte na nočním stolku nebo někde na očích, a každý den před usínáním si příslušnou část těla pohladte a řekněte jí: „Děkuji ti, že mi tak věrně sloužíš.“

K tomu je zapotřebí každý den ráno a večer si říci 3x mantru, která je k orgánu přiřazena. Pozorně vnímejte, co říkáte. Jedná se o myšlenkový program, který vám bude měnit vnímání. Pokud po měsíci nebudete vidět změnu, pokračujte další dva měsíce. (Více informací viz Sféra 01/2010)

*Podle Karet Zdraví Zdenky Blechové
připravila Marie Jasioková*

Texty pro dalších pět karet:

■ KÝLA

Značí tlak. Přepínám své svaly i svoji mysl. Snažím se být dobrý a stále více se dřu ve prospěch druhých, a tím si ubližuji. Vůbec na sebe nemyslím, úplně jsem na sebe zapomněl a vidím jen svoji práci a ty druhé. Neuvědomuji si sebe, ale druhé, a stále více se snažím dělat věci v jejich prospěch. Myslím si, že tím si zasloužím uznání a pohodu, ale pohody je stále méně a mně se vše nějak vymyká, zdá se mi, že nic nestíhám a že se potýkám s problémem volného času pro sebe. Stále více času totiž věnuji druhým, a to si ani neuvědomuji. Myslím si, jak báječně nežiji a jak se starám o svoji budoucnost, ale mé tělo cítí přetížení a dává mi to jasné najevo. Je třeba se zastavit a změnit směr od druhých k sobě.

Mantra: **Jsem se sebou spokojen a nemusím si zasloužit uznání druhých. V mém životě je zapotřebí klidu, a ne spěchu.**

■ LÁSKA

V tvém srdci hoří láska a ta ti určuje správný směr. Není třeba se bát následků svých činů, vždy víš nejlépe, jak jednat.

■ LEDVINY

Jsou naším partnerem. Jak se cítíme ve vztahu s druhými lidmi, tak se cítí ledviny s námi. To znamená – nemocné ledviny, nemocné vztahy s ostatními. Uvědom si, kde děláš chybu ve vztahu s ostatními a co tě trápí ve vztahu nebo co tě zraňuje, a udělej nápravu. Jinak ti tvé ledviny nebudou chtít sloužit. Cítí se špatně a pak špatně podporují krevní oběh. Proto je dobré si ujasnit, které vztahy chce preferovat, a naopak které vztahy chce opustit, abych se cítil volně a nezávisle. Pokud na někom lpím, ubližuji sám sobě, a tím se i podepisuji na svém zdraví. Je zapotřebí věnovat se svým potřebám a nelpět na druhých. Ledviny můžu podpořit správnou životosprávou. Méně rozčilování, více spánku, klidu a odpočinku. Nevadí být i občas o samotě, abych si v sobě mohl vše lépe srovnat. I pláč léčí duši, vyplakat se. Dejte do stravy více tuku, méně sodíku, více vitamínů a minerálů a podpořte svoji životosprávu léčením své duše. Prospívají relaxace, meditace, poslech meditační hudby.

Mantra: **Dopřávám si klid a odpočinek a tím léčím svoji duši.**

■ LOKET

Chce po nás uvědomit si naše srdce. Stále si počínáš neobratně v oblasti lásky. Snažíš se pro partnera dělat co nejvíce, a on se ti jen vysmívá a trápí tě svojí nelogikou. Snaž se nevnímat jeho slova, ale slova svoje. Stále se ptáš, proč mě nemá rád, vždyť se tolik snažím. Chceš si ještě více vydobýt své místo na slunci, a on o tebe stále méně stojí. Vždyť on se snaží méně než ty a ty si myslíš, že opak je pravdou. Snažíš se stále více, až se ti zdá, že už nemůžeš. Opravdu už nemůžeš, protože si razíš cestu hlava nehlava a zapomínáš se hlídat v tom, zda ti ten druhý opravdu tolik stojí za to úsilí, které vynakládáš. Zkus zvolnit, nenapínej tolik sám sebe a buď v klidu vedle toho druhého. Když bude chtít být po tvém boku, zůstane, a když nebude chtít, odejde. Pokud se budeš snažit, bude to ještě dříve, než když se snažit přestaneš.

Mantra: **Má mě rád a vím, že je můj. Nebojím se zklamání. Pokud bude chtít odejít, odejde, a já se tím netrápím.**

■ MILOSRDENSTVÍ

Z vesmíru ti je stále nabízena pomoc, neboť jsi jeho pomocník, a proto se o tebe vesmír stará zvýšenou měrou. Máš nyní možnost být blíže všemu, pokud odhodíš stud před druhými ze svého vnímání a začneš se věnovat vědám poznání.

BERAN

21. 3.–20. 4.

Energie a elánu byste v tomto čase měli mít více než dost. A to by mělo být příčinou, že se budete chtít pouštět do mnoha aktivit, a pokud budete chtít něco dlouhodobě rozdělaného dotáhnout do konce, mělo by se vám to podařit. Také týmová spolupráce by vám měla přinést pozitivní výsledky. Ve druhé polovině měsíce si dejte pozor na sklony k úletům a ne příliš čestnému jednání. To by vám způsobilo komplikace. Pokud se ve své činnosti zaměříte na vydělávání peněz, obohatíte své konto.

BÝK

21. 4.–20. 5.

Prostřednictvím přátel a vašich blízkých by vám mělo přicházet štěstí a radostné chvíle. Je možné, že dostanete nějakou pro vás zajímavou nabídku. Na poli erotiky a lásky byste měli zažívat velmi intenzivní prožitky, a to vám bude dodávat energii do dalších aktivit. Nebraňte se novým věcem, které se vám budou nabízet. Trochu ale přibrzďte při prosazování svého, zejména v komunikaci. Tam byste mohli snadno přestřelit. Při možných jednáních používejte diplomacii a jemnost projevu.

BLÍŽENCI

21. 5.–20. 6.

Je možné, že se ve větší míře budete setkávat s porušováním pravidel a dohod. Bude proto pro vás dobré, budete-li se řídit heslem „důvěřuj, ale prověřuj“, a to ve všech oblastech. Zvláště pokud se bude někdo pod záminkou „toto je pro tebe to nejlepší“ snažit vetřít do vaší přízně. Na štěstí se v této době moc nespolehejte a spíš jednejte racionálně a s rozumem. Oporou by vám měl být váš partner, a vy si zase po delší době ověřte, že se na něj v zásadních věcech můžete spolehnout.

RAK

21. 6.–20. 7.

Vy byste měli prožívat období poměrně pěkné, protože štěstí by se vás mělo i nadále držet. Je však možné, že si sami budete po tom štěstí šlapat svými neuváženými aktivitami. Bude proto dobré, pokud se do něčeho závažnějšího budete pouštět, nejdříve si vše dobře promyslet a případně zkonzultovat s někým, komu věříte. V druhé polovině měsíce vám bude velmi dobře fungovat intuice, vnímavost a citlivost. Díky tomu je možné, že budete dopředu vědět víc než ostatní.

LEV

21. 7.–20. 8.

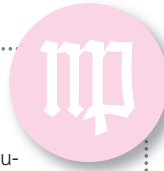
Dařit by se vám mělo v aktivitách akčnějšího typu, protože tento měsíc by vám měl vlít novou energii do žil. Možná tak budete mít chuť vše vzít do vlastních rukou, nade vším převzít kontrolu a poprat se s osudem. Jen pozor na sklony k nelegálním metodám, jež byste mohli mít chuť použít pro dosažení výsledku. Čas bude vhodný i k sebevzdělávání a získávání nových informací a poznatků. Koncem měsíce by se vám mělo dařit ve vydělečných aktivitách, zaměřte tam tedy svoji pozornost.

PANNA

21. 8.–20. 9.

Asi se začátkem měsíce nebudete cítit tak nějak ve své kůži, možná je i únava. Pokud někdo poruší dohody a pravidla, na nichž jste se domluvili, berete to tak, že to patří k životu, a poučte se z toho. Klidně udělejte změny, které vám budou vyhovovat, a nastavte si to tak, abyste se vy cítili co nejlépe. Komunikace bude vaší silnou stránkou, bez obav tedy budete moci říci, co chcete a co ne. Pravděpodobně vám bude velmi lichotit přízeň opačného pohlaví, nezadaní mají šanci na lásku.

VÁHY

21. 9.–20. 10.

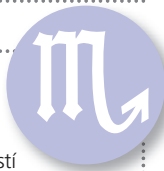
Zdá se, že do cesty se vám bude stavět více překážek, než vám asi bude milé, ale protože budete znát nejen příčinu, ale i řešení, bude pro vás jejich překonávání celkem snadné. Je možné, že zjistíte, že některé věci už nepotřebujete, tak je klidně pusťte a jděte dál svojí cestou. V druhé polovině měsíce na vás asi bude vyvíjen větší tlak, a to hned ze dvou stran, z prostředí práce i domova. Jako by se obojí prolínalo, a tak je možné, že budete muset udělat nějaké kompromisy.

ŠTÍR

21. 10.–20. 11.

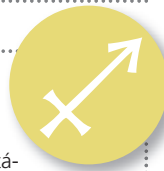
Příjemné období, s možností velkých úspěchů. Tak by se mohla charakterizovat první půlka měsíce. Zvláště ve vztazích by se vám mělo dařit. Buďte proto připraveni, ať nepropásnete šance, které se vám budou nabízet. Pokud se ve druhé polovině dubna zaměříte na vydělávání peněz, měli byste být úspěšní. Je možný nějaký nový profesní začátek či vydání se na novou úspěšnou cestu. Nečekejte, až za vás rozhodnou jiní, a spolehněte se sami na sebe, a hlavně jednejte sami za sebe.

STŘELEC

21. 11.–20. 12.

Spolehejte na věci ověřené, stálé a stabilní. V tomto období moc neriskujte, hlavně ne v zásadních věcech. Mohli byste si spíš všechno zkomplikovat než pomoci. Než se do něčeho pustíte, ověřte si danou situaci a zjistíte co nejvíce informací. Bude zapotřebí zvýšená trpělivost a ochota zůstat v klidu, když věci hned nepůjdou tak, jak si představujete. Pokud to bude možné, zaměřte se na rutinu a dělejte jen nenáročnou činnost. Radost by vám měly dělat vaše děti a blízcí.

KOZOROH

21. 12.–20. 1.

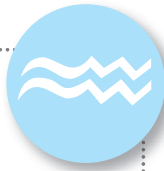
Vaše síla v tomto období bude v sebeprosazení a také v komunikaci. Pokud tedy máte něco nevyřešeného či se do něčeho nového chcete pustit, bude teď pro vás ten pravý čas. Nepouštějte se ale do věcí, o kterých víte, že jsou předem ztraceny, jen proto, abyste si to ověřili. Je také možné, že si toho budete chtít na sebe naložit víc, než byste mohli zvládnout, a to by pro vás mohlo znamenat zdravotní obtíže. Nepřetěžujte se tedy a mějte na paměti, že tu nejste sami a ostatní vám mohou také s prací pomoci.

VODNÁŘ

21. 1.–20. 2.

Zanechte doma všechna coby kdyby a popusťte uzdu svým touhám. Ty se budou asi orientovat hlavně na pohybové aktivity a vše, co s pohybem souvisí. Je možné, že více než kdy jindy budete mít chuť cestovat a poznávat nové. Také setkávání se a poznávání nových lidí vás bude velmi lákat. Dařit by se vám mělo i na poli uměleckém a při vytváření hodnot pro společnost. Nenechte si tedy své nápady pro sebe a podělte se o ně. Koncem měsíce můžete počítat s velkým nárůstem energie.

RYBY

21. 2.–20. 3.

Budete se moci ve svém konání spolehnout na rady či pomoc druhých, zvláště lidí vám blízkých. Jestliže budete potřebovat prezentovat nějakou svoji činnost nebo sebe sama, jděte do toho, bude se vám dařit. Plánujete-li rodinu, mohlo by to v tomto čase vyjít. Také by vám mohlo něco přibýt do rodiny, možný je nějaký domácí mazlíček nebo něco materiálního. Zaměřte se na rozšiřování svých aktivit, upevňování stávajícího, protože je v tomto období velká možnost štěstí a úspěchu.

Milan Gelnar je přední český astrolog zabývající se astrologií a ezoterickými disciplínami řadu let. Prostřednictvím www.astrorady.cz poskytuje astrologické poradenství, provozuje svou astrologickou školu, publikuje, příležitostně pořádá semináře a přednášky po celé ČR.

POMŮCKA: ERIA, PUMI	Richard Baxter ...			KOMPLEX BUDOV	ZAHRÁT SI		PLEMENO PSA	ZNAČKA PRACÍHO PRÁSKU	ČESKÝ GRANÁT		VÝMĚNA	JIRÁSKŮV ROMÁN	KŘÍK SLOVENSKÝ	SLOVNÍ VYJÁDRĚNÍ		NEALKO NÁPOJ	PLANETKA
	PRASKAT	ÚSILÍ	INICIÁLY FOTBALISTY PANENKY			PRAVOSLAV- NÝ DŮ- CHOVNÍ				ŠKOLENÍ					INICIÁLY HERCE ETZLERA		
INICIÁLY ZPĚVÁKA SIMONA			INIC. MODER. ONDRÁČKA			DOVEDNOSTI MN. Č.				TAMTEN					OLYMPIJSKÝ REKORD ZKR.		
			CELNÍ KÓD ČINY			SLUŠNÝ				TVOR PUJČÍ KREV					TOHLE		
1. DÍL TAJENKY																	
DOMÁCÍ PTÁČCI								HUDEBNÍ DÍLO					HUDEBNÍ ZNAČKA				
								HAVAJSKÝ HUD. NÁSTR.					BUBLINY Z MÝDLA				
ZNAČKA AMPÉR- HODINY			NADÁVAT			PITÍM UBRAT						VLASTNIT				CITOSLOVCE ŠTEKÁNÍ	KÓD LETIŠTĚ MATAMATA
			SLOVNĚ SE ZAVÁZAT			OKID SIRNATÝ						ŠLECHTICKÝ PŘÍDOMEK					
VÝZVA K ZAHÁJENÍ SOUBOJE				NOVINY					SLOVNÍ POMOCI					JEDNOTKA ELEKTR. ODPORU			
				DRUH HNOJIVA					RUSKÉ LETOVISKO					RÝPANÁ			
	CHEMICKÝ PRVEK FLYN ZN. OL	LIDOVÉ NOVINY ZKR. 2. DÍL TAJENKY			POROST NA TVÁŘI					JEHLIČNATÝ STROM					ZNAČKA ASTATU		
					SILNÉ PROVAZY					ČTYŘHRA HOVOR.					ČÁST OCEÁNU		
ZDECHLÝ						PLAVIDLA SLOV.						TĚLNÍ TEKUTINA					
						NEPRAVDY MN. Č.						TÍMTO ZPŮSOBEM					
SKELET HLAVY						HONY				BÝV. JUG. PREZIDENT					INICIÁLY REŽISERA LAMACE	MPZ UKRAJINY	
					SNÍŽENÝ TÓN E					KARETNÍ HLÁSKA							
TIDRUŽÍ				3. DÍL TAJENKY													
HEBREJSKÉ ŽENSKÉ JMÉNO				SVĚTADÍL					HOJIVÉ PROSTŘED- KY					ELIŠKA DOMÁCKY			

SOUTĚŽTE O VÝROBKY FIRMY DIOCHI

Dvojnásobná šance vyhrát!!!

křížovka – 3 vylosovaní výherci obdrží od firmy Diochi přípravek **Vista Clear**

sudoku – 3 vylosovaní výherci obdrží od firmy Diochi čaj **Achyrocline satureioides**

Tajenku křížovky, resp. soutěžní kód ze žlutých polí sudoku zasílejte do 5. 5. 2010 na adresu: Diochi spol. s r.o., Weilova 2/1144, 102 00 Praha 10

Nebo e-mailem: redakce@diochi.cz

Správné znění tajenky z čísla 02/2010:
„Není moudrý ten, kdo ví mnoho, ale ten, kdo ví co je třeba.“

Vylosovaní výherci

Čaj Citrus aurantium získávají:

- * Marie Ševcová, Nové Město nad Metují
- * Květoslava Pavlíčková, Pardubice
- * Anna Neradová, Lužná

Přípravek Deviral získávají:

- * Věra Vašátková, Litomyšl
- * Lenka Klotová, Orlová
- * Eliška Drnková, Proseč

Sudoku – návod: Podle vepsaných číslic doplňte další číslice tak, aby vždy v celé řádce, v celém sloupci a v menších čtvercích byly zapsány všechny číslice od 1 do 9. V žádném sloupci, v žádné řadě a v žádném z devíti čtverečků se žádné z čísel 1 až 9 nesmí opakovat.

2							5
	8	3			7	9	
	7		9		8		1
		7	8		9	3	
			3		7		
		1	5		4	6	
	6		2		1		7
	4	8			5	2	
1							3

					9		3	
2	4							6
			6			1	4	
6	1			2				
8	2		3		5		7	9
				7			2	1
	6	3			1			
7							1	4
	9		5					

Řešení sudoku z čísla 02/2010

8	5	4	3	6	7	2	1	9
2	6	3	4	9	1	8	5	7
1	9	7	2	8	5	6	4	3
5	7	6	1	2	8	3	9	4
9	1	8	6	3	4	5	7	2
4	3	2	5	7	9	1	8	6
3	4	5	7	1	2	9	6	8
7	2	9	8	5	6	4	3	1
6	8	1	9	4	3	7	2	5

2	9	3	8	7	4	1	6	5
8	6	1	3	9	5	7	4	2
5	4	7	2	6	1	8	9	3
1	5	4	7	2	3	9	8	6
7	8	6	4	5	9	3	2	1
9	3	2	6	1	8	5	7	4
6	7	8	5	3	2	4	1	9
4	1	5	9	8	6	2	3	7
3	2	9	1	4	7	6	5	8

V příštím čísle Sféry

S vůní levandule...

Známa fialová barva a nezaměnitelná vůně. Co více skrývá levandule?

Amor

Téma zamilovanosti v měsíci lásky nevynecháme samozřejmě ani letos.

Oxytocin – hormon lásky

Láska je a byla pochopitelně předmětem i vědeckého zkoumání.

...a mnoho dalšího!

Ano, závazně objednávám předplatné časopisu *sféra*

Celoroční (12 čísel) za **288 Kč**

Jméno:

Adresa, PSČ:

E-mail:

Podpis:

Datum narození (variabilní symbol - nutno uvést na složence resp. převodu):

Příklad (narozen 12. února 1958 – var. symbol 12021958) ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

Forma úhrady: ☐ složenkou typu A (k dostání na poště, jako adresu majitele účtu vyplňte Diochi s.r.o., Weilova 2/1144, 102 00 Praha 10; číslo účtu: 184285855/0300)
☐ převodem ve prospěch účtu 184285855/0300

Bez odeslání údajů požadovaných v kuponu na adresu redakce nelze objednávku předplatného akceptovat.

Vyplněný kupon zašlete na adresu: Diochi s.r.o., Weilova 2/1144, Praha 10, 102 00.

Údaje lze též zaslat e-mailem na: info@diochi.cz **Platné pouze pro ČR!**

V případě zájmu **slovenských předplatitelů** se obračejte na: info.sk@diochi.com; tel.: +421 335 516 633.

Předplatné můžete objednávat také na tel. 267 215 680 nebo na www.diochi.cz

sféra
 DIOCHI ČASOPIS O ZDRAVÍ A ALTERNATIVNÍ MEDICÍNĚ

Vydavatel Diochi s.r.o.

Výkonná ředitelka Ing. Marie Fořtová

Šéfredaktor Mgr. Viktor Černoch

Grafické zpracování Věra Čadová, DiS., Karol L' Huillier

Jazyková úprava Mgr. Marie Súvová

Jazyková korektura Jana Bláhová

Stálí spolupracovníci Mgr. Romana Bochníčková,
 Mgr. Irena Daňková Ph.D., Ing. Michal Dub,

Mgr. Eva Dubová, Vladimír Ďurina, Ing. Petra Forejtová,
 Bc. Alexandra Haeringová, Lucie Herian,
 MUDr. Lenka Hodková, Mgr. Marie Janšová,
 Marie Jasioková, Prof. RNDr. Vladimír Karpenko, CSc.,
 Ivana Karpenková, MUDr. Vjačeslav Kirjuchin,
 Doc. Ing. Ladislav Kokoška Ph.D.,
 PhDr. Alexander Kvietok, MUDr. Olga Lukešová,
 Ing. Karel Mader, Ing. Mojmír Mišun,
 Prof. RNDr. Jiří Patočka, DrSc., Ing. Miloslav Ponkrác,
 MUDr. Radomír Růžička, CSc., Mgr. Jan Sázavský,
 Mgr. Nicol Schlezáková, Prof. RNDr. Anna Strunecká, DrSc.,
 PhDr. Libuša Ščerbová, MUDr. Vlastislav Šimeček,
 MUDr. Blanka Urbánková, Mgr. Radomír Warošek

Produkce JUDr. Jaroslav Slunečko, Pavel Procházka

Distribuce PNS a.s., Diochi s.r.o.

Tisk Tiskárna Libertas, a. s.

Web www.diochi.cz **Webmaster** Petr Müller

Sekretariát Martina Jančárová

Kontaktní adresa redakce Diochi s.r.o.,
 Weilova 2/1144, 102 00 Praha 10

E-mail redakce@diochi.cz

Obchodní oddělení Ing. Miloš Turek, Lenka Turková

Inzerce inzerce@diochi.cz

Předplatné info@diochi.cz

Telefon 267 215 680 **Fax** 267 215 658

Kontakt Slovensko info.sk@diochi.com

Ročník 7, číslo 4/2010, vychází měsíčně, cena: 27 Kč/1,33 € (předplatné 24 Kč/1,18 €). Příští číslo vychází 3. 5. 2010.

Registrováno MK ČR pod č. E-15 503, ISSN: 1214-9454. Bez svolení vydavatele nelze rozšiřovat publikované materiály (nebo jejich části) ani fotografie. Nevyžádané rukopisy, fotografie a kresby se nevracejí. Vydavatel nenes zodpovědnost za případné následky nesprávného použití zveřejněných léčebných návodů a receptur. Za příspěvky zodpovídají autoři, obsah nemusí vyjadřovat stanovisko redakce.

Foto na titulu, na obálce vpravo dole a stranách 12, 13 (dole), 19, 22, 35 (nahofe), 42 (vlevo) profimedia.cz; str. 3, 11, 20 (vpravo), 30, 32 isifa.com; str. 5, 6, 8, 9, 14, 20 (vlevo), 29 (nahofe), 36 wikipedia.org; str. 13 (nahofe) archiv Vjačeslava Kirjuchina; str. 15 PHIL (CDC); str. 16-17 NASA; str. 24 a 25 Oldřich Hozman; str. 26 a 27 archiv Renáty Bittové; str. 29 dole Zdeněk Lefan; str. 37 Josef Mikuška; na obálce vlevo dole a str. 38, 42 (vpravo a uprostřed) sxc.hu; str. 39 Zdenka Blechová; ostatní foto a ilustrace archiv redakce.

DETOXIN

přirozená harmonie pro vaše tělo

Přírodní bioinformační bylinný přípravek pro celkovou regeneraci a detoxikaci. Hořká chuť bylin obsažených v Detoxinu je balzámem pro játra a žlučník, jimž napomáhá ke správné funkci. Dokonale čistí organismus, zbavuje ho toxinů, snižuje cholesterol, zlepšuje zrak, stav šlach a kloubů. Bojuje proti nejrůznějším alergiím a problémům s pokožkou.

**detoxikuje a regeneruje organismus
zlepšuje funkci jater a žlučníku
snižuje hladinu cholesterolu
eliminuje nejrůznější alergie**

Informace a objednávky na: info@diochi.cz, tel.: +420 267 215 680,
www.diochi.cz, www.diochi.com
(SR: info.sk@diochi.com, tel.: +421 335 516 633)

BIOINFORMAČNÍ PŘÍPRAVKY CELOSTNÍ REGENERACE

PRODEJNÍ A PORADENSKÁ MÍSTA

DIOCHI SPOL. S R.O.

Weilova 2/1144, 102 00 Praha 10, tel.: +420 267 215 680, fax: +420 267 215 658, info@diochi.cz

SFÉRA KLUB DIOCHI	ZÁSTUPCE	ADRESA	E-MAIL, TELEFON	OTEVÍRACÍ DOBA
Boskovice	Zdeňka Kostiková	Restaurace Zlatá Růže (vchod z letní zahrádky), Kpt. Jaroše 3, 680 01 Boskovice	boskovice@diochi.cz 516 452 523, 721 236 816	Po + Čt 8-17 nebo dle tel. dohody Dovolená 4.-7. 8. a 24. 8.-4. 9.
Brno	Ing. Radoslava Moudrá	Jiráskova 43 – Studio Radek Oliver, 602 00 Brno	brno@diochi.cz 775 587 079, 541 236 849	Po, Út, 14-18, St 10-14, Čt 15-18
České Budějovice	Alena Mitter (dříve Růžičková)	U Tří lvů 4 – II. patro, 370 01 České Budějovice	budejovice@diochi.cz 775 622 006	Po 10-17, Út 9-16.30, St 12-16.30 dále dle tel. dohody
Český Tešín – Chotěbuz	Renata Ostruzzková	Chotěbuzská 293, 735 61 Chotěbuz	chotebuz@diochi.cz 558 733 061, 777 278 269	Po 8-20, Út-Ne dle tel. dohody
Holešov	Jitka Slaměnová	Sušilova 488 769 01 Holešov	holesov@diochi.cz 731 109 372	St 13-15, Čt 10-17 od 12-13 polední přestávka
Hradec Králové	Ing. Petr Švec	ANANTA – Ing. Petr Švec, Smetanovo nábřeží 1189/16, 500 02 Hradec Králové	hradec.k@diochi.cz 602 411 948	Út + Čt 10-18, nebo po tel. dohodě
Karlovy Vary	Naděžda Jandová	Brigádníků 18 (naproti OD Plus), 360 01 Karlovy Vary	karlovy.vary@diochi.cz 353 254 486, 776 676 898	kdykoliv po tel. dohodě
Liberec	Dagmar Šlechtová	Ruprechtická ulice 547/1 460 14 Liberec 14	liberec@diochi.cz 485 103 456, 602 295 795 776 695 795	Po, Út, St, Čt 9-17 Pá 9-15 pouze po tel. dohodě; polední pauza 12-13
Mělník	Irena Oppitzová, Miroslav Svoboda	Kosmonautů 2850, 276 01 Mělník	melnik@diochi.cz 603 457 202, 602 186 630	Po 9-11, St 16-18 nebo po tel. dohodě
Olomouc	Mgr. Petra Konečná	28. října 11 (pěší zóna naproti OD Prior), 779 00 Olomouc	olomouc@diochi.cz 585 221 932, 608 711 410	Po 10-17, Út 10-18, St 10-18, Čt 10-17, Pá 10-16
Ostrava	Mgr. Helena Zvaríková, M. Juřicová	Zelené centrum, Bukovanského 1329/33 710 00 Ostrava	ostrava@diochi.cz 724 484 812, 724 484 811	St 9-13, ost. dny dle tel. dohody
Pardubice	Zdeňka Hevákova	Budova T-String, Masarykovo nám. 1484, 2.patro, č. dv. 210, 530 02 Pardubice	pardubice@diochi.cz 605 280 499, 466 714 263, 467 402 263	Po + Čt 9-12, 13-17 + po telefonické domluvě
Písek	Hana Grasslová	Strakonická 276, 397 01 Písek	pisek@diochi.cz 737 484 081	Po, St 17.30-20 nebo dle tel. dohody
Plzeň	Andrea Frieda Prunerová	Pražská 11 – ve dvoře, 301 35 Plzeň	plzen@diochi.cz 724 575 695	St 12-17, Čt 10-12 nebo dle tel. dohody
Praha	Alena Čermáková	Politických vězňů 15 (1. patro), 110 00 Praha 1	paha@diochi.cz 224 091 330	Po, St 14-18, Út, Čt, Pá 9-13
Prostějov	Mgr. Martina Bedřichová	Borová 370/13, 796 04 Prostějov – Domamyslice	prostejov@diochi.cz 728 036 738	Po + Pá 15-17
Rakovník	Iva Jirásková	Vladislavova 2584, 269 01 Rakovník	rakovnik@diochi.cz 313 511 594, 728 022 591	Po + Pá 15-17
Tábor	Iveta Vrtišková	Koželužská 140, 390 01 Tábor	tabor@diochi.cz 381 258 109	Po-Čt 9-17, Pá 9-13 1. so v měsíci 9.30-11.30
Třebíč	Leoš Poskočil	Smila Osovského 45/10, 674 01 Třebíč	trebic@diochi.cz 777 066 566, 568 845 080	Po-Pá 9.30-11.30, 12.30-17
Ústí nad Labem	Ing. Lenka Svobodová	Vaničkova 978/3, 400 01 Ústí nad Labem	usti@diochi.cz 777 115 166	St 15-17.30 nebo dle tel. dohody
Zlín	Andrea Červienková	Zdravotěka, Kvítková 80, 760 01 Zlín	zlin@diochi.cz 608 712 655	Po, Út 10-12.30, 13-17, Čt 11-12.30, 13-17

DIOCHI SLOVAKIA S.R.O.

Hviezdoslavova 11, 917 00 Trnava, tel.: +421 335 516 633, fax.: +421 335 353 941, info.sk@diochi.com

SFÉRA KLUB DIOCHI	ZÁSTUPCE	ADRESA	E-MAIL, TELEFON	OTEVÍRACÍ DOBA
Banská Bystrica	Marcela Fillová	Salón Slender Life, Námestie SNP 17, 974 11 Banská Bystrica	info.bb@diochi.com +421 484 144 706, +421 907 800 731	Po-Pia 8-20
Bratislava	Kvetoslava Predmerská	Kozmetika Queta, Karadžičova 41, 811 07 Bratislava	info.ba@diochi.com, +421 255 569 334, +421 911 424 322, +421 915 976 452	Po-Štv 12-17
Kežmarok	Mgr. Mária Uhlárová	Bylinkárstvo, Hlavné námestie 58, 060 01 Kežmarok	info.kk@diochi.com +421 907 794 111	Po – konzultácie, St 10-17, Ut, Št, Pia 10-16
Košice	Ing. Mária Šáriová	Šoltésovej 13, 040 01 Košice	info.ke@diochi.com +421 903 609 473, +421 915 850 066	Po-Štv 13-18, Piatok – možnosť nákupu po telefonickom dohovore
Košice	Ing. Jana Tarasovová	Klub zdravia TAO, Kysucká 22 040 11 Košice	info.ke2@diochi.com +421 918 463 681, +421 902 048 603	Po, Št, Pia 10-12, 14-17 Ut, Štv po telefonickom dohovore
Nitra	Mária Olajošová	Farská 10, 1.posch., 949 00 Nitra	info.nr@diochi.com +421 915 974 364	Po 13-17, Ut-Pia 11-17
Nové Zámky	Marta Antošová	Rákocziho 12 (5. p. č. dv. 516), 940 01 Nové Zámky	info.nz@diochi.com +421 905 476 208	Po, St, Pia 10-17
Prešov	Mgr. Ľudmila Lešková	Ľudmila Regeneračné centrum (budova Allianz), Slovenská 65, 080 01 Prešov	info.po@diochi.com +421 911 555 098, +421 918 479 122	Po-Štv 10-13 a 15-17, Pia 10-13
Trnava	Jarmila Ryšavá	Hviezdoslavova 11, 917 01 Trnava	info.tt@diochi.com, +421 335 353 942, +421 915 974 363	Po-Pia 8-16, So po tel. dohovore
Zvolen	Marta Štefániková	Divadelná 4, Obchodný dom VITMANN 960 01 Zvolen	info.zv@diochi.com, +421 917 200 207	St-Pia 13-17.30
Žilina	Ing. Anna Birošová	M. R. Štefánika 11 (2. poschodie) 010 01 Žilina	info.zi@diochi.com, +421 917 200 178	Ut-Pia 10-13, 13.30-17, Po – konzultácie na objednávku

www.diochi.com

8159524717603641